

LIETUVOS LAIKINOJI VYRIAUSYBĖ

POSĖDŽIŲ PROTOKOLAI

LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO POSĖDŽIO
1941 m. birželio 24 d.
PROTOKOLAS

Pirmininkas: L. e. Ministeris Pirmininko pareigas p. J. AMBRASEVIČIUS.
Dalyviai: Benckinas, Demalis, Fr. Vainauskas, Ivinskis.
Sekretoriai: St. Loba.

Svarstyta:

1. Vyriausiosios Karo Vadovybės vadymose kilmėms.

2. Finansų Ministerio klausimai.

3. Vidaus Reikalų Viceministro klausimas.

4. "Į Letovę" reaktorius klausimas.

Užrašyta:

1. Prie laikinąsias Lietuvos Vyriausybės steigiamas Lietuvos Rankinčių Vado Vadovybė. Jos Rankinčių 2-400 Vado pagal Div. Gen. St. Div. Gen. Mykolas Rė Viršūnė - Div. Gen. Mykolas Rė ir Juozas Kiešis ir apskrities Vilk. Jurgis Botelis.

2. Kol suvėgė Finansų Ministerio klausimas, laikinai Finansų padaliniai šiti paskirti dirbti.

3. Vidaus Reikalų Viceministro paskirti su. Gen. St. p. b. l. Karaka.

4. Leidžiamas "Į Letovę" reaktorius ir šiti buv. p. l. Dr. Fr. Diešlininkaitis.

Subrašyta
L. e. Ministeris Pirmininko p.

St. Loba
Ministeris Kabineto
Sekretorius

LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO 1941 M. LIEPĖS MĖN. 3
PROTOKOLAS Nr. 28

Pirmininkas: L. e. Ministeris Pirmininko p. Svetinio M. p. J. Ambrasevičius.

Dalyviai: Visi p. p. Ministeriai, išskyrus Komunistinio nisterį p. Benckiną.

Sekretoriai: p. J. Sakalauskas.

Svarstyta:

Padedis, sudaryta Vokietijos Reicho organų atsisaukimo lietuviams (paskelbto 1941. VII. 30 spaudoje).

Užrašyta:

Kraiptis į Generalik Bentelį išduoti jam Lietuviams paširdai dėl padėties.

Suvykti pas p. von Revesta p. p. min. J. Ambrasevičiams tikimui ir Dr. J. Pajausimui. Jiem pavesta surašyti atitinkamą m. įteikti D. Vokietijos Reicho o.

Subrašyta
L. e. Ministeris Pirmininko p.

St. Loba
Ministeris Kabineto
Sekretorius

Istatymo tikslas

Išlikimoji Vyriausybė, pripažindama, kad bolševikų valdymo pamaikintoji Lietuvos žemė nuosavybė visada turėtų likti Lietuvos valdymui, todėl šią žemę, kuri yra vienintelis šios valstybės turtas, turėtų būti valdoma ir naudojama taip, kaip tai yra apibūdinama šio įstatymo 1 ir 2 straipsniuose, kad iš kitos puses, nuo kur yra apsaugoti šios žemės savininkai, būtų išvengta žemės nuosavybės pavieniais asmenimis ir užtikrinta jos turtinamumo ir produktyvumo.

1. Nuosavybės teisės grąžinimas

§ 1.

Asmenims, kaip fizinėms, taip ir teisinems, kurių ar arba jos dalis bolševikų valdymo buvo nacionalizuota, šio įstatymo grąžinama nuosavybė 60 ha jų turėtos žemės.

Įstatymo pabaigoje. Nustatyta žemės norma grąžinamos ne pavieniais asmenimis, bet visai šeimai.

§ 2.

Asmenims, turėjusiems žemės daugiau negu 60 ha, gali grąžinti visą jų turėtą žemę tuo atveju, jeigu iš žemės 60 ha negalima sudaryti atskiro ūkio, priskirti jos savininkams, arba kita kuruo būtų tikslingai ją su

§ 3.

Grąžinama buvusiams savininkams 1/3 nuosavybės teisės, jeigu jie neįvykdė savo pareigų, susijusių su žemės naudojimu ir išdirbimu, jeigu jie neįvykdė pareigų, susijusių su žemės naudojimu ir išdirbimu.

§ 4.

Grąžinamos žemės plotą negali būti trumpiau, nei 100 ha, jeigu yra aplinkybės, dėl kurių turėtų būti reikalingas kitas istorinis ar kitas žemės naudojimo būdas, bei reikalingas palikti prie nacionalizacijos pramonės įmonių prie žemės ir miestelių apstatytos žemės plotai, triušėnai. Šių žemių norma papildoma, žemės ūkio ministeriai sutikimui gali būti duota žemės kitur.

§ 5.

Asmenims, įgyjusiems žemę pervedžijimo ar dovanojimo būdais nuosavybės ir pasidalijimo į ją po 1939 metų gruodžio 31 d., jeigu jie iki 1940 m. birželio mėn. 15 d. neįvykdė pareigų, susijusių su žemės naudojimu ir išdirbimu, žemė grąžinama nuosavybės teisėmis bendrai.

D. POSEKIS

steris

Ūkio Mi-

niais, vcc
na vyriasy-

steln pa-
gen. Raš-
tais pat
morandum
gizans.

5.

1. Peržiūrėti ir pertvarkant žemės pa-
sirengimą, kas atsivertę į šią darbą bei
sudaryti išlaidas ir už tai teisingai at-
lyginti.

2. Visu griežtumu bus bandoma tie-
gel kurį apšvietimą bei blizgus valios
3. valdomose ūkiuose ir nevaldomose dar-
tilus arba nepatvirtinti žemės ūkio savininkams.

4. Visu šiuo reikimu kilusioms ginčams
sprendžia spekrinė sąmonai.

J. K. [Signature]

L. e. Ministerio Pirmininko p.

Ministerių Kabineto Raštininkų

LIETUVOS
LAIKINOJI
VYRIAUSYBĖ
POŠEDŽIŲ PROTOKOLAI

LIETUVOS

LAIKINOJI

VYRIAUSYBĖ

POSĖDŽIŲ PROTOKOLAI
1941 m. birželio 24 d.–rugpjūčio 4 d.

LIETUVOS GYVENTOJŲ
GENOCIDO IR REZISTENCIJOS
TYRIMO CENTRAS

Vilnius

2001

UDK 945.45.081
Li 279

Parengė
dr. *Arvydas Anušauskas*

3-01-17239

01 | 17239

ISBN 9986-757-45-2

- © Įžanga, sudarymas,
Arvydas Anušauskas, 2001
- © Lietuvos gyventojų genocido
ir rezistencijos tyrimo centras, 2001
- © Meninis apipavidalinimas,
Romas Dubonis, 2001

Skaityto
vyriausybė
pažinti pir
Apie La
Lietuvoje v
no štabai b
dant 1941
Lietuvos la
pa; krašto
nistras – f
nistras – p
ministras –
ministras
munalinic
ras – J. M
1941 m.
naujai atg
priklausom
tuvos val
naujais p
tasi kurti
1941 m. l
ministras
nauskas
Vyriausio

IŽANGA

Skaitytajams pateikiamą dokumentų rinkinį sudaro Lietuvos laikinosios vyriausybės posėdžių protokolai, su kurių autentiškais tekstais galima susipažinti pirmą kartą.

Apie Laikinosios vyriausybės sudarymą paskelbta 1941 m. birželio 23 d. Lietuvoje veikiantys Lietuvių aktyvistų fronto (toliau – LAF) Vilniaus ir Kauno štabai buvo sutarę dėl vyriausybės sudarymo ir sudėties dar iki prasidedant 1941 m. Birželio sukilimui. 1941 m. balandžio 22 d. jie patvirtino tokią Lietuvos laikinosios vyriausybės sudėtį: ministras pirmininkas – plk. K. Škirpa; krašto apsaugos ministras – gen. št. mjr. V. Bulvičius; užsienio reikalų ministras – R. Škipitis; vidaus reikalų ministras – V. Nasevičius; švietimo ministras – prof. J. Ambrazevičius; finansų ministras – J. Matulionis; prekybos ministras – V. Statkus; pramonės ministras – dr. inž. A. Damušis; žemės ūkio ministras – prof. B. Vitkus; socialinės apsaugos ministras – dr. J. Pajaujis; komunalinio ūkio ministras – V. Landsbergis-Žemkalnis; susisiekimo ministras – J. Masiliūnas; valstybės kontrolierius – P. Vainauskas.

1941 m. birželio 23 d. Kaune buvo paskelbta: „Susidariusi laikinoji vėl naujai atgimstančios Lietuvos Vyriausybė šiuo skelbia atstatanti Laisvą ir Nepriklausomą Lietuvos valstybę. Prieš viso pasaulio tyrąją sąžinę jaunoji Lietuvos valstybė entuziastingai pasižada prisidėti prie Europos organizavimo naujais pagrindais. Žiauraus bolševikų teroro iškankinta Lietuvių Tauta ryžtasi kurti savo ateitį tautinės vienybės ir socialinio teisingumo pagrindais“. 1941 m. birželio 24 d. į pirmą posėdį susirinko J. Ambrazevičius (švietimo ministras), V. Žemkalnis-Landsbergis (komunalinio ūkio ministras), P. Vainauskas (valstybės kontrolierius) ir LAF įgaliotinis L. Prapuolenis su kitais Vyriausiojo štabo nariais. Numatyta vyriausybės sudėtis pasikeitė dėl sovieti-

nio saugumo teroro ir vokiečių valdžios politikos. J. Ambrazevičius pradėjo eiti ir ministro pirmininko pareigas. Vidaus reikalų ministru paskirtas iš kalėjimo išsilaisvinęs plk. J. Šlepetys (viceministru – plk. J. Narakas), iš IX forto išsilaisvinęs P. Dielininkaitis – laikinuoju darbo ir socialinės apsaugos ministru (vėliau šį postą užėmė J. Pajaujis), P. Vainauskas – prekybos ministru (viceministru – P. Padalis), S. Lušys – laikinuoju finansų ministru (vėliau šį postą užėmė J. Matulionis, o S. Lušys tapo viceministru), M. Mackevičius – teisingumo ministru (viceministru tapo I. Kurklietis), A. Novickis – susisiekimo ministru (viceministru tapo K. Germantas). Švietimo viceministru tapo J. Rainys, pramonės viceministru – J. Mikaila, žemės ūkio viceministru – J. Venclova, komunalinio ūkio viceministru – V. Švipas, informacijos direktoriumi (prie Darbo ir socialinės apsaugos ministerijos) – J. Senkus. Vėliau ministrų pareigas pradėjo eiti R. Skipitis (užsienio reikalų), B. Vitkus (žemės ūkio), gen. S. Raštikis (krašto apsaugos), A. Damušis (pramonės), K. Vencius (sveikatos apsaugos). Iš viso buvo 13 ministrų. Vyriausybę sudarė įvairių pažiūrų žmonės. Pats ministras pirmininkas ir pusė ministrų buvo krikščionių demokratų orientacijos.

Deklaravusi Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą Laikinoji vyriausybė stengėsi pademonstruoti vokiečiams, kad ji kontroliuoja situaciją bent dalyje Lietuvos. Birželio 24 d. paskyrė Krašto gynimo tarybą (div. gen. S. Pundzevičius, div. gen. M. Rėklaitis, plk. inž. dr. J. Vėbra), Kauno komendantu patvirtino plk. J. Bobelį, Kauno burmistru – K. Palčiauską. Paskelbta nacionalizuoto turto restitucija, ankstesnių įstatymų (iki 1940 m. birželio 15 d.) galiojimas ir t. t. Laikinosios vyriausybės nutarimai nebuvo paskelbti LAF laikraštyje „Į laisvę“, bet platinami kitais būdais.

Vokiečių karinė valdžia jokių oficialių ryšių su Laikinoja vyriausybe nepalaikė, bet savo poreikiams pasinaudojo jos atkurtomis struktūromis (karo komendantūromis ir pan.). Fronte aukščiausia ir besąlygiška valdžia priklausė vokiečių karinių dalių vadams. Vermachto užnugaryje karinės administracijos klausimus sprendė karo lauko komendantūros. Joms priklausė beveik visi kariniai ir civiliniai reikalai, išskyrus politinius. Vakarinė Lietuvos dalis, į kurią įėjo ir Kaunas, buvo priskirta 821-ajai karo lauko komendantūrai. Šiai komendantūrai vadovavo gen. mjr. Robertas von Pohlis. Kai vokiečių kariuomenė įžengė į Kauną, kartu su ja atvyko ir vokiečių karo komendantas su savo štabu. Nuo tol gen. mjr. von Pohlis tapo naujų okupantų valdžios atstovu, kurio nurodymai buvo privalomi vykdyti. Birželio 28 d. vokiečių karo komendantas gen. mjr. von Pohlis nurodė Kauno karo komendantui plk. J. Bobeliui nuginkluoti sukilėlių partizanų būrius, ginklus pri-

statyti į Kauno būrius paleistą naudojimo planiai perorganizuoti apsaugos (tolare šio batal-

Vokiečių veiksmų. Liepą 23–24 d. iš Bėči: nušalino daktorių, su lenį. Liepos 5 Ruggpjūcio 5 stabdomas p

Laikinosi tingieji būri žydus diskre naudodami akcijas. Per vos tautinė iškeltas pag iki rugpjūčio sakingas už riausybę pa ministru V dų kankini kurie nieko nei su Laik tokolo). Vė jos buvo p noji vyria dėtis nuo

Atkūrus rado realia vo deklaru

Pirmą ma – Laik tvarkiai (s

statyti į Kauno komendantūrą. Tai buvo nedviprasmiškas reikalavimas šiuos būrius paleisti. Bet buvo aptartos tolesnės lietuvių ginkluotų formuotųjų panaudojimo perspektyvos, nes tą pačią dieną paskelbta, kad „partizanų daliniai perorganizuojami į reguliarių junginių“. Pradėtas kurti Tautinio darbo apsaugos (toliau – TDA) batalionas. Birželio 30 d. posėdyje vyriausybė pritarė šio bataliono finansavimui.

Vokiečių valdžia ėmėsi Laikinosios vyriausybės veiklą paraližuojančių veiksmų. Liepos 11 d. jai pasiūlyta persitvarkyti į patikėtinių tarybą. Liepos 23–24 d. iš Berlyno atvykęs mjr. J. Pyragius su voldemarininkais surengė pučą: nušalino TDA Kauno bataliono vadą, Kauno komendantą, „Į laisvę“ redaktorių, suėmė vidaus reikalų ministrą J. Šlepetį, LAF įgaliotinį L. Prapuolenį. Liepos 25 d. paskelbtas vokiečių civilinės valdžios įvedimas Lietuvoje. Rugsėjo 5 d. Laikinoji vyriausybė konstatavo, kad „jos veikimas yra sustabdomas prieš jos valią“.

Laikinosios vyriausybės veikimo laikotarpiu vokiečių SD ir gestapo ypač tingieji būriai, per atkurtas vietos savivaldybes, sugebėjo įdiegti daugumą žydus diskriminuojančių įsakymų, ėmė savo jėgomis steigti getus ir, pasinaudodami dalimi TDA bataliono pajėgų, pradėjo žydų masinio naikinimo akcijas. Per visą šešių savaičių egzistavimo laiką Laikinoji vyriausybė Lietuvos tautinės žydų bendrijos naikinimo sustabdyti nesugebėjo (gali būti iškeltas pagrįstas klausimas – ar galėjo tai padaryti?). Holokausto aukomis iki rugsėjo 5 d. tapo tūkstančiai Lietuvos piliečių – žydų. Z. Ivinskis, atsakingas už Laikinosios vyriausybės ryšius su vokiečių įstaigomis, ragino vyriausybę pasmerkti žudynes, bet tai nebuvo padaryta. 1941 m. birželio 27 d. ministrui V. Žemkalniui-Landsbergiui pranešus apie nepaprastai žiaurius žydų kankinimus Lietūkio garaže, konstatuota, kad tai yra padaryta „žmonių, kurie nieko bendro neturi nei su Aktyvistų štabu, nei su Partizanų štabu, nei su Laikinoja Lietuvos vyriausybe“ (iš 1941 m. birželio 27 d. posėdžio protokolo). Vėliau vis dėlto nutarimuose dėl denacionalizacijos, turto restitucijos buvo priimtos žydus diskriminuojančios nuostatos. Liepos 28 d. Laikinoji vyriausybė apsvarstė, o rugsėjo 1 d. priėmė diskriminacinius žydų padėties nuostatus (šį kartą skelbiami dokumentai yra su ministru parašais).

Atkūrusi lietuvišką administraciją, Laikinoji vyriausybė labai greitai pradėjo realias galimybes kontroliuoti situaciją Lietuvoje. Nepriklausomybė buvo deklaruota, bet nebuvo realiai įgyvendinta.

Pirmą kartą Lietuvos laikinosios vyriausybės (dokumentuose vadinama – Laikinoju Lietuvos Ministrų Kabinetu) įstatymai, nutarimai ir potvarkiai (susisteminti pagal veiklos sritis) generalinių tarėjų reikmėms buvo

išleisti atskiru leidiniu 1942 m. (šis leidinys dabar saugomas Lietuvos Mokslų Akademijos centrinės bibliotekos Rankraščių skyriuje). Bet į rinkinį nebuvo įtraukti nutarimai ir potvarkiai, kuriuose aptariami biudžeto klausimai, kariniai ir vidaus reikalai, įvairūs paskyrimai ir pareigos. Nebuvo skelbiami ir vyriausybės posėdžių protokolai, kurie po Antrojo pasaulinio karo laikyti dingusiais. 1974–1976 m. J. Toliušis kelis dokumentų pluoštus perdavė tuometinės Respublikinės bibliotekos Rankraščių skyriui (dabar – Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos Rankraščių skyrius). Nuo 1976 m. Lietuvos laikinosios vyriausybės posėdžių protokolai (išskyrus 1941 m. liepos 31 d. ir rugpjūčio 1 d. protokolus, kurių nerasta tarp aptiktų dokumentų) buvo saugomi rankraščių fonde tarp kitų Antrojo pasaulinio karo metų dokumentų. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro specialistams juos pavyko aptikti tik 2001 metais.

Skelbiami Lietuvos laikinosios vyriausybės posėdžių protokolai galės užpildyti žinių spragas apie to meto įvykius, parodyti Birželio sukilimo metu atsiradusios vyriausybės realią veiklą, padėti įvertinti jos vaidmenį to meto įvykių fone.

* * *

Leidinyje dokumentai išdėstyti chronologiškai. Siekiant išsaugoti dokumentų autentiškumą, ištaisytos tik rašybos, skyrybos ir korektūros klaidos, palikta netaisyta didžiųjų ir mažųjų raidžių rašyba ir jų įvairuojančios formos (suvienodinta tik tame pačiame dokumente), nežymiai pakeistas teksto išdėstymas. Taisyta: (sekantis = kitas, principe = iš principo, daviniai = duomenys). Iššifruoti žodžių sutrumpinimai žymimi laužtiniais skliaustais.

dr. Arvydas Anušauskas

Svarstyta

1. Vyriausybės sud

2. Finansų klausim

3. Vidaus ministerio

LAIKINOJO MINISTERIŲ KABINETO POSĖDŽIO,
įvykusio 1941 m. birželio 24 d.,
PROTOKOLAS

Nr. 1*

<u>Pirmininkauja:</u>	I. e. Ministerio Pirmininko pareigas p. J. Ambrazevičius.
<u>Dalyvauja:</u>	Žemkalnis, Damušis, Pr. Vainauskas, Ivinskis.
<u>Sekretoriauja:</u>	St. Lušys.

Svarstyta:

Nutarata:

1. Vyriausios Karo Vadovybės sudarymo klausimas.	1. Prie Laikinosios Lietuvos Vyriausybės steigiama Lietuvos Ginkluotų Pajėgų Vadovybė.
Ginkluotų Pajėgų Vadu paskirtas div. gen. Stasys Pundzevičius, Štabo Viršininku – div. gen. Mykolas Rėklaitis ir Kauno Miesto ir Apskritis Komentantu pulk. Jurgis Bobelis.
2. Finansų Ministerio klausimas.	2. Kol sugrįš Finansų Ministeris Jonas Matulionis, laikinai Finansų Ministerio pareigas eiti paskirti dipl. ekon. Stasį Lušį.
3. Vidaus Reikalų Viceministerio klausimas.	3. Vidaus Reikalų Viceministeriu laikinai paskirti ats. gen. št. pulk. ltn. Juozą Naraką.

* Protokolai Nr. 1–27 (imtinai) numeruoti ranka, numeracija taisyta.

1941 m. birželio 24 d.

10

4. „Į Laisvę“ redaktoriaus klausimas.

4. Laikraščio „Į Laisvę“ redaktorium laikinai kviesti buv[usį] politinį kalinį dr. Pr. Dielininkaitį.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Ministerių Kabineto Kanceliarijos
Direktorius Vl. Viliamas [parašas]

1941 m. birželio 24 d.

LAIKINOS
1941 m. b

Pir

Pranešimai apie
būklę.

Nutarta:

Lietuvos karių,
Lietuviško korpuso
nelaisvėje klau

LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. birželio mėn. 25 d. 17 1/2 val. posėdžio
PROTOKOLAS

Nr. 2

Pirmininkauja:

I. e. Ministerio Pirmininko pareigas
p. Ambrazevičius.

Dalyvauja:

Žemkalnis-Landsbergis, Vainauskas,
Mackevičius, Dielininkaitis, Matulionis,
Šlepetys, Lušys, Ivinskis, Padalskis,
Narakas, Palčiauskas, Pikčilingis,
gen. Pundzevičius, pulk. Bobelis. ✓

Pranešimai apie Lietuvos
būklę.

Visa eilė Ministerių praneša apie žiaurumus,
kuriuos vykdo paskiri sovietų kariuomenės
daliniai su vietos gyventojais ir apie didvy-
riškus žygius partizanų.

Nutarta:

Partizanų veiklą stiprinti, bet iš partizanų
kiek galima greičiau išskirti nepageidaujamą
elementą, kurie pripuolamai yra prisiplakę.

Kaune eiti prie policijos organizavimo, o
partizanų veiklą plėsti provincijoje, kur dar
yra likusių bolševikų, komunistų ir žydų ✓
gaujų.

Lietuvos karių, iš buv[usio]
Lietuviško korpo ir esančių
nelaisvėje klausimas.

Nutarta [teikti pro memoria

dėl internuotų Lietuvos karių Varėnoje ir
Alytuje.

Vladas Grudzinskas skiriamas nuo birželio
24 d. Respublikos Maitinimo Valdytoju,
Pramonės Ministerio žinioje, kaip Pramonės
Viceministeris.

1941 m. birželio 25 d.

12

Dipl. inž. Novickis Antanas kviečiamas
Susisiekimo Ministeriu.

Dielininkaitis kviečiamas laikinai eiti
Darbo ir Soc[ialinės] Apsaugos Ministerio
pareigas.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Ministerių Kabineto
Kanceliarijos Direktorius VI. Viliamas [parašas]

1941 m. birželio

LAIKINAI
1941

1. Pasiinform
esamą būk

Nutarta:

LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. birželio mėn. 26 d. 13 val. posėdžio
PROTOKOLAS

Nr. 3

Pirmininkauja: I. e. Ministerio Pirmininko p[areigas]
p. J. Ambrazevičius.

Dalyvauja: Žemkalnis, Damušis, Vainauskas,
Matulionis, Mackevičius, Dielininkaitis,
Šlepetys, Novickis, pulk. Narakas,
gen. Pundzevičius, gen. Rėklaitis,
pulk. Bobelis. ✓

Sekretoriauja: Ministerių Kabineto Kanceliarijos
Direktorius Vl. Viliamas.

1. Pasiinformavimas apie esamą būklę.
1. Ministeriai plačiai pasiinformuoja apie dabartinę Lietuvos būklę, partizanų veiklą, jų gyvuosius reikalus ir tą didelę žalą, kurią sudaro likę paskiri sovietų kariuomenės padaliniai vietos gyventojams. Patirta apie žiaurias žudynes Pravieniškių durpyne, Bابتuose ir visoje eilėje kitų Lietuvos vietų.

Nutarta:

Vokiečių Armijos Lauko Komendantui Kaune gen. Pohl įteikti pro memoria, kurioje būtų prašoma: 1) dar labiau sustiprinti valymo akciją, 2) leisti dar plačiau pasireikšti mūsų partizanų būriams ir 3) leisti pasinaudoti su provincija susisiekti telefonu ir kitomis susisiekimo priemonėmis.

1941 m. birželio 26 d.

14

Pro memoria galutinai suredaguoti ir
jį įteikti pavesta Ministeriui Šlepečiui,
gen. Pundzevičiui ir prof. Ivinskiui.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Ministerių Kabineto Kanceliarijos
Direktorius Vl. Viliamas [parašas]

1941 m. birželio 26 d.

LAIKINŲJŲ
1941

Pir

Se

1. Pasitarimas ap
būklę.

2. Lietūkio vado
paskyrimas.

3. Kortelių reikal

LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. birželio mėn. 26 d. posėdžio
PROTOKOLAS
Nr. 4

- Pirmininkauja: L. e. Ministerio Pirmininko pareigas
p. J. Ambrazevičius.
- Dalyvauja: Šlepetys, Vainauskas, Dielininkaitis, Žem-
kalis, Matulionis, Narakas, Novickis,
Damušis, gen. Rėklaitis, gen. Pundzevičius,
Prapuolenis, Lušys, Padalskis.
- Sekretoriauja: Ministerių Kabineto Kanceliarijos Direkto-
rius Vl. Viliamas.

1. Pasitarimas apie esamą būklę.
L. e. Ministerio Pirmininko pareigas p. Ambrazevičius nusiskundė, kad blogai veikia saugumas ir pasitaiko areštų bei kratų pas asmenis, kurie visai nekalti. Pasisakyta, kad Klimaičio partizanų būrys veikia ne drauge su Lietuvos Ginkluotų Pajėgų Štabu. Lietuvos partizanai veikia kontakte su Lietuvos Aktyvistų frontu ir Lietuvos Laikinąja Vyriausybe. Kur karo veiksmai yra praėję, partizanų veikimas persiformuoja į policijos funkcijas ir šaulius.
2. Lietūkio vadovybės paskyrimas.
Į Lietūkio Vadovybę skiriama: Vincas Rudvalis, Justinas Punkrys, Albinas Varnas, Juozas Janušauskas, Augustinas Kuras, Kazys Žižys ir Vincas Meilus.
3. Kortelių reikalas.
Prekybos Ministerija siūlo, kad apsaugoti nuo nereikalingų atsargų sudarinėjimo ir patikrinti visiems aprūpinimą būtinomis

LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. birželio mėn. 26 d. posėdžio
PROTOKOLAS
Nr. 4

Pirmininkauja: I. e. Ministerio Pirmininko pareigas
p. J. Ambrazevičius.

Dalyvauja: Šlepetys, Vainauskas, Dielininkaitis, Žem-
kalis, Matulionis, Narakas, Novickis,
Damušis, gen. Rėklaitis, gen. Pundzevičius,
Prapuolenis, Lušys, Padalskis.

Sekretoriauja: Ministerių Kabineto Kanceliarijos Direkto-
rius Vl. Viliamas.

1. Pasitarimas apie esamą būklę.
L. e. Ministerio Pirmininko pareigas p. Ambrazevičius nusiskundė, kad blogai veikia saugumas ir pasitaiko areštų bei kratų pas asmenis, kurie visai nekalti. Pasisakyta, kad Klimaičio partizanų būrys veikia ne drauge su Lietuvos Ginkluotų Pajėgų Štabu. Lietuvos partizanai veikia kontakte su Lietuvos Aktyvistų frontu ir Lietuvos Laikinąja Vyriausybe. Kur karo veiksmi yra praėję, partizanų veikimas persiformuoja į policijos funkcijas ir šaulius.
2. Lietūkio vadovybės paskyrimas.
Į Lietūkio Vadovybę skiriama: Vincas Rudvalis, Justinas Punkrys, Albinas Varnas, Juozas Janušauskas, Augustinas Kuras, Kazys Žižys ir Vincas Meilus.
3. Kortelių reikalas.
Prekybos Ministerija siūlo, kad apsaugoti nuo nereikalingų atsargų sudarinėjimo ir patikrinti visiems aprūpinimą būtinomis

prekėmis, įvesti kortelių sistemą: mėsai, pienui, sviestui, kitiems riebalams, sūriui, miltams, duonai, kiaušiniams, cukrui, kruopoms. Pavesta šį projektą galutinai paruošti Prekybos Ministeriui.

4. Darbo laiko nustatymas.

Nustatyta: darbo laikas įstaigose ir įmonėse šiokiomis dienomis nuo 8–15 val. ir šeštadieniais nuo 8–14 val.

L. e. Ministerio Pirmininko p[arašas] J. Ambrazevičius [parašas]

Ministerių Kabineto Kanceliarijos

Direktorius Vl. Viliamas [parašas]

I. Pranešima

LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. birželio mėn. 27 d. posėdžio
PROTOKOLAS

Nr. 5

- Pirmininkauja: I. e. Ministerio Pirmininko pareigas
p. J. Ambrazevičius.
- Dalyvauja: Matulionis, Vainauskas, Mackevičius,
Damušis, Šlepetys, Dielininkaitis,
Novickis, Žemkalis-Landsbergis,
gen. Pundzevičius, gen. Rėklaitis, Narakas,
Kauno miesto burmistras Palčiauskas,
viceburmistras Pikčilingis, Prapuolenis,
Ivinskis, Padalskis.
- Sekretoriauja: Ministerių Kabineto Kanceliarijos
Direktorius Vl. Viliamas.

I. Pranešimai.

Burmistras praneša, kad į jį kreipiasi Vokiečių kariuomenės pareigūnai įvairiais reikalais, kurie pražengia jo kompetencijos ribas.

Nutarta prašyti Vokiečių Kariuomenės Lauko Komendantą Kaune gen. Pohl, kad jis teiktųsi savo pareigūnus siųsti į tas įstaigas, kurios vokiečių kariuomenės reikalams geriausia galėtų padėti.

Min[isteris] Novickis praneša, kad dėl Nemuno laivininkystės visais reikalais geriausiai susitarta. Apskritai, užmegztas geras kontaktas.

Min[isteris] Žemkalis pranešė apie nepaprastai žiaurius žydų kankinimus Kaune, Lietūtkio garaže.

Nutarta: Kad nežiūrint visų priemonių, kurių reikia imtis prieš žydus dėl jų komunistinės veiklos ir kenkimo vokiečių kariuomenei, partizanams ir paskiriems gyventojams vengti viešų žydų egzekucijų.

Patirta, kad šie veiksmai yra padaryti žmonių, kurie nieko bendro neturi nei su Aktyvistų Štabu, nei su Partizanų Štabu, nei su Laikinąja Lietuvos Vyriausybe.

Iš Vokiečių karinės vadovybės Kaune patirta, kad leista organizuoti Apsaugos Batalioną grynai kariškais pagrindais. Ši žinia su džiaugsmu priimta ir nutarta šį batalioną remti, finansuoti ir, jei bus galimybės, šios rūšies apsaugą plėsti ypač provincijoje.

- Ginkluotų jėgų vadovybė. Ministerių Kabinetas nutaria: 1941 m. birželio mėn. 27 d. grįžus iš Vokietijos Krašto Apsaugos Ministeriui div. gen. Raštikiui Stasiui, Ginkluotų Jėgų Vadovybė, kaip Kariuomenės Štabas, pereina jo valdžion.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Min[isterių] Kab[ineto] Kanc[eliarijos] Direktorius Vl. Viliamas [parašas]

LAIKINOJO 1941 m.

Svarstyta:

1. Generolo Raškos pranešimas o padėties.
2. Naujosios pa... teisinis sutva...
3. Valdinių įsta... tyimas.
4. Lietuviškojo... laikymas ir... tracijos stovy...

LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. birželio mėn. 30 d. rytinio posėdžio
PROTOKOLAS

Nr. 6

Pirmininkavo I. e. Ministerio Pirmininko pareigas
p. J. Ambrazevičius.
Dalyvavo visi Ministerių Kabineto nariai.

Svarstyta:

Nutarata:

1. Generolo Raštikio pranešimas dėl bendros padėties.
 2. Naujosios padėties teisinis sutvarkymas.
 3. Valdinių įstaigų suskirstymas.
 4. Lietuviškojo bataliono išlaikymas ir žydų koncentracijos stovyklos steigimas.
1. Išklauses gen. Raštikio pranešimo dėl bendros padėties, Ministerių Kabinetas priima jį dėmesin ir eina dienos reikalų svarstyti.
 2. Išklauses prof. Petkevičiaus referuotojo projekto naujai Lietuvos padėčiai teisiniu atžvilgiu sureguliuoti, Ministerių Kabinetas nutarė perduoti šį projektą prie Teisingumo Ministerijos esančiai juristų komisijai drauge su prof. Petkevičium apsvarstyti ir vėl pateikti Ministerių Kabinetai galutinėje redakcijoje.
 3. Priimti p. J. Ambrazevičiaus pasiūlytąjį valdinių įstaigų tarp Ministerijų paskirstymą ir galutiną šio paskirstymo projektą svarstyti artimiausiame posėdyje.
 4. Išklauses Kauno Komendanto pulk. Bobelio pranešimo formuojamojo bataliono (Hilfspolizeidienstbatalion) ir žydų

koncentracijos stovyklos įsteigimo reikalu, Ministerių Kabinetas nutarė:

- 1) Suteikti 10 dienų avansą bataliono išlaidų reikalams, skaitant po 7492 rb. į dieną; ateity lėšas šiam reikalui asignuoti pagal sąmatą, kuri bus pateikta.
- 2) Žydų koncentracijos stovyklos steigimui pritari ir jos steigimu rūpintis pavesti p. Švipai, Komunalinio Ūkio Viceministeriui, kontakte su p. pulk. Bobeliu*.

Kitą Ministerių Kabineto posėdį paskirti šiandien, 19 val.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Ministerių Kabineto Reikalų

Vedėjas J. Švelnikas [parašas]

* Po protokolu ranka prirašytas tekstas:
Šio protokolo 4 p. tekstas pasiūstas:
1) p. Finansų Ministeriui
2) p. Kauno m. Komendantui
3) p. Švipai, Komunalinio Ūkio Viceministeriui.
VII. 1 J. Švelnikas [parašas]

LAIKINOJO
1941 m. birž

Pirmin

Da

Sekret

Svarstyta:

1. Deklaracija ūkiniai socialiniais reikalai

LAIKINJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. birželio mėn. 30 d. popietinio posėdžio
PROTOKOLAS

Nr. 7

<u>Pirmininkavo</u>	I. e. Ministerio Pirmininko pareigas p. J. Ambrazevičius.
<u>Dalyvavo</u>	visi Ministerių Kabineto nariai.
<u>Sekretoriavo</u>	Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas p. J. Švelnikas.

Svarstyta:

Nutarta:

1. Deklaracija ūkiniais ir socialiniais reikalais.

1. Bendrų diskusijų dėl deklaracijos metu visi Ministerių Kabineto nariai iš principo pritarė deklaracijos (žiūr. priedą Nr. 1) reikalingumui, bet buvo siūloma padaryti kai kurių pataisų. Iš siūlytųjų pataisų svarbiausios buvo p. Finansų Ministerio Matulionio, kuris siūlė deklaracijos pradžioje įdėti posakį, pabrėžiantį vokiečių kariuomenės vaidmenį Lietuvai iš bolševikų jungo išsivaduojant, ir p. Susisiekimo Ministerio Novickio, kuris siūlė įrašyti deklaracijoje, kad fabrikai nebus denacionalizuoti.

Nutarta iš principo deklaraciją aprobuoti, bet galutiną jos tekstą nustatyti rytdienos posėdyje. Patį šitokios deklaracijos paskelbimo galimumą zonduoti per gen. Raštikį.

2. Turtams denacionalizuoti Vadybos sudarymo įstatymas.

2. Po trumpų diskusijų prieita prie vieningos nuomonės, kad toks įstatymas (žiūr. priedą Nr. 2) būtų per ankstyvas ir netikslus. Nutarta rytdienos posėdyje sudaryti Komisiją turtų denacionalizacijos įstatymui parengti.

Kitą posėdį nutarta paskirti liepos mėn. 1 d. 18 val.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Ministerių Kabineto

Reikalų Vedėjas J. Švelnikas [parašas]

Lietuvos Laikin

1. Išlaisvintos I be, kaip būtų be, apimanči Bendruosi už paskirų j ūkišką veikl
2. Sovietų Rusij turtai, kiek j riauybės nu vedami atski lektyvams.
3. Žydams ir ru vos valstybės
4. Kol bus išleis zacijos padar menų, kurie j Nacionaliz atsako už bet
5. Aprūpinti žen venimo sąlyg kama žemės i
6. Denacionaliza lizacijos Vady

PRIEDAS Nr. 1

Lietuvos Laikinoji Vyriausybė, vykdydama lietuvių tautos valią, skelbia:

1. Išlaisvintos Lietuvos tautos ūkio santvarka grindžiama private nuosavybe, kaip būtinausia sąlyga ekonominei gerovei kurti, ir viešąja nuosavybe, apimančia svarbiausias tautai ūkio sritis.

Bendruosius tautos ūkiškus ir socialinius reikalus statydama aukščiau už paskirų jos narių interesus, valstybė tvarko private nuosavybę, jos ūkišką veiklą derindama viešiesiems uždaviniams.

2. Sovietų Rusijos okupacinės vyriausybės atimtos žemės ir nacionalizuoti kiti turtai, kiek jie nereikalingi viešiesiems tautos ir valstybės reikalams, vyriausybės nustatyta tvarka bus grąžinami buvusiems savininkams ar perdujami atskiriems asmenims, civilinės teisės junginiams ir viešiesiems kolektyvams.
3. Žydams ir rusams priklausę nacionalizuoti turtai lieka neginčijama Lietuvos valstybės nuosavybe.
4. Kol bus išleisti nuostatai nacionalizuotiems turtams grąžinti ir nacionalizacijos padariniams pašalinti, tie turtai ir toliau valdomi tų įstaigų ar asmenų, kurie jį dabar valdo.
Nacionalizuotų turtų valdytojai įpareigojami rūpestingai jį tvarkyti ir atsako už bet kurią tam turtui padarytą žalą.
5. Aprūpinti žeme bežemius ir mažažemius ir sudaryti lygesnes ūkinio gyvenimo sąlygas miestų visuomenei, greitu laiku bus pradėta vesti atitinkama žemės ir miestų turtų reforma.
6. Denacionalizacijai praversti steigama prie Ministerių Kabineto* Denacionalizacijos Vadyba.

* Žodis „Kabineto“ įrašytas ranka vietoj išbrauktų žodžių „Tarybos Turtų“.

PRIEDAS Nr. 2
TURTAMS DENACIONALIZUOTI VADYBOS SUDARYMO
ĮSTATYMAS

1.
Sovietų Rusijos okupacijos metu atimtoms žemėms ir kitiems nacionalizuotiems turtams grąžinti sudaroma 5 narių Turtams Denacionalizuoti Vadyba.
2.
Turtams Denacionalizuoti Vadybos narius skiria Ministerių Taryba*.
3.
Turtams Denacionalizuoti Vadybos nutarimus vykdo atitinkamos Ministerijos.
4.
Skundus dėl Turtams Denacionalizuoti Vadybos nutarimų sprendžia Vyriausiasis Tribunolas.
5.
Turtams Denacionalizuoti Vadyba veikia šiuo įstatymu ir Ministerių Kabineto patvirtintu statutu.
6.
Šis įstatymas veikia nuo jo paskelbimo dienos.

* Taip dokumente. Turėtų būti – Kabinetas.

LAIKINOJO
1941 m.

Pirm

Sek

Svarstyta:

1. Prekybos, Pramonės ir Amatų Rūmų st
2. Verslo ir nekilnojamo turto mokesčiai.

LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. liepos mėn. 2 d. popietinio posėdžio
PROTOKOLAS**Nr. 8**

- Pirmininkauja: I. e. Ministerio Pirmininko pareigas
p. J. Ambrazevičius.
- Dalyvauja: visi ligšioliniai Ministerių Kabineto nariai
ir naujai paskirtasis Sveikatos Ministeris
p. K. Vencius.
- Sekretoriauja: Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas
p. J. Švelnikas.

Svarstyta:

1. Prekybos, Pramonės ir
Amatų Rūmų steigimas.

Nutarata:

1. Ponams Finansų, Prekybos ir Pramonės
Ministeriams pasiūlius, Ministerių Kabi-
netas nutarė atgaivinti likviduotus Preky-
bos, Pramonės ir Amatų Rūmus, jų veiklą
pritaikant prie naujų gyvenimo sąlygų.
Prekybos, Pramonės ir Amatų Rūmai
steigiami prie Ministerių Kabineto.
Rūmus organizuoti pavedama dipl.
ekonomistui p. Stasiui Lušiui.
2. Ponui Finansų Ministeriui pasiūlius,
Ministerių Kabinetas nutarė:
1) panaikinti šiuos buv[usios] LTSR
Aukščiausiosios Tarybos įsakus:
a) 1941 m. gegužės mėn. 10 d. įsaka
dėl pajamų mokesčio iš naminių gaminto-
jų, amatininkų, prekybos ir pramonės
įmonių valdytojų ir kitų piliečių;

2. Verslo ir nekilnojamojo
turto mokesčiai.

b) 1941 m. gegužės mėn. 11 d. įsaką dėl butų ir kultūrinės būties statybos reikalams rinkliavos, imamos iš naminių gamintojų, amatininkų, prekybos ir pramonės įmonių valdytojų ir kitų piliečių, apdedamų pajamų mokesčių;

c) 1941 m. gegužės mėn. 13 d. įsaką dėl verslo mokesčio iš privačių įmonių ir verslų;

2) atstatyti visus mokesčių ir rinkliavų įstatymus, kurie 1941 m. gegužės mėn. 10 d. įsako 29 straipsniu buvo panaikinti;

3) nustatyti nekilnojamojo turto mokesčiui už 1941 m. I pusmetį sumokėti terminą ligi 1941 m. liepos mėn. 30 dienos.

1. Lėšų Aktyvistų Fronto reikalams paskyrimas.

3. Turėdamas galvoje Lietuvos Aktyvistų Štabo š. m. liepos mėn. 2 d. raštą, referuotą p. Finansų Ministerio (žiūr. priedas Nr. 1), Ministerių Kabinetas nutarė paskirti Lietuvos Aktyvistų Fronto reikalams 20.000 rublių.

4. Ministerių Kabineto narių atlyginimas.

4. Laikinojo Lietuvos Ministerių Kabineto nariams nustatyti šitokį atlyginimą:

1. Ministeriui Pirmininkui ar jo pareigas einančiam Ministeriui Rb. 1.800.-

PASTABA. Ministeriui Pirmininkui ar jo pareigas einančiam Ministeriui, be atlyginimo, kas mėnuo mokama dar po 1.000 rb. neatsiskaitytinai įvairiems nenumatytiems reikalams

2. Ministeriams Rb. 1.500.-

3. Viceministeriams " 1.300.-

5. Patariamiosios Kabineto steigimas.

6. Bolševikinių įstatymų panaikinimas.

Atlyginimas ir kreditai įvairiems nenumatytiems reikalams Laikinojo Ministerių Kabineto nariams išmokami iš Ministerių Kabineto sąmatos.

Šis nutarimas veikia nuo 1941 m. birželio 23 d., ir visi kiti nuostatai Vyriausybės narių atlyginimo reikalu nuo tos pačios dienos nustoja galios.

5. Patariamiosios Kolegijos steigimas.

5. Prie Laikinojo Lietuvos Ministerių Kabineto steigiama Patarioji Kolegija iš 6 narių.

Kolegijos nariams mokama po 1.300 rublių mėnesiui.

Šis nutarimas veikia nuo 1941 m. birželio mėn. 23 d.

6. Bolševikinių įstatymų panaikinimas.

6. Ministerių Kabinetas nutaria:

1. 1940 m. lapkričio 30 d. Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo įsakus „Dėl laikino taikymo RTFSR baudžiamųjų, civilinių ir darbo įstatymų Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos teritorijoje“ ir „Dėl Lietuvos TSR teismų sistemos pertvarkymo“, taip pat visus kitus įstatymus ir įsakus, liečiančius baudžiamąjį ir civilinį kodeksus, baudžiamuosius ir civilinės teisenos įstatymus bei teismo santvarkos ir advokatūros įstatymus, išleistus po 1940 m. birželio mėn. 15 d., panaikinti.

2. Atstatyti veikti visus šio nutarimo pirmame paragrafe minėtų įstatymų ir įsakų panaikintus įstatymus bei kodeksus, veikusius iki 1940 m. birželio mėn. 15 d.

1941 m. liepos 2 d.

3. Įsiteisėję tarybinių teismų sprendimai, nuosprendžiai ir nutarimai civilinėse ir baudžiamosiose bylose, atitinkamai šaliai ar prokurorui prašant, turi būti teismo peržiūrėti ir suderinami su veikiančiais Lietuvos įstatymais.

Peržiūrėjimo tvarką ir laiką nustato Teisingumo Ministeris.

Neįsiteisėję tarybinių teismų sprendimai, nuosprendžiai bei nutarimai civilinėse ir baudžiamosiose bylose laikomi nesamais.

4. Šis nutarimas veikia nuo jo paskelbimo dienos.

7. Draudžiamų be leidimų pardavinėti prekių sąrašas.

7. Ponui Prekybos Ministeriui pasiūlius, Ministerių Kabinetas priėmė šį draudžiamų be leidimų pardavinėti prekių sąrašą: 1) Oda, 2) odos avalynė, 3) gumos avalynė, 4) odiniai portfeliai, 5) tekstilė – kostiumams, paltams, 6) drabužiai, 7) kailiai ir jų dirbiniai, 8) skalbiniai, 9) viršutinis ir apatinis trikotažas, išskyrus kojines, 10) vilnonės ir šilkinės kojines, 11) odinės ir vilnonės pirštinės.

8. Administracijos aparato pertvarkymas.

8. Steigiamos šios Ministerijos:

1. Vidaus Reikalų Ministerija,
2. Švietimo Ministerija,
3. Užsienio Reikalų Ministerija,
4. Krašto Apsaugos Ministerija,
5. Finansų Ministerija,
6. Susisiekimo Ministerija,
7. Pramonės Ministerija,
8. Prekybos Ministerija,
9. Žemės Ūkio Ministerija,

1941 m. liepos 2 d.

10. Komunalinio Ūkio Ministerija,
11. Darbo ir Socialinės Apsaugos Ministerija,
12. Sveikatos Ministerija,
13. Teisingumo Ministerija,
14. Propagandos Ministerija ir
15. Valstybės Kontrolė.

Isteigtoms Ministerijoms perduodama:

a) Vidaus Reikalų Ministerijai:

Vidaus Reikalų L[iaudies] Komisar-
riatas (be Plentų Valdybos, Kalėjimų
Valdybos ir Archyvų Įstaigos), Saugumo
Komisariatas, Civilinės Būklės Aktų
Įrašų Skyrius, Vykdomieji Komitetai.

b) Švietimo Ministerijai:

Švietimo L[iaudies] Komisar-
riatas, Valstybinė Leidykla, Kultūros Paminklų
Apsaugos Įstaiga, Meno Reikalų Valdy-
ba, Mokslo Akademinė, Veterinarijos
Akademinė, Žemės Ūkio Akademinė,
Archyvų Įstaiga, Fizinės Kultūros ir
Sporto Komitetas, Hidrometeorologijos
Tarnybos Valdyba.

c) Finansų Ministerijai:

Finansų L[iaudies] Komisar-
riatas, Bankai, Valstybės Darbo Taupomųjų
Kasų ir Valstybės Kredito Valdyba,
Liaudies Ūkio Apskaitos Valdyba, Matų
ir Matuojamųjų Prietaisų Komitetas, Vals-
tybės Loterija, Valstybinio Draudimo
Valdyba.

d) Prekybos Ministerijai:

Prekybos L[iaudies] Komisar-
riatas, Vojentorgas, Spectorgas, Juvelirtorgas,
Lietuvos Respublikinė Vartotojų Koope-
racijos Sąjunga, Lietuvos Respublikinė

Kontora, visos muitinės su sandėkais
turtu, Glavchimsbyt bazės.

e) Pramonės Ministerijai:

Vietinės Pramonės [Liaudies]
Komisariatas, TSRS Pramonės [Liaudies]
Komisariato Izalotinio Valdyba, Mėsos
Pramonės [Liaudies] Komisariatas, Mėsos
Žuvies Tresto ir Sventosios Uosto,
Mėsos ir Pieno Pramonės [Liaudies]
Komisariatas, Miškų Pramonės [Liaudies]
Komisariatas (be Miškų Valdybos), Vy-
kuro Valdybos Durpių Trestas, Geležinė
Valdyba, Vyr. Energijos Valdyba,
Respublikinė Gamybinės Kooperacijos
Valdyba, Pramonės Projektavimo Kon-
tora ir Pramonės Statybos Trestas.

f) Žemės Ūkio Ministerijai:

Žemės Ūkio [Liaudies] Komisariatas
Grūdų, Gyvulininkystės ir Tarybinių
Ūkių [Liaudies] Komisariatas, Miškų
Valdyba (iš Miškų Pramonės [Liaudies]
Komisariato), Valstybinio Sėklų Fondo
Respublikinė Kontora, Centrozagotėms
Respublikinė Kontora, Žuvų Trestas,
Valstybinės Inspekcijos žemės ūkio
produktų kokybei tikrinti Valdyba.

g) Darbo ir Socialinės Apsaugos
Ministerijai:

Socialinio Aprūpinimo [Liaudies]
Komisariatas, Darbo [Liaudies] Komisar-
iatas, Profsajungų Centro Biuras, Res-
publikinė Darbo Atsargų Valdyba.

h) Susisiekimo Ministerijai:

Lietuvos Geležinkelių Valdyba, Pieno
Valdyba (iš Vidaus Reikalų [Liaudies]
Komisariato), Lietuvos Rysių Valdyba

Kontora „Linai“, Sojuzutil Respublikinė
Kontora, visos muitinės su sandėliais ir
turtu, Glavchimsbyt bazės.

e) Pramonės Ministerijai:

Vietinės Pramonės L[iaudies]
Komisariatas, TSRS Pramonės L[iaudies]
Komisariato Įgaliotinio Valdyba, Maisto
Pramonės L[iaudies] Komisariatas (be
Žuvies Tresto ir Šventosios Uosto),
Mėsos ir Pieno Pramonės L[iaudies]
Komisariatas, Miškų Pramonės L[iaudies]
Komisariatas (be Miškų Valdybos), Vyr.
Kuro Valdybos Durpių Trestas, Geologi-
nė Valdyba, Vyr. Energijos Valdyba,
Respublikinė Gamybinės Kooperacijos
Valdyba, Pramonės Projektavimo Kontora
ir Pramonės Statybos Trestas.

f) Žemės Ūkio Ministerijai:

Žemės Ūkio L[iaudies] Komisariatas,
Grūdų, Gyvulininkystės ir Tarybinių
Ūkių L[iaudies] Komisariatas, Miškų
Valdyba (iš Miškų Pramonės L[iaudies]
Komisariato), Valstybinio Sėklų Fondo
Respublikinė Kontora, Centrozagotzerno
Respublikinė Kontora, Žuvų Trestas,
Valstybinės Inspekcijos žemės ūkio
produktų kokybei tikrinti Valdyba.

g) Darbo ir Socialinės Apsaugos
Ministerijai:

Socialinio Aprūpinimo L[iaudies]
Komisariatas, Darbo L[iaudies] Komisa-
riatas, Profsajungų Centro Biuras, Res-
publikinė Darbo Atsargų Valdyba.

h) Susisiekimo Ministerijai:

Lietuvos Geležinkelių Valdyba, Plentu
Valdyba (iš Vidaus Reikalų L[iaudies]
Komisariato), Lietuvos Ryšių Valdyba,

Upių Laivininkystės Nemuno Valdyba, Autotransporto Valdyba, Radiofikacijos Valdyba, Kauno Aeroportas, Šventosios Uostas.

i) Komunalinio Ūkio Ministerijai:

Komunalinio Ūkio L[iaudies] Komisariatas, Komunalinio Ūkio Statybos ir Remonto Trestas, Komunalinio Projektavimo Kontora.

k) Krašto Apsaugos Ministerijai:

Apskričių ir miestų karo komisariatui ir visos kitos buv[usios] karinės įstaigos bei įmonės.

l) Teisingumo Ministerijai:

Teisingumo L[iaudies] Komisariatas, Kalėjimų Valdyba (iš Vidaus Reikalų Komisariato), Prokuratūra, Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Malonės skyrius.

m) Sveikatos Ministerijai:

Sveikatos L[iaudies] Komisariatas, Vyr. Farmacijos Valdyba, LK(b)P CK ir LKT Ligoninė ir Poliklinika.

n) Propagandos Ministerijai:

Kinofikacijos Valdyba, Radiofikacijos ir Radiofonijos Komitetas, Elta, Vyr. Literatūros ir Leidybos Valdyba, Laikraščių redakcijos ir administracijos, Glavkinoprokat Kontora.

o) Valstybės Kontrolei:

Valstybės Kontrolės L[iaudies] Komisariatas.

p) Ministerių Kabinetui:

Aukščiausioji Taryba ir jos Prezidiumas (išskyrus Malonės skyrių), L[iaudies] Komisarų Taryba, Valstybinė Plano Komisija, Lietuvos Viešbutis, Nuolatinė Atstovybė Maskvoje.

Po to, laikinai einąs Ministerio Pirmininko pareigas p. J. Ambrazevičius painformavo Ministerių Kabineta apie bendrą politinę padėtį ir tuo posėdis buvo baigtas.

Kitas Ministerių Kabineto posėdis paskirtas liepos mėn. 3 d. 19 v[al].

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas J. Švelnikas [parašas]

LAIKINOJO

19

Pir

Se

Pradėdamas p
zevičius pranešė,
dr. Pajaujįs, kuri
Apsaugos Minist
Socialinės Apsau
P. dr. Dielininka
nį jo darbą.

P. dr. Dielinin
linės Apsaugos M
pareigas eiti tol,

L. e. Ministeri
kad šis Ministeri

neto nariai nėra s

Po to Minister
jų veiklos ir perė

Svarstyta:

1. Švietimo Minis
veiklos suregu

LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. liepos mėn. 3 d. posėdžio
PROTOKOLAS

Nr. 9

<u>Pirmininkauja:</u>	l. e. Ministerio Pirmininko pareigas p. J. Ambrazevičius.
<u>Dalyvauja:</u>	visi Ministerių Kabineto nariai, išskyrus Komunalinio Ūkio Ministerį p. Žemkalnį.
<u>Sekretoriauja:</u>	Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas p. J. Švelnikas.

Pradėdamas posėdį, l. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] p. J. Ambrazevičius pranešė, kad šiame Ministerių Kabineto posėdyje dalyvauja jau ir dr. Pajaujis, kuris buvo paskelbtas pačioje pradžioje Darbo ir Socialinės Apsaugos Ministeriu. P. dr. Dielininkaitis, kuris ligi šiol ėjo Darbo ir Socialinės Apsaugos Ministerio pareigas, šių pareigų daugiau nebeis. P. dr. Dielininkaičiui Ministerių Kabinetas reiškia savo padėką už ligšiolinį jo darbą.

P. dr. Dielininkaitis pabrėžė, kad, kai buvo pakviestas eiti Darbo ir Socialinės Apsaugos Ministerio pareigas, jis viešai yra pareiškęs, jog sutinka tas pareigas eiti tol, kol atvyks p. dr. Pajaujis.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] ponas Ambrazevičius konstatuoja, kad šis Ministerių pasikeitimo faktas aiškiai rodo, kad visi Ministerių Kabineto nariai nėra suinteresuoti asmeniškai, bet žiūri tik valstybės labo.

Po to Ministerių Kabinetas pasidalino informacijomis iš atskirų Ministerijų veiklos ir perėjo dienos klausimų svarstyti.

Svarstyta:

Nutarta:

1. Švietimo Ministerijos veiklos suregulavimas.
1. P. Švietimo Ministeriui, l. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičiui

pasiūlius, Ministerių Kabinetas priėmė šį nutarimą:

- I. Atitinkamos Švietimo Ministerijos įstaigos ligi atskirų parėdymų nuo 1941 m. liepos mėn. 1 d. vadovaujasi šiais įstatymais ir statutais bei jiems vykdyti taisyklėmis, išleistas ligi 1940 m. birželio mėn. 15 d.:
 - 1) Vytauto Didžiojo Universiteto statutu (Vyr. Žin. Nr. 591, eil. 4117);
 - 2) Universitetų įstatymu (Vyr. Žin. Nr. 683, eil. 5078);
 - 3) Pedagoginių Institutų įstatymu (Vyr. Žin. Nr. 482, eil. 3370);
 - 4) Konservatorijos statutu (Vyr. Žin. Nr. 404, eil. 2776);
 - 5) Dailės Mokyklų įstatymu (Vyr. Žin. Nr. 706, eil. 5459);
 - 6) Mokytojų Seminarijų įstatymu (Vyr. Žin. Nr. 361, eil. 2464);
 - 7) Vidurinių Mokyklų įstatymu (Vyr. Žin. Nr. 541, eil. 3759);
 - 8) Žemesniųjų ir vidurinių specialinių mokyklų ir kursų įstatymu (Vyr. Žin. Nr. 4128);
 - 9) Pradžios mokyklų įstatymu (Vyr. Žin. Nr. 541, eil. 3758) ir jo pakeitimais, paskelbtais ligi 1940 m. birželio mėn. 15 d.;
 - 10) Vaikų darželių ir aikštelių įstatymu (Vyr. Žin. Nr. 544, eil. 3783);
 - 11) Teatrų įstatymu (Vyr. Žin. Nr. 656)
- II. Ministerių Kabinetas, remdamasis Teatrų įstatymo 9 str. (Vyr. Žin. Nr. 656, eil. 4812), nuo 1941 m. liepos mėn. 1 d. uždaro šiuos valstybinius teatrus:

L. e. Ministerių

- 1) Kauno muzikinės komedijos teatrą.
- 2) Kauno žydų dramos teatrą.
- 3) Vilniaus lenkų dramos teatrą.
- 4) Vilniaus lenkų muzikinės komedijos teatrą.
- 5) Vilniaus jaunojo žiūrovo teatrą.
- 6) Vilniaus žydų dramos teatrą.
- 7) Vilniaus lėlių teatrą.
- 8) Valstybinį cirka.

III. Visus Lietuvos Respublikos miestų ir apskričių savivaldybių (buv[usių] vykdomųjų komitetų) švietimo skyrius nuo 1941 m. liepos mėn. 1 d. panaikinti. Šių skyrių likvidavimą įvykdyti pavedama miestų ir apskričių savivaldybėms.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Ministerių Kabineto Reikalų
Vedėjas J. Švelnikas [parašas]

LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. liepos mėn. 4 d. posėdžio
PROTOKOLAS
Nr. 10

Pirmininkauja: I. e. Ministerio Pirmininko pareigas
p. J. Ambrazevičius.
Dalyvauja: visi Ministerių Kabineto nariai, išskyrus
Komunalinio Ūkio Ministerį p. Žemkalnį.
Sekretoriauja: Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas
p. J. Švelnikas.

Svarstyta:

1. Žemės mokesčiai.

Nutarata:

1. Ponui Finansų Ministeriui pasiūlius, Ministerių Kabinetas nutaria:
 - 1) Buv[usios] LTSR Liaudies Komisarų Tarybos 1941 m. sausio mėn. 30 d. nutarimo 56 nr. punktus 4 ir 5 dėl žemės mokesčių padidinimo panaikinti.
 - 2) Pagal to nutarimo 4 punktą sumokėtas padidinto žemės mokesčio sumas įskaityti į nesumokėtas praėjusių metų žemės mokesčio liekanas arba į einamųjų bei ateinančiųjų metų žemės mokesčių.
 - 3) Nustatyti žemės mokesčiui už 1941 m. pirmą pusmetį sumokėti terminą ligi 1941 m. liepos mėn. 30 d.

2. Deklaracija ūkio reikalais.

2. Laikinoji Lietuvos Vyriausybė, dėkinga Europos kultūros gelbėtojiui Didžiosios Vokietijos Reicho Kancleriui Adolfui Hitleriui ir narsiajai jo armijai, išvadavusiai Lietuvos teritoriją, pagerbdama savo

geriausių tautos sūnų – partizanų kraują ir pasiaukojimą, jų aukomis įgalinta vykdyti Tautos valią, skelbia:

1.

Išlaisvintosios Lietuvos ūkis grindžiamas private nuosavybe, kuri, šalia viešiosios tautos nuosavybės, yra būtinausia sąlyga tautos gerovei kelti.

Valstybė, statydamas bendruosius tautos ūkinius ir socialinius interesus aukščiau už atskirų asmenų reikalus, derina private nuosavybės ūkinę veiklą su viešaisiais tautos uždaviniais.

2.

Nacionalizacijos, konfiskacijos ar kitu pagrindu bolševikinės valdžios atimtos žemės ir kiti turtai, kiek jie nėra būtini viešiesiems tautos reikalams, Vyriausybės nustatyta tvarka bus gražinami.

Žemės savininkams, kuriems bolševikinės valdžios paskelbtą žemės nacionalizacija buvo atimta nuosavybės teisė, gražinama turėtoji nuosavybės teisė į jiems paliktą žemę.

3.

Nacionalizuoti žydų turtai, o taip pat nacionalizuoti turtai, priklausę kitiems asmenims, aktingai veikusiems prieš lietuvių tautos interesus, lieka Lietuvos valstybės nuosavybė.

4.

Iki bus išleisti atitinkami nuostatai, nacionalizuoti turtai valdomi tų įstaigų, kurioms jie yra ar bus pavesti valdyti.

5.

Žemės, miestų ir kitų turtų paskirstymas bus reguliuojamas, siekiant aprūpinti bežemius ar mažąžemius nuosava žeme ir sudaryti kaimo ir miesto žmonių geresnes ūkinio gyvenimo sąlygas.

6.

Valstybė, siekdama įgyvendinti socialinę teisingumą bei solidarumą ir apsaugoti darbo žmonių interesus, laikysis dėsnio „viešoji nauda virš privatinės naudos“. Tam tikslui dirbantieji bus įtraukiami į įmonių tvarkymo, gamybos racionalizavimo ir darbininkų ekonominių bei kultūrinių reikalų gerinimo darbą.

3. Komisijos denacionalizacijai pravesti sudarymas.

3. Turtų denacionalizacijai pagal šio protokolo punkte 2 paskelbtąją deklaraciją pravesti Ministerių Kabinetas sudarė 5 asmenų komisiją, į kurią paskirti: Žemės Ūkio Ministeris p. prof. Vitkus, Finansų Ministeris p. J. Matulionis, Teisingumo Ministeris p. Mackevičius, Pramonės Ministeris p. Damušis ir Komunalinio Ūkio Viceministeris p. Švipas.

Ši komisija įpareigojama paruošti ir pateikti Ministerių Kabinetai nuostatus turtų denacionalizacijai pravesti.

4. Žemės ligi 30 ha gražinimas.

4. P. Žemės Ūkio Ministeriui pasiūlius, Ministerių Kabinetas nutaria:

Ūkininkai, kuriems vykdant žemės nacionalizaciją, buvo palikta 30 ha žemės ir tik vėliau jie nuo tos žemės buvo nušalinti, gali tuojau grįžti į savo ūkius ir perimti valdyti paliktus 30 ha žemės.

5. Žemės ūkio tvarkymo klausimas.

Smulkesnes taisykles tuo reikalu leidžia
Žemės Ūkio Ministeris.

4. Žemės ūkio tvarkymo
klausimas.

5. Esant skubiam reikalui imtis konkrečių
priemonių žemės ūkio tvarkymo srityje,
p. Žemės Ūkio Ministeriui pasiūlius,
Ministerių Kabinetas priėmė šį nutarimą:

1.

Visi ūkininkai ir naujakuriai iki atskiro
parėdymo turi rūpintis derliaus nuėmimu
ir tolimesniu žemės žiemkenčių sėjai pa-
ruošimu tuose plotuose, kuriuos jie valdė
š. m. birželio mėn. 22 d.

2.

Peržiūrint ir pertvarkant žemės pa-
skirstymą, bus atsižvelgta į įdėtą darbą
bei padarytas išlaidas ir už tai teisingai
atlyginta.

3.

Visu griežtumu bus baudžiami tie, dėl
kurių apsileidimo bei blogos valios jų val-
domuose ūkiuose liks nenuimtas derlius
arba neparuošta žiemkenčių sėjai žemė.

4.

Visus šiuo reikalu kilusius ginčus
sprendžia apskričių agronomai.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Ministerių Kabineto Reikalų
Vedėjas J. Švelnikas [parašas]

LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. liepos mėn. 5 d. posėdžio
PROTOKOLAS
Nr. 11

- Pirmininkauja: I. e. Ministerio Pirmininko pareigas
p. J. Ambrazevičius.
- Dalyvauja: visi Ministerių Kabineto nariai, išskyrus
Komunalinio Ūkio Ministerį p. Žemkalnį.
- Sekretoriauja: Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas
p. J. Švelnikas.

Svarstyta:

1. Pasiinformavimas apie aktualius reikalus.

Nutarla:

1. Ponai Ministeriai painformavo apie padėtį savo Ministerijose.

Ponas Žemės Ūkio Ministeris prof. Vitkus pranešė, kad Kaune yra vokiečių karininkų grupė, kuri specialiai domisi ekonominiais reikalais. Su šia grupe yra užmegztas kontaktas ir aiškinami vokiečių nusistatymai ūkio srityj.

Tuo pačiu reikalu kalbėjo ir ponas pulk. Grudzinskas, pranešdamas, kad šiandien 15 val. vokiečių iniciatyva yra pakviesti trestų atstovai į pasitarimą, kuriame dalyvaus taip pat ponas pulk. Grudzinskas ir prof. Vitkus. Pasitarime bus aiškinami esamieji prekių ištekliai, kainos, dabartinis produkcijos stovis.

Ponas Finansų Ministeris Matulionis praneša, kad Finansų Ministerija yra įteikusi vokiečių Vyriausybės atstovui, esančiam Lietuvos Banke, memorandumą

2. Kooperatyvų Sąjau „Linas“ atgaivinimui.

3. Bankų ir Valstybės Draudimo Įstaigos pertvarkymas.

dėl kainų (dėl nustatyto markės kurso rublio atžvilgiu), kuriame yra padaryta propozicija grįžti prie lito. Iš principo su šia propozicija buvo sutikta.

2. Kooperatyvų Sąjungos „Linai“ atgaivinimas.

2. Prekybos Ministeriui pasiūlius, Ministerių Kabinetas nutaria:

Kooperatyvų Sąjungą „Linai“, įregistruotą Finansų Ministerijoje Viešojo Atsiskaitymo Įstaigų ir Įmonių Inspekcijoje rejestro Nr. 32 ir nelikviduotą, nuo 1941 m. birželio 23 d. laikyti veikiančia su visais jos daliniais ir įjungti į ją buvusios Lietuvos Respublikinės Kontoros „Linai“ linų apdirbimo fabrikus, pirkyklas ir kitas įstaigas bei įmones.

Lietuvos Respublikinę Kontorą „Linai“ (Zagotlen) nuo 1941 m. birželio mėn. 23 d. laikyti neveikiančia ir išbraukti ją iš prekybos įstaigų rejestro.

3. Bankų ir Valstybės Draudimo Įstaigos pertvarkymas.

3. P. Finansų Ministeriui pasiūlius, Ministerių Kabinetas nutaria:

1.

Lietuvos Banko reorganizavimą į TSR Sąjungos Valstybinio Banko Lietuvos Respublikos Kontorą panaikinti ir atstatyti Lietuvos Banką pagrindu, buvusiu ligi jo reorganizavimo į Kontorą.

2.

Žemės Banko reorganizavimą į TSR Sąjungos Žemės Ūkio Banko Lietuvos Respublikos Kontorą panaikinti ir atstatyti Žemės Banką pagrindu, buvusiu ligi

jo reorganizavimo į Kontorą, paliekant jam perduotus Žemės Banko reorganizavimo į Kontorą nutarimu Kooperacijos Banko aktyvus ir pasyvus.

3.

Valstybės Taupomųjų Kasų reorganizavimą į Valstybės Darbo Taupomųjų Kasų ir Valstybės Kredito Valdybą panaikinti ir atstatyti Valstybės Taupomąsias Kasas.

4.

Valstybės Draudimo Įstaigos reorganizavimą į Valstybės Draudimo Valdybą panaikinti ir atstatyti Valstybės Draudimo Įstaigą pagrindu, buvusiu ligi šios įstaigos reorganizavimo į Valdybą.

5.

Likviduoti LTSR Liaudies Komisarų Tarybos 1941.1.16 d. nutarimu įsteigtą TSR Sąjungos Pramonės Banko Lietuvos Respublikinę Kontorą ir jos likvidaciją pavesti Lietuvos Komunaliniam Bankui.

6.

Lietuvos Komercijos Banko likvidaciją, LKT 1941.1.16 d. nutarimu pavestą Pramonės Banko Lietuvos Respublikinei Kontorai, perduoti Lietuvos Bankui.

4. Matų ir Prabavimo Rūmai.

4. Ministerių Kabinetas nutaria:

1.

Panaikinti matų ir matuojamųjų prietaisų Komiteto Įgaliotinio Valdybą, reorganizuotą iš Vyr. Matų, Saikų,

Svarst. ir Prab. Rūmų pagal LTSR
Liaudies Komisarų Tarybos
1940.XI.28 d. nutarimą 361 nr. ir
Prabavimo Inspekcija.

2.

Atstatyti Vyr. Matų, Saikų, Svarst.
ir Prab. Rūmus prie Finansų
Ministerijos pagal įstatymus, veikusius
iki 1940 m. birželio mėn. 15 d.,
pakeičiant matų, saikų ir svarstyklių
įstatus (Vyr. Žin. Nr. 34, eil. 388,
Nr. 145, eil. 1044, Nr. 249, eil. 1618,
Nr. 615, eil. 4341) taip:

§ 25.

Aukščiausioji matų ir matuojamų
prietaisų tikrinimo įstaiga yra Matų
ir Prabavimo Rūmai, vedami
direktoriaus.

§ 39.

Visi vartojami spaudimo ir
vakuumo prietaisai turi būti Matų
ir Prabavimo Rūmų tikrinami ir
plombuojami. Pakartotinas patikrinimas
turi būti atliekamas kiekvienais
kalendoriniais metais.

§ 40.

Visos matų ir matuojamųjų prietaisų
gamybos ir remonto įmonės turi kasmet
registruotis Matų ir Prabavimo Rūmuose.
Užregistruotoms įmonėms Rūmai išduo-
da leidimus veikti pagal Rūmų nustato-
mas ir Finansų Ministerio patvirtinamas
taisykles.

3.

Laikiniai, kol bus išdirbtos naujos taksos, rinkliavos už tikrinimą ir įspaudavimą imamos pagal taksas, veikusias nuo 1941. I. 1 d.

5. Kauno Miesto Komendantūros etatai, atlyginimas ir turto lentelė.

5. Išklauses Kauno Miesto Komendanto p. pulk. Bobelio pranešimą, Ministerių Kabinetas nutarė patvirtinti jo pateiktus Kauno Karo Komendantūros ir jos formacijų etatus (žiūr. priedą Nr. 1), Kauno Karo Komendantūros ir jos dalių bei dalinių pareigūnų laikinojo atlyginimo normas (žiūr. priedą Nr. 2) ir Kauno Karo Komendantūros ir jos formacijų turto lentelę (žiūr. priedą Nr. 3).

Šis nutarimas turi galios nuo šių metų birželio mėn. 23 d. ligi šių metų rugpjūčio mėn. 1 d.

Kitas Ministerių Kabineto posėdis paskirtas liepos mėn. 7 d. 10 val.

L. e. Ministerio Pirmininko p[arašas] J. Ambrazevičius [parašas]

Ministerių Kabineto Reikalų
Vedėjas J. Švelnikas [parašas]

PRIEDAS NR. 1
KAUNO KARO KOMENDANTŪROS IR JOS FORMACIJŲ
ETATAI

SAULIAI	Teisėms
KARINKAI	Lapsrniais
	Teisėms

PRIEDAS NR. 1
KAUNO KARO KOMENDANTŪROS IR JOS FORMACIJŲ
ETATAI

Pavadinimai	KARININKAI										SAULIAI				Pastabos																
	Laipsniai			Teisėmis				Laipsniai			Teisėmis																				
Eilės Nr.	Brig. generolų	Pulkinkų ln.	Pulkinkų ln.	Majorų	Kapitonų	Leitenantų	Leitenantų	Brig. generolų	Brigados vado	Pulko vado	Pulko vado	Arš. bataliono vado	Pulko vado padėjėjų	Bataliono vado	Kuopos vado	Komandos Vairininko	Būrio vado	Is viso	Virslių	Puskarininkų	Jaun. puskarininkų	Eilinių	Is viso	Kuopininko	Būrininko	Skyrininko	Saulio	Is viso	Is viso		
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	
1	1	1	4	8	15	12	12	-	52	1	4	5	3	15	12	12	-	52	7	50	14	40	1111	7	50	14	40	111	163	Veikis nuo 1941. VI. 23	
2	1	1	1	1	21	25	-	50	-	1	1	2	15	7	24	50	9	83	234	448	774	9	83	234	448	774	824			1941. VI. 23.	
3	-	-	-	1	3	-	4	-	-	-	-	-	1	2	1	-	4	1	7	3	6	17	1	7	3	6	17	21			1941. VI. 23.
Is viso	1	5	10	17	36	37	-	106	1	5	5	4	18	29	24	106	17	140	251	464	902	17	140	251	464	902	1008				

Pulkininkas

Kauno Karo Komendantas / Bobelis [parašas]

Majoras

Organizacijos Skyriaus Vairininkas [parašas]

Kaunas, 1941 m. liepos mėn. 4 d.

PRIEDAS NR. 2
SKELBIAMI ŠIE NUOSTATAI LAIKINO ATLYGINIMO
KAUNO KARO KOMENDANTŪROS IR PRIE JOS FORMUOJAMŲ
DALIŲ IR DALINIŲ PAREIGŪNAMS

§ 1.

Kauno Karo Komendantūros ir prie jos formuojamų dalių bei dalinių pareigūnams nustatomos šios laikinosios atlyginimo normos:

Brigados vado teisėmis	- 1500 rubl.
Pulko " "	- 1200 "
Atskiro bataliono vado teisėmis	- 1100 "
Pulko vado pavaduotojo "	- 1050 "
Bataliono vado teisėmis	- 950 "
Kuopos vado "	- 850 "
Komandos Viršininko teisėmis	- 750 "
Būrio vado teisėmis	- 700 "
Kuopininko "	- 600 "
Būrininko "	- 550 "
Skyrininko "	- 500 "
Šaulio "	- 450 "

§ 2.

Karinėse įstaigose ir štabuose dirbantieji pareigūnai gauna atlyginimus pagal užimamą vietą atitinkamai § 1 nurodytiems teisių prilyginimams.

§ 3.

Visi pareigūnai, dirbantieji karinėse įstaigose ir dalyse, gauna kario maisto davinių už atlyginimą valdžios nustatytais kainomis.

Nustatytas atlyginimas, kurie nėra

Šie nuostatai v

§ 4.

Nustatytas atlyginimas išmokamas nuo paskyrimo dienos tiems pareigūnams, kurie nėra gavę kitose įstaigose.

§ 5.

Šie nuostatai veikia nuo 1941 m. birželio mėn. 23 dienos.

Pulkininkas

Kauno Karo Komendantas J. Bobelis [parašas]

Pulkininkas ltn.

Tiekimo Viršininkas [parašas]

1941 m. liepos 5 d.

48

PRIEDAS NR. 3
KAUNO KARO KOMENDANTŪROS
IR JOS FORMACIJŲ TURTO LENTELĖ

Eil. Nr.	Pavadinimai	Arkliai:				Susiekimo priemonės:									Pastabos:
		Artilerijos	Gurguolės	Jojamų	Iš viso:	Lengvų auto	Sanitarinių	Sunkvežiminių	Motociklų	Dviračių	Lengvų vežimų	Gurguolių	Lauko virtvių		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1.	Kauno Karo Komendantūra	2	4	-	6	3	2	4	2	4	-	2	1		
2.	T.D.A. Batalionas	14	20	-	34	1	1	25	1	-	1	10	7		
3.	Koncentracijos stovykla	2	4	-	6	1	-	1	-	-	-	2	1		
	Iš viso:	18	28	-	46	5	3	30	3	4	1	14	9	-	

Pulkininkas
Kauno Karo Komendantas *J. Bobelis* [parašas]

Majoras
Organizacijos Sk[yriaus] Viršininkas [parašas]

1941 m. liepos mėn. 5* d.
Kaunas.

* Skaičius „5“ įrašytas ranka.

Pirmin

Dalyva

Sekret

S v a

1. Vyriausio
sudarymo

2. Finansų
mas.

3. Vidaus
rio kl.

4. "Į Lai
klaus:

LAIKINOSIOS VYRIAUSYBĖS LAIKINOS PASIŪSOS,

įvykusi 1941 m. birželio 24 d.,

PROTOKOLAS

№ 1

Pirmininkas: L.e. Ministerio Pirmininko pareigas p. J. ARBAKŠTIS.

Palydovas: Benkelis, Damulis, Pr. Vainuskas, Ivinakis.

Sekretariaus: St. Lukša.

Svarstyta:

Spausta:

1. Vyriausios Karo Vadovybės sudarymo klausimas.
1. Prie laikinosios Lietuvos Vyriausybės steigiamas Lietuvos Ginkluotųjų pajėgų vadovybė.
Ginkluotųjų Pajėgų vadu paskirtas Div. Gen. Stasys Pundzevičius, Stabo Viršininku - Div. Gen. Mykolas Reklaitis ir Kauno Miesto ir apskrities Komendant pulk. Jurgis Bobelis.
2. Finansų Ministerio klausimas.
2. Kol sugrįš Finansų Ministeris Jonas Matulionis, laikinai Finansų Ministerio pareigas eiti paskirti dipl. ekon. Stasj Lusj.
3. Vidaus Reikalų Viceministerio klausimas.
3. Vidaus Reikalų Viceministeriu laikinai paskirti ats. gen. št. pulk. leit. Juozas Baraką.
4. "Į Laisvę" redaktoriaus klausimas.
4. Laikraščio "Į Laisvę" redaktorium laikinai kviesti buv. politinį kalinį Dr. Pr. Dielininkaitį.

Arbakshtis
L.e. Ministerio Pirmininko p.

J. P. C.
Ministerių Kabineto Kanceliarijos
Direktorius

LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO

1941 m. birželio mėn. 27 d.

POSĖDŽIO PROTOKOLAS Nr. 6

Pirmininkauja: l. e. Ministerio Pirmininko pareigas p. J. Ambrazevičius.

Dalyvauja:

Matulionis, Vainauskas, Mackevičius, Damušis, Slepetys, Dielininkaitis, Novickas, Zemkalnis, Landsbergis, Gen. Pundzevičius, Gen. Reklaitis, Našakas, Kauno miesto burmistras Palčiauskas, viceburmistras Pikšilingis, Prapuolenis, Ivinakis, Padalskis.

Sekretoriauja: Ministerių Kabineto Kanceliarijos Direktorius Vl. Viliamas.

I. Pranešimai.

Burmistras praneša, kad į jį kreipiasi Vokiečių kariuomenės pareigūnai įvairiais reikalais, kurie pražengia jo kompetencijos ribas.

Nutarta prašyti Vokiečių Kariuomenės Lauko Komendantą Kaune gen. Pohl, kad jis teiktųsi savo pareigūnus siųsti į tas įstaigas, kurios vokiečių kariuomenės reikalams geriausia galėtų padėti.

Min. Novickis praneša, kad dėžė Nemuno laivinkystės visais reikalais geriausiai susitarta. Apskritai, užmegzta geras kontaktas.

Min. Zemkalnis pranešė apie nepaprastai žiaurius žydų kankinimus Kaune, Lietūkio garaže.

Nutarta: kad nežiūrint visų priemonių, kurių reikia imtis ^{prieš} žydus dėl jų komunistinės veiklos ir kenkimo vokiečių kariuomenei, partizanams ir paskiriems gyventojams vengti viešų žydų egzekucijų.

Patirta, kad šie veiksmai yra padaryti žmonių, kurie nieko bendro neturi nei su Aktyvistų Stabu, nei su Partizanų Stabu, nei su Laikinąja Lietuvos Vyriausybe.

Iš Vokiečių karinės vadovybės

II. Ginkluot

L. e. J.

Kaune patirta, kad leista organizuoti Apsaugos Batalioną grynai kariškais pagrindais. Ši žinia su dėsaugumu priimta ir nutarta šį batalioną remti, finansuoti ir, jei bus galimybių, šios rūšies apsaugą plėsti ypač provincijoje.

II. Ginkluotų jėgų vadovybė. Ministerių Kabinetas nutaria: 1941 m. birželio mėn. 27 d. grįžus iš Vokietijos Krašto Apsaugos Ministeriui div. gen. Raštikiui Stasiui, Ginkluotų Jėgų Vadovybė, kaip Karinomenės Stabas, pereina jo valdžion.

Subsanzij
L.e. Ministerio Firmininko p.

Dr. J. V. Causy
Min. Kab. Kanc. Direktorius

LIUKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO

1941 m. liepos mėn. 4 d.

POSEDĖIO PROTOKOLAS Nr. 9/0

Firmininkauja: 1. e. Ministerio Firmininko pareigas p. J. Ambrazevičius.

Balvyvausis: visi Ministerių Kabineto nariai, išskyrus Komunalinio ūkio Ministerį p. Benkalinį.

Sekretoriaus: Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas p. J. Švelnikas.

Svarstyta:

Nutarata:

X 1. Žemės mokesčiai.

1. Poniui Financų Ministeriui pasiūlius, Ministerių Kabinetas nutaria:
 - 1) buv. LTSR Liaudies Komisarių Tarybos 1941 m. sausio mėn. 30 d. nutarimo 56 nr. punktus 4 ir 5 dėl žemės mokesčių padidinimo panaikinti.
 - 2) Pagal to nutarimo 4 punktą sumokėtas padidinto žemės mokesčio sumas įskaityti į nesumokėtas praėjusių metų žemės mokesčio liekanas arba į einamųjų bei ateinančiųjų metų žemės mokestį.
 - 3) Nustatyti žemės mokesčiui už 1941 m. pirmą pusmetį sumokėti terminą ligi 1941 m. liepos mėn. 30 d.

X 2. Deklaracija ūkio reikalais.

2. Liukinoji Lietuvos Vyriausybė, dėkinga Europos kultūros gelbėtojai Didžiosios Vokietijos Reicho Kancleriui Adolfui Hitleriui ir narsiajai jo armijai, išvadavusiai Lietuvos teritoriją, pagerbdama savo geriausių tautos sūnų - partizanų kraują ir pasiaukojimą, jū įgalinta vykdyti Tautos valią, skelbia:

1.
Išlaisvintosios Lietuvos ūkis grindžiamas private nuosavybe, kuri šalia viešosios tautos nuosavybės, yra būtiniausia sąlyga tautos gerovei kelti.

Valstybė, statydama bendruosius tautos ūkinius ir socialinius interesus aukščiau už atskirų asmenų reikalus, derina private nuosavybės ūkinę veiklą su viešaisiais tautos uždaviniais.

2.
Nacionalizacijos, konfiskacijos ar kitu pagrindu bolševikinės valdžiai atimtos žemės ir kiti turtai, kiek jie nėra būtini viešiesiems tautos

3. Komisijos lizacijai sudarymas

X 4. Žemės lizicijai

X 5. Žemės ūkiausim

reikalams, vyriausybės nurodymais bus
grąžinami.

Žemės savininkams, kuriems nušalinimas
buvo atliktas prieš šią žemės nacionalizaciją
turi būti sudarytos valdos, grąžinamos turė-
tojų nuosavybės žemės ir žemės gamtinių žemės.

Nacionalizuoti būtų turėdami, o taip pat
savininkai, skirtingai valdomiems žemės sav-
ninkams atstovams, žemės nacionalizacijos
nuosavybės.

Tai bus atlikti atskirai nuostatai,
nacionalizuoti turėdami valdomi jų turėtojų,
kurios jie yra ar bus pavesti valdyti.

Žemės, atstovų ir kitų turty pasiskirsty-
mas bus reguliuojamas, atsižvelgiant į
teisingumą ar sąžaloniškumą nuostatai žemės ir sukur-
tyti kaimo ūkininkams gyvenimo sąlygas.

Valstybė, atsižvelgiant į gyventojų so-
cialinį teisingumą bei sąžaloniškumą ir apsa-
goti darbo šmonių interesus, laikysis šiuo
"riešoti žemės virš privatinės nuosavybės". Tam
tikslui dirbantieji bus įtraukiami į žemės
tvarkymo, gamtose racionalizavimo ir žemi-
ninkų ekonominių bei kultūrinių reikalų ge-
rinimo darbą.

3. Komisijai denacionali-
zacijai pravešti
suderinus.

3. Turty denacionalizacijai pagal šio protokolo
punkte 2 paskelbtąją deklaraciją pravešti
Ministerių Kabinetas sudarė 5 žmonių komisiją,
į kurią paskirti: Žemės ūkio Ministeris p. prof.
Vitkus, Finansų Ministeris p. J. Kukulionis,
Teisingumo Ministeris p. Mackevičius, Pra-
monės Ministeris p. Damušis ir Komunalinio
Ūkio Viceministeris p. Švipeš.

Ši komisija įpareigojama paruošti ir
pateikti Ministerių Kabinetai nuostatus
turty denacionalizacijai pravešti.

4. Žemės ligi 30 ha gra-
žinimas.

4. P. Žemės ūkio Ministeriui pasiūlius, Ministerių
Kabinetas nutaria:

Ūkininkai, kuriems vykdant žemės nacio-
nalizaciją, buvo paliktas 30 ha žemės ir tik
vėliau jie nuo tos žemės buvo nušalinami,
gali tuojuo grįžti į savo ūkius ir perimti
valdyti paliktus 30 ha žemės. Smulkesnes tai-
sykles tuo reikalu leidžia žemės ūkio Mi-
nisteris.

5. Žemės ūkio tvarkymo
klauimas.

5. Esant skubiam reikalui imtis konkrečių prie-
monių žemės ūkio tvarkymo srityje, p. žemės
ūkio Ministeriui pasiūlius, Ministerių Kabi-
netas priėmė šį nutarimą:

1.
Visi ūkininkai ir naujakuriai iki atski-
ro pareidymo turi rūpintis derliaus nuėmimu
ir tolimesniu žemės žiemkenčių sėjai paruošimu
tuose plotuose, kuriuos jie valdė š. m. birše-
lio mėn. 22 d.

2.
Peržiūrint ir pertvarkant žemės pa-
skirstymą, bus atsišvelgta į idėjų darbą bei
padarytas išlaidas ir už tai teisingai at-
lyginta.

3.
Visu griežtumu bus baudžiami tie,
dėl kurių apsileidimo bei blogos valios
jų valdomuose ūkiuose liks nenuimtas der-
lius arba neparuošta žemkenčių sėjai žemė.

4.
Visus šiuo reikalu kilusius ginčus
sprendžia apskričių agronomai.

J. Subarminis

L. e. Ministerio Pirmininko p.

J. Škelinis
-
Ministerių Kabineto Reikalų
Vedėjas

LAIK
1941 m. 11

Pirmininkas

Dalyvaujantis

Sekretorius

S v a

✓ 1. Žemės
reor

✓ 2. Komu
Mini
Darl
nės
nis
duo
sąr

3. Ka
me
Bo
ma

LAIMINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. liepos mėn. 7 d. popietinio posėdžio

PROTOKOLAS Nr. 12.

- Pirmininkauja: l. e. Ministerio Pirmininko pareigas
p. J. AMBRAZEVIČIUS,
- Dalyvauja: visi Ministerių Kabineto nariai, išskyrus
p. Susisiekimo Ministerį Novickį,
- Sekretoriauja: Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas p. J.
ŠVELNIKAS.

Svarstyta:

Nutarta:

1. Žemės Ūkio Rūmų
reorganizavimas.

1. Poniui Žemės Ūkio Ministeriui pasiūlius,
Ministerių Kabinetas priėmė šį nutarimą:

Žemės Ūkio Rūmams likviduoti 1940 m.
rugpjūčio mėn. 24 d. įstatymas (Vyr. Ž.
Nr. 727, eil. 5951) panaikinamas.

Žemės Ūkio Rūmai vadovaujami įstatymais
veikusiais 1940 m. birželio mėn. 15 d.

2. Komunalinio Ūkio
Ministerijai ir
Darbo ir Socialinės
Apsaugos Mi-
nisterijai per-
duotinių įstaigų
sąrašo papildymas.

2. Papildydamos savo liepos mėn. 2 d.
nutarimą, Komunalinio Ūkio Ministerijai ir
Darbo bei Socialinės Apsaugos Ministerijai
perduotinių įstaigų sąrašą Ministerių Kabi-
netas šitaip papildė:

Komunalinio Ūkio Ministerijai,

be anksčiau perduotųjų įstaigų, perduoda-
mas dar Tiekimo ir Realizavimo Trestas ir
Priešgaisrinių Reikmenų Tiekimo Sektorius.

Darbo ir Socialinės Apsaugos Mi-
nisterijai,

be anksčiau perduotųjų įstaigų, perduoda-
ma dar Kooperatinio Socialinio Draudimo
Kasa su visais jos aktyvais ir pasyvais.

3. Kauno Miesto Kom-
mandanto p. pulk.
Bobelio praneši-
mas.

3. Kauno Miesto Komendantas pulk. Bobelis
painformavo Ministerių Kabineta apie tai,
kad jau gautas vokiečių sutikimas polici-
jai Kauno mieste organizuoti. Po to būsian-
tai organizuojama policija ir 16 valsčių.

Ginklų policijai vokiečiai pradėjo nenorėjo duoti ir sakė, kad jai pilnai užteksią guminių šaulių. Po diskusijų sutikę, kad policija turėtų šauti ginklą durtuvą prie šono. Kai iš p. Komendanto pusės buvo nurodyta, kad ir tokio ginklo, policijai nepakanka, vokiečiai pagaliau sutikę, kad policija būtų ginkluota pistoletais ir devėtu senąją lietuviškąją uniformą. Vadinsis ji "Hilfsordnungs-polizei". Ant rankovių policija turės ordnungs-polizei". Ant rankovių Komendanto buvo pasidėlytas vokiečių ir lietuvių kalba, bet vokiečiai palikę tik vokišką tekstą: "Hilfsordnungs-polizei Kowno". Del šio Komando p. Komendantas pavėdęs policijos vadui p. Žerskiui derėtis, kad būtų ne Kowno bet Kauno. Policijos Kaune busių apie 300 žmonių ir ji pradėsianti funkcionuoti nuo liepos mėn. 8 d.

Ponas Komendantas painformavo dar ir apie žydus. Vokiečių generolo Stahlecke pareiškimu, masinė žydų likvidacija toliau nebebūsianti vėsinė žydų likvidacija dabar steigiama Vili-dama. Vokiečių patvarkymu dabar steigiama Vili-jampolėje žydams geto, kur visi žydai iš Kauno miesto turi būti iškraustyti per 4 savaites.

Po šios informacijos posėdis buvo baigtas ir sekantis Ministerių Kabineto posėdis buvo paskirtas liepos mėn. 8 d. 10 val.

Hubertus

L.e. MINISTERIŲ KABINETO PIRMININKO p.

J. Veilinskas

MINISTERIŲ KABINETO REIKALŲ VEDĖJAS

1941 m. liepos 7 d.

LAIKINOJO
1941 m.

Pir

Svarstyta:

1. Žemės ūkio reorganizav

2. Komunalinė Ministerija Socialinės Ministerija įstaigų sąpapildym

LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. liepos mėn. 7 d. popietinio posėdžio
PROTOKOLAS

Nr. 12

- Pirmininkauja: I. e. Ministerio Pirmininko pareigas
p. J. Ambrazevičius.
- Dalyvauja: visi Ministerių Kabineto nariai, išskyrus
p. Susisiekimio Ministerį Novickį.
- Sekretoriauja: Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas
p. J. Švelnikas.

Svarstyta:

Nutarata:

1. Žemės Ūkio Rūmų reorganizavimas.
1. Ponui Žemės Ūkio Ministeriui pasiūlius, Ministerių Kabinetas priėmė šį nutarimą:
Žemės Ūkio Rūmams likviduoti
1940 m. rugpjūčio mėn. 24 d. įstatymas
(Vyr. Ž. Nr. 727, eil. 5951) panaikinamas.
Žemės Ūkio Rūmai vadovaujasi
įstatymais, veikusiais 1940 m. birželio
mėn. 15 d.
2. Papildydamas savo liepos mėn. 2 d. nutarimą, Komunalinio Ūkio Ministerijai ir Darbo ir Socialinės Apsaugos Ministerijai perduotinių įstaigų sąrašą Ministerių Kabinetas šitaip papildo:
Komunalinio Ūkio Ministerijai
be anksčiau perduotųjų įstaigų, perduodamas dar Tiekimo ir Realizavimo Trestas ir Priešgaisrinių Reikmenų Tiekimo Sektorius.

Darbo ir Socialinės Apsaugos
Ministerijai,

be anksčiau perduotųjų įstaigų, perduoda dar Kooperatinio Socialinio Draudimo Kasa su visais jos aktyvais ir pasyvais.

3. Kauno Miesto Komendanto p. pulk. Bobelio pranešimas.

3. Kauno Miesto Komendantas pulk. Bobelis painformavo Ministerių Kabineta apie tai, kad jau gautas vokiečių sutikimas policijai Kauno mieste organizuoti. Po to būsianti organizuojama policija ir 16 valsčių.

Ginklų policijai vokiečiai pradžioje nenorėjo duoti ir sakė, kad jai pilnai užteksią guminių lazdelių. Po diskusijų sutikę, kad policija turėtų šaltą ginklą: durtuvą prie šono. Kai iš p. Komendanto pusės buvo nurodyta, kad ir tokio ginklo policijai nepakanka, vokiečiai pagaliau sutikę, kad policija būtų ginkluota pistoletais ir dėvėtų senąją lietuviškąją uniformą. Vadinsis ji „Hilfsordnungspolizei“. Ant rankovių policija turės žalią raištį su užrašu, kuris Komendanto buvo pasiūlytas vokiečių ir lietuvių kalba, bet vokiečiai palikę tik vokišką tekstą: „Hilfsordnungspolizei Kowno“. Dėl žodžio Kowno p. Komendantas pavedęs policijos vadui p. Žarskiui derėtis, kad būtų ne Kowno bet Kaunas. Policijos Kaune busią apie 300 žmonių ir ji pradėsianti funkcionuoti nuo liepos mėn. 8 d.

Ponas Komendantas painformavo dar ir apie žydus. Vokiečių generolo Stahlecke

L. e. Mir

Ministerių Kabineto

pareiškimu, masinė žydų likvidacija toliau nebebūsianti vedama. Vokiečių patvarkymu dabar steigiama Vilijampolėje žydams geto, kur visi žydai iš Kauno miesto turi būti iškraustyti per 4 savaites.

Po šios informacijos posėdis buvo baigtas ir kitas Ministerių Kabineto posėdis buvo paskirtas liepos mėn. 8 d. 10 val.

L. e. Ministerių Kabineto Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas J. Švelnikas [parašas]

LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. liepos mėn. 8 d. posėdžio
PROTOKOLAS

Nr. 13

<u>Pirmininkauja:</u>	I. e. Ministerio Pirmininko pareigas p. J. Ambrazevičius.
<u>Dalyvauja:</u>	visi Ministerių Kabineto nariai, išskyrus Susisiekimo Ministerį p. inž. Novickį.
<u>Sekretoriauja:</u>	Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas p. J. Švelnikas.

Svarstyta:

1. Atlyginimo dirbusiems prie Voienstroj darbų darbininkams išmokėjimo klausimas.

Nutarta:

1. Klausimą referavo p. Pramonės Ministeris Damušis, pranešdamas, kad eilė darbininkų, dirbusių prie Voienstroj darbų, negavo už tuos darbus atlyginimo. P. Ministeris siūlė šitą atlyginimą darbininkams išmokėti, pažymėdamas, kad dalis atlyginimo (apie 75.000 rb.) jau išmokėta.

Šiuo reikalu kilo gyvos diskusijos, kurios iš dalies jau buvo vedamos ir vakar dienos posėdyje. Diskusijų metu eilė Ministerių pasisakė prieš tokį išmokėjimą. Ministeris Žemkalnis net protestavo prieš tokį išmokėjimą, pažymėdamas, kad atlyginimo už Voienstroj darbus, kurie buvo dirbami grynai kariniams bolševikų tikslams, išmokėjimas sudarytų ne tik blogą precedentą, galintį iššaukti visą eilę kitų išmokėjimų už šios rūšies darbus, bet ir iš viso politiniu požiūriu gali suteikti kai kam

2. Prekybos Rūvimas.

progos pulti Lietuvos Vyriausybę. Lietuvos Respublika nėra šiuo atžvilgiu joks Sovietų Sąjungos sukcesorius, todėl sąskaitos už tokius darbus gali būti pateiktos Vorosilovui, sakė Ministeris Žemkalnis, o ne mums.

Ponui Žemkalniui pritarė Vidaus Reikalų Ministeris pulk. Šlepetys ir ponas Teisingumo Ministeris Mackevičius.

Prekybos Ministeris p. Vainauskas pareiškė sutinkąs, kad iš principo mokėti nereikėtų, bet kadangi darbininkai neturį iš ko gyventi, siūlė už darbus išmokėti. Šią nuomonę palaikė Socialinės Apsaugos Ministeris dr. Pajaujis.

Ministerių Kabinetas nutarė:

Atlyginimo už Voienstroj darbus, kurie buvo dirbami ne Lietuvos Respublikos reikalams, bet grynai Sovietų Sąjungos kariniams tikslams, nemokėti.

Darbininkams, neturintiems iš ko gyventi, duoti minimalines pašalpas iš buvusių Voienstroj lėšų, pervedant jas į pašalpų kreditus.

2. Prekybos Rūmų restauravimas.
2. Ponui Prekybos Ministeriui pasiūlius, Laikinoji Lietuvos Vyriausybė skelbia Prekybos, Pramonės ir Amatų Rūmų įstatymą (Vyr. Žin. Nr. 539, eil. Nr. 3742) esant galioje ir pilnai veikiant toliau su šiais pakeitimais:
- 1) 12-tas straipsnis pakeičiamas taip: Prekybos, Pramonės ir Amatų Rūmai veikia prie Ministerių Kabineto. Rūmų veikimą prižiūri Ministerių Kabineto paskirtas Ministeris.

- 2) Visi įstatymo straipsniai, kuriuose bet kurios teisės yra deleguotos Finansų Ministeriui, pakeičiami, vietoje „Finansų Ministeris“ įrašant „Ministerių Kabineto paskirtas Ministeris“.
3. Ministerio Prekybos, Pramonės ir Amatų Rūmams prižiūrėti paskyrimas.
3. Prekybos, Pramonės ir Amatų Rūmams prižiūrėti skiriamas Prekybos Ministeris.
4. Klimatologijos, meteorologijos ir hidrologijos reikalai.
4. Ponui Švietimo Ministeriui pasiūlius, Ministerių Kabinetas nutaria:
Klimatologijos, meteorologijos ir hidrologijos reikalus tvarkyti pagal klimatologijos darbui tvarkyti įstatymą (Vyr. Žin. Nr. 614, eil. Nr. 4322). Tuo įstatymu numatytos karo meteorologijos tarnybos funkcijos laikinai pavedamos Klimatologijos Institutui.
5. Mokyklų pertvarkymas.
5. Ponui Švietimo Ministeriui pasiūlius, Ministerių Kabinetas nutaria:
1) 1941–42 mokslo metais Pradžios Mokyklų Įstatymo (V. Ž. Nr. 541, eil. Nr. 3758) nustatytieji pradžios mokyklos šeštieji skyriai neveikia;
2) Į žemesniąsias specialines mokyklas ir kursus priimami baigę nemažiau kaip keturis pradžios mokyklos skyrius;
3) Į vidurinių mokyklų I-ąją klasę priimami mokiniai, baigę 5 pradžios mokyklos skyrius arba išlaikę atitinkamus stojamuosius egzaminus; į aukštesnes klases priimami mokiniai šia tvarka:

6. Kultūros ir P
Ministerijos f

į II klasę, baigę 6 pr[adžios] mok[yl-
 los] skyrius,
 į III " " 5 vidurinės mok[yl-
 los] klases,
 į IV " " 6 " "
 klases,
 į V " " 7 " "
 klases,
 į VI " " 8 " "
 klases,
 į VII " " 9 " "
 klases,

arba išėję tolygų mokslą, arba išlaikę atitinkamus egzaminus;

4) Priimant mokinius į vidurines specialines mokyklas, septynių tarybinės vidurinės mokyklos klasių kursas laikomas tolygiu progimnazijos kursui.

5. Kultūros ir Propagandos Ministerijos formavimas.

6. Laikinai einas Ministerio Pirmininko pareigas p. J. Ambrazevičius pranešė Ministerių Kabinetai apie gautą iš Kauno M[iesto] Komendantūros projektą Kultūros ir Propagandos Ministerijos organizavimo reikalui.

Išklausęs šio pranešimo ir p. p. Ministeriams pasisakius už skubų Kultūros ir Propagandos Ministerijos organizavimą, Ministerių Kabinetas nutaria:

Kultūros ir Propagandos Ministeriją skubiai formuoti ir pavesti p. p. Ministeriams J. Ambrazevičiui, dr. Pajajui ir pulk. Šlepečiui, kontakte su Kauno M[iesto] Komendantūros Spaudos Skyriumi, paruošti ir artimiausiu laiku pateikti Ministerių Kabinetai konkrečių projektą šiuo reikalui.

7. Darbo ir Socialinės Apsaugos Ministerio pranešimas.
7. Darbo ir Socialinės Apsaugos Ministeris dr. Pajaujis painformavo Ministerių Kabineta, kad turėjo pasikalbėjimą su vokiečių kariškiais darbo ir darbo padėties klausimais. Vokiečiai labai įdomavęsi įvairiais šios srities reikalais ir kriterijum jiems tvarkyti laiką darb. atlyginimus ir kainas. Jie renką žinias, kokie atlyginimai ir kainos buvo Nepriklausomos Lietuvos laikais, bolševikų okupacijos metu ir dabartiniu metu. Dėl dabar esančių atlyginimų ir kainų Darbo ir Socialinės Apsaugos Ministerijos atitinkami pareigūnai ruošią vokiečiams projektą.
8. Tarpžinybinio Komiteto ūkiniams reikalams sudarymas.
8. Darbo ir Socialinės Apsaugos Ministeris dr. Pajaujis pasiūlė sudaryti Tarpžinybinį Ūkinį Komitetą, kuris palaikytų santykius su vokiečiais ūkio klausimais. Ministerių Kabinetas nutaria:
Sudaryti prie Finansų Ministerijos Tarpžinybinį Ūkinį Komitetą. Šį Komitetą suorganizuoti pavedama p. Finansų Ministeriui.
9. Atsišaukimo į Amerikos lietuvius paruošimas.
9. P. Ministeris Žemkalis, jau baigiantis posėdžiui, pasiūlė paruošti Vyriausybės atsišaukimą į Amerikos lietuvius. Šiam pasiūlymui Ministerių Kabinetas iš principo pritarė.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Ministerių Kabineto Reikalų
Vedėjas J. Švelnikas [parašas]

Pirmin

Da

Sekre

Svarstyta:

1. Pranešimas apie
Šiauliuose.

LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. liepos mėn. 9 d. posėdžio
PROTOKOLAS

Nr. 14

<u>Pirmininkauja:</u>	I. e. Ministerio Pirmininko pareigas p. J. Ambrazevičius.
<u>Dalyvauja:</u>	visi Ministerių Kabineto nariai, išskyrus p. Finansų Ministerį Matulionį.
<u>Sekretoriauja:</u>	Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas p. J. Švelnikas.

Svarstyta:

1. Pranešimas apie padėtį Šiauliuose.

Nutarta:

1. Apie padėtį Šiauliuose informavo Šiaulių miesto burmistras ir p. Sipavičius.
Ponas Sipavičius plačiai papasakojo apie ekonominių reikalų padėtį Šiauliuose. Iš pranešimo buvo matyt, kad ekonominiai reikalai Šiauliuose yra patenkina moje būklėje: žaliavos pramonė turi maždaug 3 mėnesiams, mėsos bent savaitei yra ir bendrai maisto stokos nėr. Pabrėžė, kad būtinai reikalinga darbo atlyginimą ir kainas derinti prie Vokietijoje esamo lygio, imant 75–80% ten esamų normų. To nepadarius, yra pavojus netekti darbininkų, nes vokiečiai moka didesnius atlyginimus ir darbininkai gali nueiti ten dirbti, ir, be to, Lietuva gali labai nukentėti dėl žemų kainų esant markės santykiui su rubliu 1:10.
Ministerių Kabinetas visiškai pritarė Šiaulių atstovų samprotavimui ir kai

kurie p. p. Ministeriai pažymėjo, kad Vyriausybės nusistatymas yra toks pat, kaip ir Šiaulių atstovų.

2. Kultūros Darbo ir Tautinio Auklėjimo Valdybos steigimas.

2. Klausimą referavo p. dr. Pajaujis, pažymėdamas, kad šiuo tarpu nereikėtų formuoti Propagandos Ministerijos ir pakaktų įsteigti prie Ministerių Kabineto Kultūros Darbo ir Tautinio Auklėjimo Valdybą.

Ministerių Kabinetas po trumpų diskusijų priėmė šį nutarimą:

Vadovauti lietuvių tautos dvasinės kultūros darbui ir visoms spaudos bei informacijų įstaigoms, siekiant suderinti jų darbą, išvengti paralelizmo ir kelti lietuvių tautos valstybinius bei tautinius idealus steigama Kultūros Darbo ir Tautinio Auklėjimo Valdyba prie Ministerių Kabineto.

Valdybos tiesioginėje vadovybėje yra:

- 1) Vilniaus ir Kauno radiofonai,
- 2) Telegramų agentūra „Elta“,
- 3) Spaudos Platinimo Įstaiga,
- 4) Visi kino teatrai ir filmų cenzūra bei filmų gamybos, platinimo ir nuomavimo įstaigos,
- 5) Jos žiniai perduotieji muziejai,
- 6) Spaudos priežiūra (veikiančių spaudos įstatymų prasme),
- 7) Turizmas ir turizmo įstaigos.

Kultūros darbo ir tautinio auklėjimo politikos srityje Valdyba duoda nurodymų:

- 1) Visiems dramos, baletu, operos, operečių, vaikų ir kt. teatrams bei scenos mėgėjų kolektyvams,

3. Ministerio Kultūros Darbo ir Tautinio Auklėjimo Valdybos paskyrimas.

4. Kultūros Darbo ir Tautinio Auklėjimo Valdybos paskyrimas.

- 2) Chorų ir muzikos ansambliams (Valstybinei Filharmonijai ir kt.),
- 3) Visoms knygų leidykloms,
- 4) Visoms laikraščių redakcijoms,
- 5) Visoms politinėms, visuomeninėms, kultūrinėms, profesinėms, ekonominėms, sporto ir kt. organizacijoms.

Kultūros [Darbo] ir Tautinio Auklėjimo Valdybą prižiūri Ministerių Kabineto skirtas Ministeris, o tiesiogiai jai vadovauja ir atstovauja valdytojas Viceministerio teisėmis.

2. Ministerio Kultūros Darbo ir Tautinio Auklėjimo Valdybai prižiūrėti paskyrimas.

4. Kultūros Darbo ir Tautinio Auklėjimo Valdytojo paskyrimas.

3. Kultūros Darbo ir Tautinio Auklėjimo Valdybai prižiūrėti Ministerių Kabinetas skiria Darbo ir Socialinės Apsaugos Ministerį p. dr. J. Pajaujį.

4. Ponui Ministeriui dr. Pajaujui pasiūlius, Kultūros Darbo ir Tautinio Auklėjimo Valdybos Valdytoju Ministerių Kabinetas skiria p. Juozą Senkų.

Kitas Ministerių Kabineto posėdis skiriamas liepos mėn. 10 d. 19 val.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Ministerių Kabineto Reikalų vedėjas J. Švelnikas [parašas]

LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. liepos mėn. 10 d. posėdžio
PROTOKOLAS
Nr. 15

<u>Pirmininkauja:</u>	I. e. Ministerio Pirmininko pareigas p. J. Ambrazevičius.
<u>Dalyvauja:</u>	visi Ministerių Kabineto nariai, išskyrus Pramonės Ministerį p. Damušį.
<u>Sekretoriauja:</u>	Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas p. J. Švelnikas.

Svarstyta:

1. Pasiūlytųjų asmenų turto tvarkymas.

Nutarata:

1. Dėl pabėgusių ar nežinia kur esančių asmenų turto Ministerių Kabinetas, p. Vidaus Reikalų Ministeriui pasiūlius, priėmė šį nutarimą:

1.

Pabėgusių ar nežinia kur esančių Lietuvos piliečių ir buvusių TSRS piliečių, nuolatiniai Lietuvos teritorijoje anksčiau negyvenusių ar atvykusių po 1940 metų birželio mėn. 15 dienos, visą paliktą kilnojamąjį turtą, nesurištą su nekilnojamuoju turtu (namais, žemės ūkiu ir kt.), perima vietos savivaldybės.

Paliktus drabužius, baltinius ir pirmo reikalingumo namų apyvokos daiktus vietos savivaldybės, susitarusios su Lietuvos Raudonojo Kryžiaus skyriais, skirsto ir atiduoda lietuvių tautybės piliečiams, nukentėjusiems nuo karo, ir politiniams kaliniams, nustojusiems savo turto.

2. Vykdomųjų darbo ir soci aprūpinimo perdavimas.

3. Juridinės m juridinių k nimas.

4. Lietkoops kinimas.

2.

Lietuvių tautybės piliečių žuvusių, išvežtųjų į Rusiją ar nežinia kur esančių paliktą kilnojamąjį turtą, jei jis neperimtas ir nevaldomas jų artimųjų gimiinių – lietuvių tautybės, vietos savivaldybės surašo ir jį perduoda pagal aktus artimiausiems giminėms globoti, o jiems nesant – tą turtą globoja vietos savivaldybės.

2. Vykdomųjų Komitetų darbo ir socialinio aprūpinimo skyrių perdavimas.

2. P. Darbo ir Socialinės Apsaugos Ministeriui pasiūlius, Ministerių Kabinetas nutaria:

Miestų ir apskričių buvusių Vykdomųjų Komitetų darbo ir socialinio aprūpinimo skyrius perduoti Darbo ir Socialinės Apsaugos Ministerijai.

3. Juridinės mokyklos ir juridinių kursų panaikimas.

3. Ministerių Kabinetas nutarė:

LTSR Liaudies Komisarų Tarybos 1941 metų nutarimais Nr. 372 ir 463 įsteigtus Kaune vienerių metų juridinę mokyklą ir trijų mėnesių juridinius kursus laikyti nuo 1941 metų birželio 23 d. neveikiančiais ir panaikinti. Panaikintų mokyklos ir kursų inventorių bei kitą turtą perduoti Teisingumo Ministerijai.

4. Lietkoopsajungos panaikimas.

4. P. Prekybos Ministerio teikimu, Ministerių Kabinetas nutaria:

1.

Liaudies Komisarų Tarybos 1940 m. spalio mėn. 25 d. nutarimą 262 nr. 4 ir 5 §§, kuriuo buvo organizuota Lietuvos

Respublikinė Vartotojų Sąjunga „Lietkopsąjunga“ panaikinti.

2.

Atstatyti Lietuvos Žemės Ūkio Kooperatyvų Sąjunga „Lietūkis“ ir leisti jai vesti savo veiklą pagal jos šteditų įstatų ir kooperatyvų inspekcijoje 1938 m. lapkričio mėn. 25 d. perregistruotus įstatus.

3.

Liaudies Komisarų Tarybos 1940 m. lapkričio mėn. 14 d. nutarimą 327 m., kuriuo buvo paskirtas Lietkopsąjungos Organizacinis Biuras, panaikinti.

4.

Ministerių Kabineto 1941 m. birželio mėn. 26 d. nutarimu Nr. 2 patvirtintą laikinąją Lietūkio vadovybę paleisti.

5.

Paskirti laikinąją Lietūkio valdybą šios sudėties:

dr. Marelis,
Vincas Meilus,
agr. Pijus Pečkaitis,
Antanas Steikūnas,
Jonas Stulpinas*,
agr. Bublys,
p. Grincevičius.

6.

Įpareigoti apskričių vartotojų kooperacijos sąjungas /apkoopsąjungas/ tuojau

* 1941 liepos 21
Nr. 234

Turiu garbę pranešti, kad Tamstoms atsiųstame Ministerių Kabineto š. m. liepos mėn. 10 d. nutarime laikinosios „Lietūkio“ valdybos paskyrimo reikalu turi būti rašęs „Jonas Stulpinas“, bet „Aleksandras Stulpinas“.
Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas [parašo nėra]

J. Švelnikas

likviduotis ir savo aktyvus balanso kainomis perduoti vietoje susidariusiems Lietūkio skyriams, arba Lietūkiui nurodžius, vietos vartotojų kooperatyvams, kurie turi perimtų aktyvų sumoje pamokėti apkoopsajungų skolas proporcingai kreditorių pareikštoms pretenzijoms.

7.

Apkoopsajungų likvidaciją pavesti atlikti jų dabartinėms vadovybėms, o kur jų nebebūtų, įpareigoti Lietūki, kuris, susitaręs su stambesniais apkoopsajungos kreditoriais, paskirs atitinkamus likvidatorius arba paves likvidaciją atlikti vietos vartotojų kooperatyvus.

8.

Įpareigoti Lietūkio Valdybą paruošti naujus pavyzdinius Žemės Ūkio Kooperatyvų Įstatus ir patiekti juos Vyriausybei patvirtinti.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas J. Švelnikas [parašas]

LAIKINJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. liepos mėn. 11 d. posėdžio
PROTOKOLAS
Nr. 16

<u>Pirmininkauja:</u>	l. e. Ministerio Pirmininko pareigas p. J. Ambrazevičius.
<u>Dalyvauja:</u>	visi Ministerių Kabineto nariai.
<u>Sekretoriauja:</u>	Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas p. J. Švelnikas.

Svarstyta:Nutarata:

1. Žemės Ūkio Viceministério paskyrimas.	1. Ponui Žemės Ūkio Ministeriui pasiūlius, nuo š. m. liepos mėn. 11 d. Žemės Ūkio Viceministeriu skiriamas p. Jonas Venclova.
2. Avanso Kultūros Darbo ir Tautinio Darbo* Valdybai suteikimas.	2. Kultūros Darbo ir Tautinio Auklėjimo Valdybai suteikiamas 5.000 rublių avansas vėlesnių kreditų sąskaiton.
3. Prekybos, Pramonės ir Amatų Rūmų statuto pakeitimas.	3. Ponui Prekybos Ministeriui pasiūlius, Laikinoji Lietuvos Vyriausybė skelbia Prekybos, Pramonės ir Amatų Rūmų Statutą (Vyr. Ž. 564, eil. Nr. 3910) esant galioje ir pilnai veikiant toliau su šiais pakeitimais:
1) 30-tas straipsnis pakeičiamas taip:
Rūmų pirmininkas gali kviešti į Valdybos posėdžius kitų Lietuvoje vei-

4. Prekybo
tvarkym

* Taip dokumente. Turėtų būti – Auklėjimo.

kiančių Rūmų, Centralinių Bankų ir atitinkamų Ministerijų bei centralinių ekonominių organizacijų atstovus.

Šie asmenys dalyvauja Valdybos posėdžiuose patariamuoju balsu.

VIII. Pereinamieji nuostatai

2) 91-mas straipsnis pakeičiamas taip:

Rūmų biudžeta, tarnautojų etatus ir jų atlyginimą einamiems 1941 metams nustato Rūmus organizuojąs Rūmų pirmininkas ir pateikia tą biudžeta, etatus ir atlyginimą Rūmams prižiūrėti Ministerių Kabineto paskirtam Ministeriui patvirtinti.

3) 92-ras straipsnis pakeičiamas taip:

Kol bus pravesti Rūmų narių rinkimai, laikinąją Rūmų Valdybą ir Tarybą skiria Rūmų veikimui prižiūrėti paskirtas Ministeris iš prekybininkų, pramonininkų ir amatininkų tarpo.

4) Visi statuto straipsniai, kuriuose tam tikros teisės yra deleguotos Finansų Ministeriui, pakeičiami vietoje „Finansų Ministeris“ – „Ministerių Kabineto paskirtas Ministeris“.

4. Prekybos registro pertvarkymas.

4. Ponui Prekybos Ministeriui pasiūlius, Ministerių Kabinetas nutaria:

Prekybos registro įstaigos reorganizavimą į Valstybinę registraciją, kaipo sektorių prie Finansų L[iaudies] Komisarjato, panaikinti ir atstatyti Prekybos registrą, veikiantį Prekybos registro įstatymo nuostatais (V. Ž. Nr. 574), Prekybos registro knygų ir pareiškimų formų, o taip pat Prekybos registro atlyginimo normų nuostatais (V. Ž. 585 Nr., eil. 4076 ir 4047 Nr. Nr.).

5. Valstybinio Sėklų Fondo reorganizavimas.

5. Ministerių Kabinetas nutaria:

1) panaikinti LTSR Liaudies Kompartu Tarybos 1941 m. sausio mėn. 9 d. nutarimą Nr. 17 dėl Valstybinio Sėklų Fondo Lietuvos Respublikinės Kontoros organizavimo;

2) perduoti Lietūkiui Valstybinio Sėklų Fondo Lietuvos Respublikinės Kontorą su visa jos turima ir jos žinioje esama sėkline medžiaga, su visais sėklinei medžiagai laikyti sandėliais, su sėklai valyti mašinomis, sveriamųjų inventoriumi, maišais ir kitais įrengimais pagal inventORIZACIJOS balansą, sudarytą Valstybinio Sėklų Fondo Kontoros perdavimo dienai. Perimtų ir realizuotų Valstybinio Sėklų Fondo Kontoros balanso aktyvų sumoje Lietūkis turi pamokėti Kontoros skolas proporcingai kreditorių pareikštoms pretenzijoms;

3) pavesti Lietūkio Sėklų Skyriui visą žemės ūkio augalų veislinės ir ūkiškos sėklos auginimą, supirkimą ir paruošimą, taip pat tų sėklų importavimą ir paskaitymą krašte bei sėklų supirkimą ir jų eksportavimą;

4) įpareigoti Lietūkį vietoje Valstybinio Sėklų Fondo Lietuvos Respublikinės Kontoros būti kontragentu sutartyse, sudarytose su veislinės sėklos auginimois;

5) Lietūkiui perduodamo turto kiekiui ir vertei nustatyti Prekybos Ministeris skiria savo atstovą.

6. Žemėkėnų ir dabinių sėjų.

6. Ministerių Kabinetas, išklauses Žemės Ūkio Ministerio pranešimą apie ryšius tarp buvusių žemės savininkų ir naujųjų

rių ginčus dėl pastarųjų sklypuose esamų žiemkenčių ir dobilų nuėmimo, o taip pat ir dėl šių metų žiemkenčių sėjos, nutarė:

1. Ūkių, kuriuose prieš bolševikų žemės nacionalizavimą buvo ne daugiau kaip 50 ha žemės, savininkai nusiima visus jų įsėtus į naujakurių sklypus patekusius žiemkenčius ir dobilus.

2. Naujakuriai, gavusieji žemės iš ūkių, kuriuose prieš žemės nacionalizavimą buvo daugiau kaip 50 ha, iš patekusių į jų sklypus buvusių savininkų įsėtų žiemkenčių ir dobilų, jeigu jie gautos sklypus yra pradėję dirbti ir juose kurtis, turi teisę nusiimti tiek, kiek tenka proporcingai jiems skirtos žemės plotui.

3. Naujakuriai, kurie gautos žemės nėra pradėję dirbti arba prie bolševikų valdžios yra pasizymėję mūsų kraštui kenksmingais veiksmais, ką nustato vietos savivaldybės, į jų sklypuose įsėtus buvusių savininkų pasėlius jokių teisių neturi.

4. Jeigu bolševikų valdžios nacionalizuotame ūkyje yra buvę daug pievų ir jos yra patekusios į naujakurių sklypus, tai 8 str. numatytos komisijos sprendimu buv[usiam] savininkui, atsižvelgiant į jo ir naujakurių turimą gyvulių skaičių, gali būti leista nusišienauti jų dalį.

5. Gavę žemės priedus mažžemiai, nors jie ir būtų pradėję dirbti gautąją žemę, turi teisę nusiimti tik jų pačių įsėtus pasėlius.

6. Už naujakurių sklypuose žiemkenčių ir dobilų užimamus plotus visas su žemės valdymu surištas prievoles atlieka

ir mokesčius sumoka tie, kurie nusiima pasėlius. Tas dėsnis taikomas ir pievoms.

7. Ūkiuose, kuriuose prieš nacionalizavimą buvo ne daugiau kaip 50 ha žemės, visą šių metų žiemkenčių sėją atlieka tų ūkių savininkai. Ūkiuose, kuriuose prieš nacionalizavimą buvo daugiau kaip 50 ha, savininkai privalo išėti tiek žiemkenčių, kiek tenka jiems paliktai žemei, priskiriant čia ir išdalintąją, jei ji naujakurių nedirbama. Sklypuose, kuriuos naudoja naujakuriai, žiemkenčius turi išėti jie patys.

8. Galinčius dėl šio Ministerių Kabineto nutarimo kilti tarp savininko ir naujakurių ginčus galutinai sprendžia komisija, kuriai pirmininkauja rajono agronomas, o jam nesant – valsčiaus viršaičio skirtas asmuo. Komisijos nariais kviečiami vietos seniūnas ir komisijos pirmininko su seniūnu parinktas vienas naujakuris.

7. Prekybos įmonių denacionalizacija.

7. Ministerių Kabinetas, išklausęs Prekybos Viceministerio p. Padalskio pranešimą prekybos įmonių denacionalizacijos reikalu, apsvarstė bendrose diskusijose pagrindinius šių įmonių denacionalizacijos dėsnius. Buvo aprobuoti šie pagrindiniai principai prekybos įmonių denacionalizacijai praveisti: 1) grąžinamos tik tos prekybos įmonės, kurios priklausė paviešiams lietuviams arba lietuvių bendrovėms; 2) grąžinama ne didesnei kaip 100 tūkstančių rublių prekių vertės sumai; 3) grąžinamųjų įmonių skolos valstybės išdui ir kredito įstaigoms dabar

8. Padėtis Vilniuje

neatskaitomos, bet paliekamos išmokėti palaiptnui įmonei beveikiant.

8. Padėtis Vilniuje.

8. Pranešimą apie padėtį Vilniuje padarė p. Finansų Ministeris Matulionis, neseniai grįžęs iš Vilniaus, kur buvo nuvykęs tarnybos reikalais. Savo pranešime p. Ministeris pažymėjo šiuos momentus: 1) Vilniaus Komitetas kaskart kietesnius vokiečių nurodymus gauna neklausyti Kauno; 2) Vilniaus lenkai, Sikorskio agitacijos kurstomi, palaiko drauge su žydais rusus – bolševikus; 3) žydai šiuo tarpu Vilniaus mieste gyvena bendrai, jokio geto jiems ten nėra, nors ir visi nešioja ženklą „J“; 4) Komitetas užverstas darbu ir jam labai trūksta žmonių, kurių siuntimu iš Kauno reikėtų kuo greičiausiai susirūpinti; 5) Vilniuje įregistruota 40.000 bedarbių ir Komitetas prašo, kad darbininkai Rytprūsiams būtų imami tik iš Vilniaus; 6) Vilniuj labai pageidaujamas ponų Ministerių lankymasis, informavimas ir jų kompetencijos reikalų Vilniuje tvarkymas, tačiau tatai, ypač skiriant bet kuriuos pareigūnus, turėtų būti daroma kontakte su Vilniaus Komitetu.

L. e. Ministerio Pirmininko [pareigas] p. Ambrazevičius šį pranešimą dar papildė pažymėdamas, kad Vilniaus valgyklose padavėjos yra tik lenkaitės, kurios aptarnauja tik klientus lenkus, o lietuviai negauna pavalgyt.

Išklausę pranešimų, visi ponai Ministeriai pritarė, kad reikia imtis skubių ir energingų priemonių Vilniaus Komitetui žmonėmis sustiprinti. Nusistatyta taip

pat, kad ponai Ministeriai turi dažniau lankytis Vilniuje. Tokių apsilankymų turėtų būti bent du savaitėje.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas J. Švelnikas [parašas]

1941 m. liepos 14 d.

Pirm
Sel

Svarstyta:

1. Pasiinformavimas padėti.

2. Biudžeto liepų patvirtinimas

MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. liepos mėn. 14 d. posėdžio
PROTOKOLAS

Nr. 17

Pirmininkauja: Ministeris Pirmininkas p. J. Ambrazevičius.
Dalyvauja: visi Ministerių Kabineto nariai.
Sekretoriauja: Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas
p. J. Švelnikas.

Svarstyta:

1. Pasiinformavimas apie padėtį.

2. Biudžeto liepos mėn. patvirtinimas.

Nutarata:

1. P. Žemės Ūkio Ministeris prof. Vitkus, Pramonės Ministeris p. Damušis ir kiti p. p. Ministeriai painformavo Ministerių Kabineta aktualiais klausimais. Išklauses šių informacijų, Ministerių Kabinetas nutarė pavesti p. p. Prekybos Ministeriui Vainauskui, Žemės Ūkio Ministeriui prof. Vitkui, Pramonės Ministeriui p. Damušiu ir Kultūros Darbo bei Tautinio Auklėjimo Valdybos Valdytojui p. Senkui paruošti raštą (denkschriftą), kurį nusistatyta įteikti kompetentingiems vokiečių kariams organams.
2. Biudžetą liepos mėn. referavo Finansų Ministeris p. J. Matulionis ir Finansų Viceministeris p. Paknys. Ministerių Kabinetas diskusijose pažymėjo, kad biudžete turi būti užakcentuotos tos pozicijos, kurios dabartiniu momentu ypač svarbios, kaip pav., partizanų šeimų šelpimas, nukentėjusiems nuo karo pagal-

bos teikimas, krašto atstatymas, Raudonojo Kryžiaus šelpimas ir kt. Po diskusijų Ministerių Kabinetas nutarė patvirtinti p. Finansų Ministerio pateiktą biudžetą liepos mėnesiui (priedas Nr. 1), įpareigojdamas vadovautis diskusijose iškeltomis mintimis vėlesnius biudžetus sudarant.

3. Valstybės tarnautojų atlyginimas.

3. Ryšium su biudžeto liepos mėnesiui priėmimu Ministerių Kabinete kilo ir valstybės tarnautojų atlyginimo klausimas.

Turėdama galvoje, kad bolševikų laikais atlyginimo srityje tarp aukštesniųjų ir žemesniųjų valstybės tarnautojų buvo padarytas labai didelis ir socialiniai nepateisinamas skirtumas aukštesniųjų tarnautojų naudai, Ministerių Kabinetas nutaria:

Visose valdinėse įstaigose ir įmonėse tarnautojų mėnesinio atlyginimo maksimumas nustatomas 1000 rublių, o minimumas 250 rublių.

Atlyginimui čia nustatytųjų maksimumo ir minimumo ribose sureguliuoti p. Finansų Ministeriui pavedama išdirbti atitinkamą lentelę, kuria vadovautis įpareigojamos visos valdinės įstaigos ir įmonės.

Šis nutarimas veikia nuo š. m. liepos mėn. 1 d.

Ministeris Pirmininkas J. Ambrazevičius [parašas]

Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas J. Švelnikas [parašas]

Valstybės biudžetas

Pajamos

Iš viso pajamų

Iš viso

PRIEDAS NR. 1
Valstybės biudžeto 1941 m. liepos mėnesio balansas

Pajamos		Išlaidos	
	Suma		Suma
II viso pajamų	55.063.900	II viso išlaidų	54.479.541
		Pajamų perteklius	584.359
II viso:	55.063.900	II viso:	55.063.900

FINANSŲ MINISTERIS J. Motulionis [parašas]

Valstybės išlaidų sąmata (Ministerijomis, įstaigomis,

Paragrafas	Ministerijų ir įstaigų pavadinimai	Atlyginimas	Atlyginimo ir pri-skai-tymai	Raš-tinės ir ūkio išlai-dos	Ko-man-diruo-tės ir tarny-binės kelio-nės	Ekspe-rimen-tiniai išlai-darbai, dos eksper-tizės dar-bai	Mo-rymo išlai-dos	Kny-gų išlai-dos	Sti-pendijos mok-iams	Mok-ybai											
											1	2	3	4	5	6	7	8	9		
1	Ministerių Kabinetas	75.658	3.328	15.300	1.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	Krašto Apsaugos Stabas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	Vidaus Reikalų Ministerija	1.677.700	83.885	30.000	28.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	148.000	
Finansų Ministerija																					
1	Centras	109.332	8.810	18.300	3.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2	Vietos finansiniai skyriai	639.200	28.613	41.750	30.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3	Prekybos institutas	25.580	1.165	1.000	1.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4	Matų, Saikų, Sv. ir Prab. Rūmai	17.026	749	1.250	1.520	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5	Statistikos Valdyba	100.925	4.723	8.000	9.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Iš viso Finansų Ministerijai	892.063	44.060	70.300	44.520	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	Prekybos Ministerija	77.600	1.700	6.500	4.400	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	Pramonės Ministerija	102.000	4.500	10.000	3.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Žemės Ūkio Ministerija																					
1	Centro Įstaigos	224.600	13.302	10.000	21.900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2	Žemės Ūkio Švietimas ir Spauda	364.630	16.044	20.940	4.600	-	3.000	-	10.120	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3	Žemės Ūkio tyrimo įstaigos	77.200	3.833	13.000	1.700	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4	Melioracijos tinklai	71.438	3.144	2.350	64.835	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5	Žemėtvarkos tinklas	151.450	6.664	3.000	62.130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
6	Valstybiniai ūkiai	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7	MTD ir MTS išlaikymas	272.450	10.628	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
8	Centro kontorų išlaikymas	322.475	13.200	1.300	16.800	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
9	Ūkiškų organizacijos	6.195	273	15.000	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
10	Buv. Paruošos Komisarjato vietos įstaigų išlaikymas	130.000	11.751	-	3.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
11	Agrotechnikos, veterinarijos, zootechnikos ir kontroliscentų tinklas	293.200	12.901	-	95.880	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
12	Apskričių žemės ūkių skyrių išlaikymas	145.000	7.064	-	35.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
13	Urėdijų išlaikymas	1.213.490	78.009	-	12.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Iš viso Žemės Ūkio Ministerijai	3.272.128	176.813	65.590	317.945	-	3.000	-	10.120	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Švietimo Ministerija																					
1	Centro įstaigų išlaikymas	80.000	3.500	10.000	2.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

1941 m. liepos 14 d. paragrafais ir s

Žemkai

35

1. Išlaidų sąmata

1. Išlaidų sąmata

1. Išlaidų sąmata

1. Išlaidų sąmata

1. Išlaidų sąmata

1. Išlaidų sąmata

1. Išlaidų sąmata

1. Išlaidų sąmata

1. Išlaidų sąmata

1. Išlaidų sąmata

1. Išlaidų sąmata

Valstybės išlaidų sąmata 1941 m. liepos mėnesio (Ministerijomis ir įstaigomis)

Ministerijų ir įstaigų pavadinimas	Suma	
	Rubliais	
Ministerijų Kabinetas	3 197 586	
Krašto Apsaugos Štabas	6 725 623	
Vidaus Reikalų Ministerija	2 147 585	
Finansų Ministerija	2 087 303	
Prekybos Ministerija	213 700	
Pramonės Ministerija	121 500	
Žemės ūkio -	5 320 290	
Švietimo -	12 125 030	
Sveikatos -	6 383 480	
Tiesingumo -	1 414 992	
Susisiekimo -	13 048 008	
Komunalinio ūkio Ministerija	934 000	
Darbo ir Socialinės Apsaugos Ministerija	460 912	
Kultūros Darbo ir Tautinio Auklėjimo Valdyba	77 423	
Vyr. Kuro Valdyba	8 394	
Kūno Kultūros Rūmai	54 178	
Kinofikacijos Valdyba	22 817	
Valstybės Radiofonas	107 085	
Telėgramų agentūra „ELTA“	29 635	
	54 479 541	

FINANSŲ MINISTERIS J. Matulionis [parašas]

Valstybės

1. Žemės mokesčiai
2. Nekilnojamųjų t.
4. Prekybos ir pra
5. Pajamų mokesčiai
6. Kultūros rinkli

7. Apyvartos mo
8. Atskaitymai iš
9. Neprekinų op

12. Žymintis ir k

14. Pašto, teleg
15. Geležinkeli
16. Kitų valsty

17. Valstybinis

1941 m. liepos 14 d.

Valstybės pajamų sąmata 1941 m. liepos mėnesio

	Suma Rubliais
<u>I Skyrius</u>	
1. Žemės mokestis	3.700.000
2. Nekilnojamųjų turtų mokestis miestuose ir miesteliuose	1.000.000
4. Prkybos ir pramonės verslo pelno mokestis už praeitus metus	1.000.000
5. Pajamų mokestis iš tarnautojų ir darbininkų	1.300.000
6. Kultūros rinkliava	1.200.000
	<hr/>
Iš viso I Skyriaus:	8.200.000
<u>II Skyrius</u>	
7. Apyvartos mokestis	13.000.000
8. Apskaitymai iš pelno	23.000.000
9. Neprekinų operacijų mokestis	250.000
	<hr/>
Iš viso II Skyriaus:	36.250.000
<u>III Skyrius</u>	
12. Žyminis ir kiti mokesčiai	50.000
	<hr/>
Iš viso III Skyriaus:	50.000
<u>IV Skyrius</u>	
14. Pašto, telegrafo ir telefono rinkliavos	847.500
15. Geležinkelių rinkliava	6.450.000
16. Kitų valstybinių įmonių pajamos	51.000
	<hr/>
Iš viso IV skyriaus:	7.348.500
<u>V Skyrius</u>	
17. Valstybinio turto ir kapitalo pajamos	3.215.400
	<hr/>
Iš viso V skyriaus:	3.125.400
	<hr/>
Iš viso pajamų:	55.063.900

FINANSŲ MINISTERIS J. Matulionis [parašas]

MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. liepos mėn. 15 d. posėdžio
PROTOKOLAS

Nr. 18

<u>Pirmininkauja:</u>	Ministeris Pirmininkas p. J. Ambrazevičius.
<u>Dalyvauja:</u>	visi Ministerių Kabineto nariai, išskyrus Komunalinio Ūkio Ministerį p. Žemkalnį, Prekybos Ministerį p. Vainauską ir Vidaus Reikalų Ministerį p. pulk. Šlepetį.
<u>Sekretoriauja:</u>	Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas p. J. Švelnikas.

Svarstyta:

1. Denacionalizacijos klausimas.
2. Nukentėjusių nuo karo ūkininkų miško medžiaga aprūpinimas.

Nutarta:

1. Nutarta liepos mėn. 16 d. posėdyje svarstyti žemės denacionalizacijos klausimą ir palaipsniui eiti prie kitų turtų denacionalizacijos.
2. Nukentėjusiems nuo karo Lietuvos ūkininkams miško medžiaga aprūpinti, p. Žemės Ūkio Ministeriui pasiūlius, Ministerių Kabinetas nutaria:

1

Miško medžiaga nukentėjusiems nuo karo ūkininkams, išskyrus žydus, perleidžiama pagal vietos savivaldybių išduotus pažymėjimus taksos kaina išsimokėtinai penkeriems metams lygiomis dalimis be palūkanų. Už laiku nesumokėtą ratą imama įstatymais numatyta bauda.

2
Reikiamą miško medžiagos kiekį ir kokybę išduoda Miškų Administracija pagal Žemės Ūkio ir Komunalinio Ūkio Ministerijų nustatytas normas.

3
Miško medžiaga kainojama pagal vėliausiai veikusią taksą bei kainas.

4
Miško medžiagą, kuri buvo atleista kreditan naujakuriams, gavusiems žemę po 1940.VII.21 d., jei ji dar statybai nepanaudota, vietos savivaldybės perima savo žinion ir toji miško medžiaga pirmo eilės sunaudojama aprūpinti nukentėjusiems nuo karo ūkininkams. Jei tokia miško medžiaga dar nebuvo suvežta į statybos vietas ir yra miške ar prie išvežimo vietų, tai toji miško medžiaga perimama Miškų Administracijos žinion ir sunaudojama tiems pat reikalams.

5
Valstybinė miško medžiaga perleidžiama pirmo eilės sugaminta kirtimų vietose bei iš sandėlių, po to iš degimo vietų ir gedmiškio.

6
Nelaimės ar staigaus reikalo atvejais (gaisro, audros, potvynio ir pan.), nesusijusiais su karo padariniais, miško medžiagą išsimokėtinai perleidžiama pagal Valst[ybinių] miškų miško medžiagai perleisti įstatymui vykdyti taisyklių § 54 (Vyr. Žin. Nr. 589, eil. Nr. 4103).

3. Kooperatyvų Sąjungos „Linas“ valdybos paskyrimas.

3. Ministerių Kabinetas nutaria:
Paskirti laikiną Kooperatyvų Sąjungos „Linas“ valdybą šios sudėties:

1. Agr. Juozas Simukaitis
2. Prof. Jurgis Krikščiūnas
3. Inž. Petras Eidukevičius
4. Agr. Balys Šabanevičius
5. Agr. Jonas Šumskis.

4. Teismų santvarkos įstatymo pakeitimas.

4. P. Teisingumo Ministeriui pasiūlius, Ministerių [Kabinetas] priėmė šį Teismų santvarkos įstatymo pakeitimą:

Teismų santvarkos įstatymo pakeitimas

(Vyr. Žin. Nr. 419, eil. 2900, Nr. 450, eil. 3139, Nr. 461, eil. 3228, Nr. 472, eil. 3318, Nr. 527, eil. 3656, Nr. 559, eil. 3887, Nr. 590, eil. 4112, Nr. 610, eil. 4295, Nr. 631, eil. 4531, Nr. 645, eil. 4706, Nr. 652, eil. 4758, Nr. 693, eil. 5245)

1

Teismų pirmininkais, teismų skyrių pirmininkais, teisėjais, tarytojais, prokurorais ir prokurorų padėjėjais gali būti skiriami amenys, baigę aukštąjį teisių mokslą ir tinkamai šioms pareigoms pasiruošę.

Išimtiniais atvejais šiais pareigūnais gali būti skiriami asmenys, kurie kad ir nėra baigę aukštojo teisių mokslo, bet ligi 1940 m. birželio 15 dienos yra buvę tais pareigūnais.

Asmenys, veikę prieš lietuvių tautos interesus arba tiems interesams abejingi, šiais pareigūnais neskiriami.

2

Pirmajame straipsnyje nurodytus pareigūnus skiria Ministeris Pirmininkas Teisingumo Ministerio pristatymu.

3

Teismų sekretoriais, sekretorių padėjėjais, prokurorų sekretoriais ir teismų antstoliais išimtiniais atvejais gali būti skiriami asmenys, kurie kad ir nėra baigę aukštesniojo mokslo, bet yra tinkamai toms pareigoms pasiruošę.

4

Teisingumo Ministeris nustato, kurie asmenys iš buvusių 1940 m. birželio 15 dieną advokatų bei privatinų gynėjų yra paliekami advokatais ir privatiniais gynėjais.

Kiti advokatai priimami ir atleidžiami Teismų Santvarkos Įstatymo nustatytais sąlygomis ir tvarka. Tačiau ligi 1942 m. sausio 1 d. advokatais gali būti priimami asmenys, baigę aukštąjį teisių mokslą, kad ir neturintieji Teismų Santvarkos Įstatymo 289 str. nustatyto stažo, bet tinkamai toms pareigoms pasiruošę.

Sudarant paliekamų advokatų sąrašą ir priimant naujus advokatus, atitinkamai taikomi 1 str. 3 p. nustatyti reikalavimai.

5

Iki bus išrinkta ir patvirtinta nauja advokatų taryba, Teisingumo Ministeris paskiria iš advokatų tarpo asmenis, kuriems paveda eiti advokatų tarybos pareigas.

6

Šis įstatymas veikia nuo priėmimo dienos.

Ministeris Pirmininkas J. Ambrazevičius [parašas]

Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas J. Švelnikas [parašas]

MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. liepos 16 d. posėdžio
PROTOKOLAS

Nr. 19

Pirmininkauja: Ministeris Pirmininkas p. J. Ambrazevičius.
Dalyvauja: visi p. p. Ministeriai, išskyrus p. Žemkalnį,
pulk. Šlepetį ir p. Vainauską.
Sekretoriauja: Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas
p. J. Švelnikas.

Minister

Svarstyta:

1. Kauno maitinimo klausimas.

Nutarta:

1. Kauno gyventojų maitinimo reikalu pranešimą padarė Pramonės Viceministeris pulk. V. Grudzinskas.

Išklausęs šio pranešimą, Ministerių Kabinetas konstatuoja, kad šiai savaitei Kauno gyventojams paskirtosios maisto normos yra labai mažos (dienai nustatyta: duonos 300 gr., mėsos apie 30 gr., sviesto 15 gr., riebalų 7 gr., miltų 60 gr., kruopų 20 gr. ir cukraus 7 gr. vienam žmogui) ir paveda p. p. Sveikatos ir Darbo Ministeriams paruošti tuo reikalu raštą vokiečių kariniams organams.

2. Įstatymas žemės reikalams pertvarkyti.

2. Įstatymą referavo p. Žemės Ūkio Ministeris, pažymėdamas, kad šiandien svarstyti siūlomas įstatymo projektas yra tikrai pirmoji bendro žemės denacionalizacijos įstatymo dalis.

Ministerių Kabinetas aprobavo pateiktojo projekto (žiūr. protokolo priedą*) vedamąsias mintis ir galutiną jo redakciją ligi liepos mėn. 17 d. posėdžio pavedę paruošti denacionalizacijos komisijai.

Ministeris Pirmininkas J. Ambrazevičius [parašas]

Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas J. Švelnikas [parašas]

* Žr. protokolo Nr. 20 priedą.

MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. liepos mėn. 17 d. posėdžio
PROTOKOLAS

Nr. 20

<u>Pirmininkauja:</u>	Ministeris Pirmininkas p. J. Ambrazevičius,
<u>Dalyvauja:</u>	visi p. p. Ministeriai, Kultūros Darbo ir Tautinio Auklėjimo Valdybos Valdytojas p. Senkus, Kauno miesto Komendantas pulk. Bobelis, gen. Rėklaitis, gen. Pundze- vičius, Aktyvistų Fronto atstovas p. Prapu- lenis.
<u>Sekretoriauja:</u>	Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas p. J. Švelnikas.

Svarstyta:

1. Padėtis Vilniuje.

Nutarė:

1. Apie padėtį Vilniuje platų pranešimą poli-
tiniu, ekonominiu ir administracijos atžvil-
giu padarė ką tik grįžęs iš Vilniaus Vidaus
Reikalų Ministeris p. pulk. Šlepetyš. Jo
pranešimą papildė p. Darbo ir Socialinės
Apsaugos Ministeris dr. Pajaujys ir Komu-
nalinio Ūkio Ministeris p. Žemkalnis. Be
to, apie lietuvių karių būklę Vilniuje atski-
rą pranešimą padarė gen. Rėklaitis.

Po pranešimų bendrose diskusijose
buvo plačiai apsvarstyta Vilniuje susida-
riusi padėtis, kuri ypač sunki maitinimo
srityje.

Turėdamas visą tą padėtį galvoje,
Ministerių Kabinetas nutarė:

1. Pavesti p. p. Vidaus Reikalų Minis-
teriui pulk. Šlepečiu, Darbo ir Socialinės

2. Žemės denacionalizaciją
klausimas.

Ministerių Ka

Apsaugos Ministeriui dr. Pajajui ir Komunalinio Ūkio Ministeriui p. Žemkalniui rūpintis Vilniaus reikalais ir teikti Ministerių Kabinetai reikalingų pasiūlymų.

2. Pavesti p. p. Pramonės Ministeriui Damušii ir Prekybos Ministeriui Vainauskui paruošti raštą vokiečių organams Vilniaus maitinimo klausimu.

3. Jokių būdu nekelti iš Vilniaus į Kauną valdinių įstaigų.

1. Žemės denacionalizacijos klausimas.

2. Žemės denacionalizacijos galutinai paruoštą įstatymą referavo p. Žemės Ūkio Ministeris. Ministerių Kabinetas šį įstatymą priėmė (priedas Nr. 1).

Ministeris Pirmininkas J. Ambrazevičius [parašas]

Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas J. Švelnikas [parašas]

PRIEDAS NR. 1 ŽEMĖS DENACIONALIZACIJOS ĮSTATYMAS

Įstatymo tikslas

Laikinoji Vyriausybė, pripažindama, kad bolševikų okupacinės valdžios panaikintoji Lietuvoje žemės nuosavybė visiškai suardė ligtol nuosavybės pagrindais tvarkytą mūsų žemės ūkį, kad vienintelis kelias mūsų žemės ūkiui iš chaotinės padėties išvesti yra nuosavybės teisės į žemę grąžinimas, kad, iš kitos pusės, pas mus yra opus bežemių ir mažžemių žeme aprūpinimo klausimas, – leidžia šį įstatymą žemės reformai pravesti.

I. Nuosavybės teisių grąžinimas

§ 1

Asmenims, kaip fiziniams, taip ir teisiniams, kurių žemė okupacinės bolševikų valdžios buvo nacionalizuota, šiuo įstatymu grąžinama nuosavybėn 60 ha jų turėtos žemės.

Pastaba. Nustatyta žemės norma skaitoma ne pavieniam šeimos nariui, bet visai šeimai.

§ 2

Į grąžinamą buvusiems savininkams § 1 nustatytą žemės normą neįskaitomi viešojo naudojimo keliai, pustomieji smėlynai, nenaudojamos pakrautės, jų žemėje esą vandens ir nedžiūstamos pelkės.

§ 3

Į grąžinamos normos plotą negali būti įtrauktos:

- a) žemės, kuriose yra piliakalniai, istorinės reikšmės turį rūmai ir kitos istorinės ir visuomeninės reikšmės grožinės vietos;
- b) žemės, būtina reikalingos palikti prie nacionalizuotų pramonės įmonių ir
- c) žemės prie miestų ir miestelių, apstatytos nuomininkų trobesiais.

1941 m. liepos 17 d.
Vieton šių žemių
ninkui gali būti duos

Asmenims, igijus
savybėn ir pasidalin
gi 1940 m. birželio
nuosavybėn visiems
Jei ūkiai yra įrašę
želio mėn. 15 d. pri
na 1 § nustatyta že

Asmenims, kurie
birželio 15 d. buvo
nebūtų sudarę įsta
Ministeriui sutikus

Šis nutarimas li
dokumentus į jų fa
Žemės reformos įs

Tais atsitikimai
ninkui, yra reikalin
tinos jam normos v
tolygios vertės žem

1 § nustatytos
kų ūkiui netinkan
tės durpynai.

Žemės savinin
žinamoje žemėje
žemės, paliekama
liktinų trobesių r

Vieton šių žemių normai papildyti, Žemės Ūkio Ministeriui sutikus, savininkui gali būti duota žemės kitur.

§ 4

Asmenims, įgijusiems žemę paveldėjimo ar dovanojimo keliu bendron nuosavybėn ir pasidalinusiems ją po 1938 metų gruodžio mėn. 31 d., jeigu jie liepos mėn. 1940 m. birželio mėn. 15 d. savarankiškų ūkių nebuvo įkūrę, grąžinama nuosavybėn visiems bendrai viena 1 § nustatyta žemės norma.

Jei ūkiai yra įrašyti ar įgyti kelių šeimos narių, bet faktinai iki 1940 m. birželio mėn. 15 d. priklausė vienai šeimai, tai visai šeimai grąžinama tikta viena 1 § nustatyta žemės norma.

§ 5

Asmenims, kurie pasidalinimo ar atidalinimo keliu įgytoje žemėje iki 1940 m. birželio 15 d. buvo įkūrę atskirus ūkius ir savarankiškai juos valdė, nors jie ir nebūtų sudarę įstatymais reikalaujamų nuosavybės dokumentų, Žemės Ūkio Ministeriui sutikus, gali būti grąžinta 1 § nustatyta žemės norma.

Šis nutarimas liečia taip pat ir asmenis, turėjusius teisę gauti nuosavybės dokumentus į jų faktinai valdomą žemę 1922 m. balandžio mėn. 3 d. paskelbtu Žemės reformos įstatymu, bet jų negavusius.

§ 6

Tais atsitikimais, kai ūkis, kuris 1 § turėtų būti grąžintas jo buvusiam savininkui, yra reikalingas valstybės, savivaldybės ar visuomenės reikalams, grąžintinos jam normos vieton turi būti duodamas nuosavybėn kitas žemės fonde esąs tolygios vertės žemės ūkis arba savininkui turi būti atlyginama kitu turtu.

§ 7

1 § nustatytos žemės normos plotan gali būti grąžinami valstybiniam miškų ūkiui netinkami arba nepatogūs administruoti miškų plotai bei mažos vertės durpynai.

§ 8

Žemės savininkams, turėjusiems ne daugiau kaip 60 ha, paliekami visi grąžinamoje žemėje esą trobesiai. Savininkams, turėjusiems daugiau kaip 60 ha žemės, paliekama trobesių tiek, kiek jų reikia grąžinamam žemės ūkiui. Palyginamą trobesių normą nustato Žemės Ūkio Ministeris.

§ 9

Paimtas iš žemės savininkų į tarybinius ūkius, mašinų traktorių stoties, reiklų nuomojimų punktus ir kitas valdžios įstaigas gyvas ir negyvas žemės ūkio inventorių ir kitas turtas gražinamas savininkui tokiame kiekyje, kiek tai nekalinga gražintam žemės ūkiui.

§ 10

Ūkininkai, kurių žemės prie bolševikų okupacinės valdžios buvo paimtos jų kariuomenės ar kuriems kitiems valstybės ir viešiesiems reikalams, gali grįžti į savo ūkius. Tiems iš jų, kurių buvusi žemė padaryta nebetinkama žemės ūkiui arba jie dėl kitų kurių priežasčių nebegali grįžti į buvusius savo ūkius, už juos turi būti atlyginta atitinkamu ekvivalentu.

§ 11

Tais atvejais, kai savininkui gražinama ne visa jo 1940 m. birželio mėn. 15 d. turėtoji žemė, ant gražintos žemės paliekama sunkinančių ūkį skolų ir kitų apsunkinimų dalis, proporcingai gražinto ūkio vertei.

Ūkininkų turimos dvarų žemėje servituto teisės likviduojamos atskiru įstatymu.

§ 12

Bežemiai ir mažažemiai, gavusieji iš okupacinės bolševikų valdžios žemės amžinam naudojimuisi, laikomi tos teisės nustojusiais.

Bežemių ir mažažemių aprūpinimą žeme tvarko atskiras įstatymas.

§ 13

Ūkiai, kurie prieš 1940 m. birželio mėn. 15 d. už skolas buvo aprašyti ar išstatyti į varžytynes, savininkams gali būti gražinami valdyti tik atskiru kiekvieną kartą specialiniu Žemės Ūkio Ministerio leidimu.

§ 14

Nacionalizuoti žydų, ne Lietuvos piliečių ir kitų asmenų, aktyviai veikusių prieš lietuvių tautos interesus, ūkiai buvusiems savininkams negražinami ir pereina žemės fondui.

Taip pat palieka žemės fonde tos žemės, kurias jų savininkai laisva savo valia yra atidavę okupacinės bolševikų valdžios dispozicijon tai valdžiai žemės reformą bevykdant.

Pirkė žemės sklypus daugiau kaip 60 ha žemės ūkiui, bet valstybei.

Paliekamai žemės n...
duoda Žemės Ūkio M...

Šį įstatymą vykdo
Šie įstatymo nuost...

Ministeris Pirminink...

Kaunas, 1941 m. lie...

§ 15

Pirkę žemės sklypus iš ūkių, kuriuose 1940 m. birželio mėn. 15 d. buvo daržinai kaip 60 ha žemės, skolas už žemę baigia mokėti ne buvusiam savininkui, bet valstybei.

§ 16

Paliekamai žemės normai nuosavybės dokumentus žemės savininkams išduoda Žemės Ūkio Ministerija.

§ 17

Ši įstatymą vykdo Žemės Ūkio Ministeris ir leidžia tam atskiras taisykles. Šie įstatymo nuostatai veikia nuo jų priėmimo dienos.

Ministeris Pirmininkas J. Ambrazevičius [parašas]

Žemės Ūkio Ministeris B. Vitkus [parašas]

Kaunas, 1941 m. liepos mėn. 17 d.

LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. liepos mėn. 18 d. posėdžio
PROTOKOLAS

Nr. 21

Pirmininkauja:Dalyvauja:

Vidaus Reikalų Ministeris p. pulk. Šlepetytis
visi ponai Ministeriai, išskyrus I. e. Minis-
terio Pirmininko pareigas p. J. Ambrazevi-
čių ir Pramonės Ministerį p. Damušį; Kau-
no m. komendantas p. pulk. Bobelis, Kau-
no m. burmistras p. K. Palčiauskas, Min[is-
terijų] Kab[ineto] patar[ėjas] kolegijos narys
p. inž. Brunius, Kultūros Darbo ir Tautinio
Auklėjimo Valdybos valdytojas p. Senkus.

Sekretoriauja:

Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas
p. J. Švelnikas.

Svarstyta:Nutarta:

1. Žemės denacionalizacijos įstatymo skelbimas.

1. Žemės Ūkio Ministeris prof. Vitkus praneša Ministerių Kabinetai, kad vokiečiai per įgaliotinį dr. Friedrich yra paskelbę raštu perimą savo žinion tarybinių ūkių tvarkymą. Be to, esą žinių, kad po sekma-
dienio atvyksianti vokiečių civilinė val-
džia, kuri imsianti tvarkyti ūkinius reika-
lus. Klausė Ministerių Kabineta, ar šito-
kiomis aplinkybėmis galima yra skelbti
birželio mėn. 17 d. Ministerių Kabineto
posėdyje priimtą žemės denacionalizacijos
įstatymą. Ponas Žemės Ūkio Ministeris
pažymėjo, kad visuomenėje girdėti balsu-
jog dabar geriau būtų skelbti ne priimtąjį
žemės denacionalizacijos įstatymą, numa-

tantį tam tikrą žemės reformą, bet bendrą žemės nuosavybės grąžinimą.

Dėl p. Žemės Ūkio Ministerio iškeltojo klausimo kilo diskusijų. Iš esmės visi pritarė, kad žemės reforma bus reikalinga, tačiau dėl šios reformos pravedimo laiko nuomonės skyrėsi. Vidaus Reikalų Ministeris p. pulk. Šlepetys ir Prekybos Ministeris p. Vainauskas siūlė žemės reformos klausimą šiuo momentu atidėti ir paskelbti tik bendrą visos žemės nuosavybės grąžinimą, žemės reformą būsią galima praveisti ir vėliau. Susisiekimo Ministeris p. Novickis pasisakė už priimtojo žemės denacionalizacijos įstatymo paskelbimą, pabrėždamas, kad negalima skelbti grąžinimo tokios žemės nuosavybės, kokia buvo iki 1940 m. VI. 15 d., nes tatai išeitų nelietuviškojo elemento naudai, o lietuviškasis elementas kaip tik nukentėtų. Finansų Ministeris p. J. Matulionis taip pat pasisakė už priimtojo žemės denacionalizacijos įstatymo paskelbimą, tačiau pasiūlė pakeisti to įstatymo redakciją tarybinių ūkių atžvilgiu.

Ministerių Kabinetas nutaria: skelbti priimtąjį Žemės Denacionalizacijos Įstatymą, pakeitus redakciją tų šio įstatymo straipsnių, kurie paliečia valstybinius ūkius.

Šiems įstatymo pakeitimams priimti liepos mėn. 19 d. 12 val. paskirti Ministerių Kabineto posėdį.

Vidaus Reikalų Ministeris
Posėdžio Pirmininkas J. Šlepetys [parašas]

Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas J. Švelnikas [parašas]

MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. liepos mėn. 19 d. posėdžio
PROTOKOLAS

Nr. 22

<u>Pirmininkauja:</u>	Vidaus Reikalų Ministeris p. pulk. Šlepetys.
<u>Dalyvauja:</u>	visi p. p. Ministeriai, išskyrus I. e. Ministerio Pirmininko pareigas p. J. Ambrazevičių, kuris, ką tik grįžęs iš provincijos, atvyko posėdžio pabaigoje.
<u>Sekretoriauja:</u>	Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas p. J. Švelnikas.

Svarstyta:

1. Pašto tarifo pakeitimas.
2. Kauno m[iesto] Burmistro prašymas patalpų reikalui.
3. „Valgio“ Akc[inės] B[en]drojės restauravimas.

Nutarta:

1. Susisiekimo Ministeriui p. inž. Novickiui pasiūlius, Ministerių Kabinetas priėmė pašto tarifo pakeitimą (Priedas Nr. 1).
2. Išklausęs p. Kauno m. Burmistro 1941. VII. 1 d. rašte išdėstytą prašymą, kurį referafo p. Vidaus Reikalų Ministeris, Ministerių Kabinetas nutaria:
Taupomųjų Kasų Rūmų (Laisvės al. Nr. 70) I-ąjį aukštą užleisti naudotis Kauno m. Savivaldybei, naudojantis įėjimu iš L. Sapiehos gatvės.
3. P. Prekybos Ministeriui pasiūlius, Ministerių Kabinetas nutaria:

I

LTSR Liaudies Komisarų Tarybos
1941 m. kovo mėn. 20 d. nutarimu 244 Nr.

4. Žemės denacior
istatymo skelbi

įsteigtus visuomeninio maitinimo trestus „Kauno Valgio Trestas“ ir „Vilniaus Valgio Trestas“ panaikinti.

2

Atstatyti Akc. B-ve „Valgis“ ir leisti jai tęsti savo veiklą pagal jos Finansų Ministerijos Viešojo Atsiskaitymo Įstaigų ir Įmonių Inspekcijoje 1938 m. rugsėjo mėn. 28 d. rejestro Nr. 212 perregistruotus įstatus.

3

Paskirti laikinąją Akc. B-vės „Valgis“ šios sudėties valdybą: Antanas Zubrys, Kazimieras Kleiva, Petras Gavėnas, Bronius Užumeckas ir Antanas Reventas.

4

„Kauno Valgio Tresto“ ir „Vilniaus Valgio Tresto“ turimus statutinius fondus, visas įmones, prekių atsargas, transporto priemones bei kitokį turimą balanso kainomis perduoti valdyti ir tvarkyti Akc. B-vei „Valgis“.

5

Akc. B-vei „Valgis“ perduodamo turto kiekiui ir vertei nustatyti Prekybos Ministeris skiria savo atstovą.

4. Žemės denacionalizacijos įstatymo skelbimas.

4. P. Žemės Ūkio Ministeris, turėdamas galvoje susidariusias aplinkybes, pasiūlė Ministerių Kabinetai nuo Žemės denacionalizacijos įstatymo skelbimo kol kas visai susilaikyti, o per radiją visuomenei paskelbti, kad Vyriausybė yra susirūpinusi nuosavybės klausimų sutvarkymu ir veda šiuo reikalu pasitarimus su vokiečių organais.

Ministerių Kabinetas šiam p. Žemės Ūkio
Ministerio pasiūlymui pritarė.

5. Miestų namų ir žemės
sklypų denacionalizacijos
įstatymas.

5. Įstatymą referavo Komunalinio Ūkio
Viceministeris p. Švipas. Ministerių
Kabinetas po trumpų diskusijų priėmė
Miestų namų ir žemės sklypų denaciona-
lizacijos įstatymą (Priedas Nr. 2).

6. Prekybos ir viešojo
maitinimo įmonių dena-
cionalizacijos įstatymas.

6. Įstatymą referavo Prekybos Viceministeris
p. Podalskis*. Ministerių Kabinetas pa-
teiktąjį įstatymo projektą priėmė (Priedas
Nr. 3).

Vidaus Reikalų Ministeris

Posėdžio Pirmininkas J. Šlepetys [parašas]

Ministerių Kabineto Reikalų

Vedėjas J. Švelnikas [parašas]

* Taip dokumente. Turėtų būti – Podalskis.

Pirmin

Dalyva

Sekret

S

1. Kauno
mas.

2. Įstat
kalam

MINISTERIŲ KABINETO 1941 METŲ LIEPOS 16 D. POSĖDŽIO

PROTOKOLAS Nr. 18/19.

Firmininkauja: Ministeris Firmininkas p.J.Ambrazevičius.

Dalyvauja: Visi p.p. Ministeriai, išskyrus p.Žemkalnį, pulk.Šlepetį ir p.Vainauską.

Sekretoriauja: Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas p.J.Švelnikas.

Svarstyta:

1. Kauno maitinimo klausimas.

Nutarta:

1. Kauno gyventojų maitinimo reikalu pranešimą padarė Pramonės Viceministeris pulk.V.Grudzinskas.

Išklausęs šio pranešimą, Ministerių Kabinetas konstatuoja, kad šiai savaitei Kauno gyventojams paskirtosios maisto normos yra labai mažos (dienai nustatyta: duonos 300 gr., mėsos apie 30 gr., sviesto 15 gr., riebalų 7 gr., miltų 60 gr., kruopų 20 gr. ir cukraus 7 gr. vienam žmogui) ir paveda p.p.Sveikatos ir Darbo Ministeriams paruošti tuo reikalu raštą vokiečių kariuomenai.

2. Įstatymas žemės reikalams pertvarkyti.

2. Įstatymą referavo p.Žemės ūkio Ministeris, pažymėdamas, kad šiandien svarbūs siūlomas įstatymo projektas yra tikrai pirmoji bendro žemės denacionalizacijos įstatymo dalis.

Ministerių Kabinetas aprobavo pateiktą projekto (žiūr.protokolo priedą) vedamąsias mintis ir galutiną jo redakciją ligi liepos mėn. 17 d. posėdžio pavedė paruošti denacionalizacijos komisijai.

Švelnikas
MINISTERIS FIRMININKAS

Švelnikas
MINISTERIŲ KABINETO REIKALŲ VEDEJAS

Priešaukimas Nr. 18
priešaukimas

ĮSTATYMAS ŽEMĖS VALDYMOI TVARKYTI

Istatymo tikslas

Laikinoji Vyriausybė, pripažindama, kad bolševikų valdžios panaikintoji Lietuvoje žemės nuosavybė visiškai smardė ligtol nuosavybės pakrindais tvarkomą mūsų žemės ūkį, kad vienintelis kelias išvesti mūsų žemės ūkį iš chaotiškos padėties yra nuosavybės teisės ir žemę nustatymas, kad iš kitos pusės, pas mus yra opus bežemių ir mažžemių žemę aprūpinimo klausimas, -leidžia šį įstatymą žemės valdymui tvarkyti.

I. Nuosavybės teisiu gražinimas

§ 1.

Asmenims, kaip fiziniams, taip ir teisiniams, kurių žemė arba jos dalis bolševikų valdžios buvo nacionalizuota, šiuo įstatymu gražinama nuosavybėn 60 ha jų turėtos žemės.

Pastaba. Nustatyta žemės norma ^{skaitoma} gražinama ne pavieniam žemės nariui, bet visai šeimai.

§ 2.

Asmenims, turėjusiems žemės daugiau negu 60 ha, gali būti gražinta visa jų turėtoji žemė tuo atveju, jeigu iš žemės viršijančios 60 ha negalima sudaryti atskiros ūkio, priskirti jos greta esančiam mažžemiui, arba kitu kuriuo būdu tikslingai ją sunaudoti.

§ 3.

Į gražinamą buvusiems savininkams 1 § numatytą žemės normą neįskaitomi visiško naudojimo keliai, pūstomieji smėlynai, nenaudojamos pakraušės, jų žemėje esą vandens ir nedžiūstamos pelkės.

§ 4.

Į gražinamos normos plotą negali būti įtrauktas žemės, kuriose yra piliakalnių, kaimai, turį istorinę ~~ar~~ ^{ar} reikšmę, ir kitos istorinės bei Lietuvos ^{ar} ~~ar~~ ^{ar} gražinimo vietos; žemės, būtinais reikalingos palikti prie nacionalizuotų pramonės įmonių ir žemės prie miestų ir miestelių, apstatytos mūromis, triobesiais. Visoms šių žemių normą papildysiai, žemės ūkio Ministeriui sutikus, savininkui gali būti duota žemės kitur.

§ 5.

Asmenims, įėjusiems žemę paveldėjimo ar dovanojimo keliu bendrą nuosavybėn ir pasidalinusiems ją po 1938 metų gruodžio mėn. 31 d., jeigu jie ligi 1940 m. birželio mėn. 15 d. savarankiškai ūkių nebuvo įkūrę, gražinama nuosavybėn visiems bendrai viena

Ūkininkai, kurių žemės prie bolševikų okupacinės valdžios buvo paimtos jų kariuomenės ar kuriems kitiems valstybės ir viešiesiems reikalingams, gali grįžti į savo ūkius. Tiems iš jų, kurių buvusi žemė padaryta nebetinkama žemės ūkiui arba jie dėl kitų kurių priežasčių nebegali grįžti į buvusius savo ūkius, už juos turi būti atlyginta atitinkamu ekvivalentu.

§ 12.

Tais atvejais, kai savininkui grąžinama ne visa jo 1940 m. birželio 15 d. turėtoji žemė, ant grąžintos žemės paliekama sunkiančių ūkių skolų ir kitų apsunkinimų dalis, proporcinga grąžinto ūkio vertei.

Ūkininkų turimos dvarų žemėje servituto teisės likviduojamos atskiru įstatymu.

§ 13.

Bežemiai ir mažžemiai, gavusieji iš bolševikų valdžios žemės anštinam naudojimuisi, laikomi tos teisės nustojusiais.

Part. sekretorius ir ministras
 Nacionalizuoti žydų, ~~svetimšalių~~ ir kitų asmenų, aktyviai

veikusią prieš lietuvių tautos interesus, ūkiai buvusius savininkams negrąžinti ir pereina žemės fondui.

Part. sekretorius ir ministras
 Pirko žemės sklypus iš ūkių, kuriose 1940 m. birželio 15 d. buvo daugiau kaip 60 ha žemės, skolas už žemę baigia mokėti ne buvusiam ūkio savininkui, bet valstybei.

§ 16.

Paliekami žemės normai nuosavybės dokumentus žemės savininkams išduoda žemės ūkio Ministerija.

§ 17.

Šis įstatymas vykdo žemės ūkio Ministeris ir leidžia tam atskiras taisykles.

Šis įstatymas veikia nuo jo priėmimo dienos.

Pirmininkas: Vidaus Reikalų Ministeris p.pulk.Slepetys.
Dalyviai: Visi p.p.Ministeriai, išskyrus l.e.Ministerio Pirmininko p. J.Ambrasevičių.
Sekretoriai: Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas p.J.Švelnikas.

Svarstyta:

1. Nuostatai šydų klausimui tvarkyti.

2. Namų fondui tvarkyti įstatymas.

3. Kambarių, butų ir kitokių patalpų nuomai tvarkyti nuostatai.

4. Įstatymas Komunalinio ūkio reikalams tvarkyti.

nutarta:

1. Referavo p.Vidaus Reikalų Ministeris, pažymėdamas, kad šiais nuostatais siekiama šydų klausimą vienodai tvarkyti visoje Lietuvoje. Bendroje diskusijoje p.p.Ministeriai pasisakė dėl šių nuostatų ir padarė kai kurių pataisų. Ministerių Kabinetas pripažino nuostatus princiope priimtinus, tačiau galutiniai paruošti nutarė perduoti juos juristų komisijai.

2. Įstatymo projektą referavo p.Komunalinio ūkio Ministeris. Ministerių Kabinetas įstatymą priėmė (Priedas Nr.1).

3. Referavo p.Komunalinio ūkio Ministeris. Ministerių Kabinetas pripažino šiuos nuostatus princiope priimtinus. Galutiniai paruošti pavedė referentui drauge su komisija, pritraukiant prie šio darbo Darbo ir Socialinės Apsaugos/Atstovų Ministerijos.

4. Referavo p.Komunalinio ūkio Ministeris. Kadangi klausimas platus, o projekto tekste p.p.Ministeriams iš ankato nebuvo išdalinęs, nutarta klausimą atidėti ligi trečiadienio, liepos mėn.30 d., posėdžio.

Vidaus Reikalų Ministeris
Posėdžio Pirmininkas

Ministerių Kabineto Reikalų
Vedėjas

Pirmininkas

Dalyviai

Sekretoriai

Svarsta

Padėtis, sudarant Reicho organų tuviams (paskelbta spaudoje).

L.e.

LIEUVOS MINISTERIŲ KABINETO 1941 M. LIEPOS MĖN. 30 D. POSĖDŽIO
P R O T O K O L A S Nr.28

Pirmininkauja: l.e. Ministerio Pirmininko p., Švietimo Ministeris
p. J. Ambrazevičius.

Dalyvauja: Visi p.p. Ministeriai, išskyrus Komunalinio Ūkio Mi-
nisterį p. Žemkalnį.

Sekretoriauja: p. J. Sakalauskas.

S v a r s t y t a:

Padėtis, sudaryta Vokietijos
Reicho organų atsišaukimo lie-
tuvams (paskelbto 1941.VII.30
spaudoje).

N u t a r t a:

Kreiptis į Generalkomisarą von
Renteln išdėstyti jam Lietuvos vyriausy-
bės pažiūrai dėl padėties.

Nuvykti pas p.von.Renteln pa-
vesta p.p.min.J.Ambrazevičiui, gen.Raš-
tikiui ir Dr.J.Pajaujui, jiems taip pat
pavesta surašyti atitinkamą memorandumą
įteikti D.Vokietijos Reicho organams.

Ambrazevičius

L.e. Ministerio Pirmininko p.

Sakalauskas
Posėdžio Sekretorius

Pirsdas Nr. 1
prie 1944. m. 1 pabr.
Nr. 31 1/2

* ŽYDŲ PADĖTIES NUOSTATAI

Ministerių Kabinetas, atsižvelgdamas į tai, kad žydai ištiesus šimtmečius išnaudojo Lietuvos tautą ekonomiškai, smugdė ją morališkai, o pastaraisiais metais, prisidengę bolševizmo skraiste, kovą prieš Lietuvos nepriklausomybę ir Lietuvos tautą plačiausiai išvystė, ir siekdamas užkirsti kelią šiai žalingai žydų veiklai bei apsaugoti Lietuvos tautą nuo kenksmingos jų įtakos, - nutarė priimti šiuos nuostatus:

1

Lietuvos teritorijoje gyveną žydai suskirstomi į šias dvi kategorijas:

I kategorija. Komunistinių organizacijų nariai ir kiti asmenys, kurie kad ir nebūdami šių organizacijų nariais, pasireiškė bolševikiniu veikimu. Jie suimami ir traukiami baudžiamojon atakomybėn.

II kategorija. Visi kiti žydų tautybės asmenys, nepatekę į I-ą kategoriją. Jie apgyvendinami atskirose tam tikslui parinktose vietovėse ir ant kairiosios krūtinės dalies nešioja geltonos spalvos 8 cm dydžio apskritimą, kurio viduryje turi būti raidė J.

Žydams apgyvendinti vietovės atskiruose priemiesčių kvartaluose arba ūkiuose, pagal vietos sąlygas, parenka apskrįčių viršinininkai, susitarę su miestų burmeisterais ar kitais atitinkamais vietos savivaldybių organais.

2

Išvykti iš paskirtų gyvenimi vietovių ribų žydams be specialaus policijos leidimo draudžiama.

3

Žydų tautybės asmenys gali turėti kilnojimąjį turtą tik jiems gyventi paskirtose vietovėse. Kitose vietovėse turimą kilnojimąjį turtą jie turi likviduoti per dvi savaites nuo šių nuostatų priėmimo dienos. Per tą laiką žydų neperleistas turtas konfiskuojamas ir perduodamas viešojo naudojimo reikalams.

4

Žydams draudžiama laikyti:

- a) radio aparatus;
- b) spaustuves, rašomąsias mašinėles ir kt. spaudmenų dauginamąsias priemones (rotatorius, šapirografus ir kt.);
- c) automobilius, motociklus, dviračius ir kitas mechanizuotas susisiekimo priemones;
- d) pianinus, fortepijonus ir fisharmonijas;
- e) foto aparatus.

5

Medicinos kabinetai, rentgeno aparatai, fizioterapijos aparatai, įrankiai ir vaistai patikrinami specialios Sveikatos Ministerio paskirtos komisijos ir reikalingi viešam naudojimui paimami viešojo naudojimo reikalams.

6

Žydams draudžiama naudotis savo namų ūkyje kitų tautybių asmenų patarnavimais.

7

Nusižengę šių nuostatų 2,3,4,5 ir 6 str.str. asmenys, o taip pat žydų tautybės asmenys, pavojingi visuomenės tvarkai, rimčiai ar saugumui, apskrities viršininko nutarimu gali būti talpinami į priverčiamojo darbo stovyklas laikui iki vienerių metų, jei už šiuos nusikaltimus nėra skaudžiau baudžiama kitais įstatymais.

8

Šie nuostatai netaikomi asmenims, kurie apdovanoti

Vyčio Kryžiumi arba yra savanoriai įstoję į Liet. kariuomenę iki 1919 m. III.5 d., jeigu jie velesniu laiku neveikė prieš Lietuvos tautos interesus.

9

Šiems nuostatams vykdyti instrukcijų leidžia ir kylančius dėl šių nuostatų vykdymo neaiškumus ir skundus galutinai sprendžia Vidaus Reikalų Ministeris.

10

Šie nuostatai veikia nuo jų priėmimo dienos.

Kaunas, 1941 m. rugpjūčio mėn. 1 d.

Subaravi

L.e. MINISTERIO PIRMININKO p.

J. Stebu
VIDAUS REIKALŲ MINISTERIS

1941 m. liepos 19 d.

LIETUVOS RESP
SUSISIEKIMO M
NR P/2200

Bolševikinės vald
rifai dabar panaikin
veikusius ligi 1940
ir 649).

Pagal mūsų paš
registruotą korespo
pašto ženklais, bet

Pašto siuntų atsi
tikuoatą neapmoka
timą. Tačiau, pradė
ka reikalauja daug
siuntimą atsiskaityt
tomybę, rašyti sąsi
brangesnis už gau

Iš kitos pusės, u

bartinei padėčiai,
korespondenciją at

Valdžios ir savi
daro apie 49% paj

nes netenka šių p
dieną.

Vokietija ir dau
siskaitytinai nesiu

popierizmą, neat

PRIEDAS NR. 1

LIETUVOS RESPUBLIKA
SUSISIEKIMO MINISTRAS
NR P/2200

Kaunas, 1941 m. liepos mėn. 15 d.

MINISTERIŲ KABINETUI

Bolševikinės valdžios įvesti Lietuvoje pašto, telegrafo, telefono ir radijo tarifai dabar panaikinami, ir tų sričių patarnavimai turi būti apmokami pagal veikusių ligi 1940 m. birželio mėn. 15 d. tarifus (Vyr. Žin. Nr. 579, 633 ir 649).

Pagal mūsų pašto tarifą valdžios ir savivaldybių įstaigos savo paprastą ir registruotą korespondenciją ir neįvertintus siuntinius siuncia neapmokėdamos pašto ženklais, bet atsiskaitytinai.

Pašto siuntų atsiskaitytinai siuntimo tvarka įvesta pakeičiant anksčiau praktikuotą neapmokamą valdžios ir savivaldybių įstaigų korespondencijų siuntimą. Tačiau, pradėjus siųsti siuntinius atsiskaitytinai, paaiškėjo, kad šioji tvarka reikalauja daug papildomo ir nenaudingo darbo, nes praktikuojant siuntų siuntimą atsiskaitytinai, tenka vesti tų siuntų registracijos knygas, vesti atsiskaitytinai, rašyti sąskaitas ir t. t. Dažnai šiam reikalui skiriamas darbas būna brangesnis už gaunamas iš tų siuntų persiuntimo pajamas.

Iš kitos pusės, už siuntų siuntimą atsiskaitoma kas šeši mėnesiai; esant dabarinei padėčiai, išdui netikslu laukti pusę metų, kol įstaigos, siunčiančios korespondenciją atsiskaitytinai, pradės nešti kason persiuntimo pajamas.

Valdžios ir savivaldybių įstaigų korespondencijos persiuntimo pajamos sudaro apie 49% pajamų iš privačių apmokėtų laišku, o tai turi didelę reikšmę, nes netenka šių pajamų laukti, bet tie pinigai įplaukia valstybės išdui kasdienai.

Vokietija ir dauguma Vakarų Europos valstybių pašto korespondencijos atsiskaitytinai nesuincia, nes šioji atsiskaitymo tvarka į pašto darbą įneša tikrai popierizmą, neatnešdama patogumo nei paštui, nei klientams.

Pranešdamas, kas išdėstyta, prašau Ministerių Kabineto pritarimo valdžios ir savivaldybių paprastos ir registruotos korespondencijos, o taip pat reikalaujantų siuntinių atsiskaitytiną siuntimą – panaikinti.

Šiam reikalui Ministerių Kabinetai pritarus, atitinkamai bus pakeistas ir pakeičyto tarifo. Pakeitimo projektas prie šio pridedamas.

Priedo: 1 lapas.

L. e. Susisiekimo Ministerio par[eišas] A. Novickis [parašas]

MIESTŲ NA

Okupacinės b
pai bei trobesiai p
asmenims – priv

Nacionalizuot
viai veikusių pri
siems savininkar

Antrame para
to instrukcija.

Turto gražinir
gal jų prašymus
Prašymus na
mistrai arba apsk
dybų sprendim

Nacionalizuot
stovyje, kokiame

Savininkas, p
sas susijusias su
cijos metu, tiek
rinimus.

PRIEDAS NR. 2 MIESTŲ NAMŲ IR ŽEMĖS SKLYPŲ DENACIONALIZACIJOS ĮSTATYMAS

1 §

Okupacinės bolševikų valdžios nacionalizuoti ir konfiskuoti namai, sklypai bei trobesiai gražinami jų buvusiems savininkams – fiziniams ir teisiniams asmenims – privačion nuosavybėn.

2 §

Nacionalizuoti žydų, svetimšalių ir kitų fizinių ir teisiųjų asmenų, aktyviai veikusių prieš lietuvių tautos interesus, namai, sklypai ir trobesiai buvusiems savininkams negražinami.

3 §

Antrame paragrafe išvardintų asmenų sąvokas nustato Ministerių Kabineto instrukcija.

4 §

Turto gražinimas buvusiems savininkams arba jų įpėdiniams vykdomas pagal jų prašymus.

Prašymus nacionalizuotų namų gražinimo reikalu sprendžia miestų burmistrai arba apskričių valdybos. Skundai dėl miestų burmistų ir apskričių valdybų sprendimų paduodami Komunalinio Ūkio Ministeriui.

5 §

Nacionalizuotų namų savininkai perima turtą iš namų valdytojų tokiam atveži, kokiame jie yra.

6 §

Savininkas, perėmęs namus, sklypą bei trobesius, laikomas perėmusiu visus susijusias su tuo turtu prievolės ir senas skolas, tiek turėtas nacionalizacijos metu, tiek už padarytus kapitalinius remontus, priestatus ir kitus pakeitimus.

7 §

Denacionalizuotų namų, sklypų bei trobesių savininkai moka progresyvi-
nį krašto atstatymo mokesį nuo turto virš 220 m² naudingo grindų ploto Vil-
niaus, Kauno, Šiaulių ir Panevėžio miestuose ir virš 170 m² naudingo grindų
ploto kitose vietose vertės.

8 §

Krašto atstatymo mokesį ribose nuo 5 % iki 50 % grąžinto turto vertės nu-
stato Komunalinio Ūkio Ministeris, susitaręs su Finansų Ministeriu.

9 §

Neužstatyto sklypo dalis, reikalinga savininko namo statybai bei kitam ku-
riam reikalui, krašto atstatymo mokesčiu neapdedama.

Kokio dydžio dalis mokesčiu neapdedama, nustatoma šiam įstatymui vyk-
dyti taisyklėse.

10 §

Šiam įstatymui vykdyti taisyklės leidžia Komunalinio Ūkio Ministeris.

11 §

Šis įstatymas veikia nuo jo priėmimo dienos.

L. e. Ministerio Pirmininko [pareigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Komunalinio Ūkio Ministeris Vyta. Žemkalnis [parašas]

Kaunas, 1941 m. liepos mėn. 19 d.

PREKYB

1. Okupacinės bolšev-
tinimo įmonės grąžina
niam asmenims – pri-

2. Nacionalizuotos
prieš lietuvių tautos i-
siems savininkams ne-

Šiame straipsnyje i-
instrukcija.

3. Jei prekybos ir
sę pagal šį įstatymą a-
dalininkams grąžinan-
sumai, jei žydų daly-

4. Įmonė, išlikusi p-
tos, grąžinama buvu-
kusius pasikeitimus,
nės nacionalizacijos

Atsiskaitymas vyk-
5. Jei nacionalizuo-
galima jos grąžinti k-
toma 6 straipsnyje n-

6. Atsiskaitant už
a) už nacional-
kainomis el-

nomis,
b) už kitus ak-
ėmimo dien-

tinimą, atsk-
ir kitas sun-
gautas iš d-

PRIEDAS NR. 3
PREKYBOS IR VIEŠOJO MAITINIMO ĮMONIŲ
DENACIONALIZACIJOS
ĮSTATYMAS

1. Okupacinės bolševikų valdžios nacionalizuotos prekybos ir viešojo maitinimo įmonės gražinamos jų buvusiems savininkams – fiziniams ir juridiniams asmenims – privačion nuosavybėn.

2. Nacionalizuotos žydų, ne Lietuvos piliečių ir asmenų, aktyviai veikusių prieš lietuvių tautos interesus, prekybos ir viešojo maitinimo įmonės buvusiems savininkams negražinamos.

Šiame straipsnyje išvardintų asmenų sąvokas nustato Ministerių Kabineto instrukcija.

3. Jei prekybos ir viešojo maitinimo įmonėse dalyvavo asmenys, turį teisę pagal šį įstatymą atgauti jų nacionalizuotą turtą, ir žydai, tai pirmiesiems dalininkams gražinama įmonės kapitalo dalis, proporcinga jų dalyvavimo sumai, jei žydų dalyvavimas tokioje įmonėje buvo ne didesnis kaip 50 %.

4. Įmonė, išlikusi po nacionalizacijos nelikviduota arba neprijungta prie kitos, gražinama buvusiam savininkui tokia, kokia ji dabar yra, nustačius įvykius pasikeitimus, lyginant perduodamus aktyvus ir pasyvus su tos įmonės nacionalizacijos akto duomenimis.

Atsiskaitymas vykdomas 6 ir 7 straipsniuose nurodyta tvarka.

5. Jei nacionalizuota įmonė buvo likviduota arba prijungta prie kitos ir negalima jos gražinti kaip atskiros įmonės, tai už nacionalizuotą turtą atsiskaitoma 6 straipsnyje nurodyta tvarka.

6. Atsiskaitant už denacionalizuotas prekybos ir viešojo maitinimo įmones:

a) už nacionalizuotas prekes gražinamas jų vertės 1940 m. spalio 10 d. kainomis ekvivalentas prekėmis šio įstatymo priėmimo dienos kainomis,

b) už kitus aktyvus ir pasyvus atsiskaitoma prekėmis, šio įstatymo priėmimo dienos kainomis, pagal nacionalizacijos akte pažymėtą įvertinimą, atsiskaitant sumas, sumokėtas kreditoriams, taip pat mokesčių ir kitas sumokėtas tų nacionalizuotų įmonių sumas bei gražinant atgautas iš debitorių sumas.

7. Perduodamų vertybių suma, atėmus iš jos perduodamus įmonės pramonės žadėjimus, jei ji yra didesnė kaip 100.000 rublių, apdedama vienkartinėmis progresyviu krašto atstatymo mokesčiu.

Krašto atstatymo mokesčiu apdedama didėjančia aritmetine progresija po 10 % už kiekvieną 100.000 rublių ar jų dalį, viršijančių 100.000 rublių grąžinamų vertybių.

8. Prekybos ir viešojo maitinimo įmonių denacionalizacija vykdoma buvusių savininkų ar jų įpėdinių prašymu, paduodamu Prekybos Ministeriui.

9. Nacionalizuotų įmonių grąžinimą vykdo ir tuo reikalu instrukcijas leidžia Prekybos Ministeris, susitaręs su Finansų Ministeriu ir Valstybės Kontrolieriumi.

10. Denacionalizuotų prekybos ir viešojo maitinimo įmonių veikimą prižiūri ir jų likvidavimą sprendžia Prekybos Ministeris.

11. Šis įstatymas veikia nuo jo priėmimo dienos.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Prekybos Ministeris P. Vainauskas [parašas]

Kaunas, 1941 m. liepos mėn. 19 d.

MI
1941 m.

Pirmininkas

Dalyvaujantis
Sekretorius

Svarstyta:

1. Pramonės įmonių denacionalizacijos įstatymas.

2. Švietimo srities įstatymo atgaivinimas.

MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. liepos mėn. 22 d. posėdžio
PROTOKOLAS

Nr. 23

Pirmininkauja:

I. e. Ministerio Pirmininko pareigas
p. J. Ambrazevičius.

Dalyvauja:

visi Ministerių Kabineto nariai.

Sekretoriauja:

Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas
p. J. Švelnikas.

Svarstyta:

Nutarai:

1. Pramonės įmonių denacionalizacijos įstatymas.

1. Pramonės įmonių denacionalizacijos įstatymo projektą referavo Pramonės Viceministeris. Ministerių Kabinetas priėmė šį įstatymą (priedas Nr. 1)

2. Švietimo srities įstatymų atgalinivimas.

2. Ponui Švietimo Ministeriui pasiūlius, Ministerių Kabinetas nutaria:

Atitinkamos Švietimo Ministerijos įstaigos ligi atskirų paređymų nuo 1941 m. liepos mėn. 1 d. vadovaujasi šiais ligi 1940 m. birželio mėn. 15 d. išleistais įstatymais ir statutais bei taisyklėmis jiems vykdyti:

- 1) „Vytauto Didžiojo muziejaus įstatymu“ (Vyr. Žin. Nr. 555, eil. 3854),
- 2) Centralinio Valstybės Archyvo taisyklėmis (Vyr. Žin. Nr. 72, eil. 649),
- 3) „Valstybinių viešųjų bibliotekų įstatymu“ (Vyr. Žin. Nr. 544, eil. 3784),
- 4) „Aukštojo mokslo teisių įstatymu“ (Vyr. Žin. Nr. 380, eil. 2615) ir jo pakei-

- timu (Vyr. Žin. Nr. 645, eil. 4708),
- 5) „Valstybės egzaminų komisijos įstatymu“ (Vyr. Žin. Nr. 344, eil. 2347),
- 6) „Mokytojų seminarijų įstatymu“ (Vyr. Žin. Nr. 693, eil. 5243),
- 7) „Valstybinių stipendijų ir paskolų įstatymu“ (Vyr. Žin. Nr. 283, eil. 1814) ir jo pakeisimu (Vyr. Žin. Nr. 697, eil. 5332),
- 8) „Valstybinių stipendijų ir paskolų gražinimo įstatymu“ (Vyr. Žin. Nr. 630, eil. 4518).
3. Tarybinių diplomų pakeitimas.
3. Ponui Švietimo Ministeriui pasiūlius, Ministerių Kabinetas priėmė šį nutarimą: Vilniaus Universitetas, Kauno Vytauto Didžiojo Universitetas, Pedagoginis Institutas, Kauno Konservatorija, Vilniaus ir Kauno Dailės Mokyklos išduoda naujus diplomus pagal tų mokslo įstaigų įstatymus bei statutus vietoj išduotų tarybinių diplomų.
4. Pašalpos Raudonajam Kryžiui suteikimas.
4. L. e. Ministerio Pirmininko pareigas p. J. Ambrazevičius referavo Ministerių Kabinetai Lietuvos Raudonojo Kryžiaus prašymą suteikti jam 100.000 rublių pašalpos š. m. liepos mėnesiui. Ministerių Kabinetas nutaria:
Paskirti Lietuvos Raudonajam Kryžiui š. m. liepos mėn. 100.000 rublių pašalpos iš Ministerių Kabineto rezervų fondo.
5. „Žemės Ūkio Statybos“ likvidavimas.
5. Ponui Žemės Ūkio Ministeriui pasiūlius, Ministerių Kabinetas nutaria:
1. Buvusios Lietuvos TSR Liaudies Komisarų Tarybos š. m. balandžio mėn. 8 d. nutarimu Nr. 315 įsteigtą prie

6. Informacijos bėgamsiais reikalais.

buv[usio] Žemės Ūkio Liaudies Komisarjato projektavimo ir sąmatoms sudaryti kontorą „Žemės Ūkio Statyba“ likviduoti nuo š. m. rugpjūčio mėn. 1 d.

2. Kontoros turta su visais aktyvais ir pasyvais perduoti Žemės Ūkio Ministerijai.

3. Pavesti Žemės Ūkio Ministeriui paskirti Kontoros likvidacinę komisiją.

6. Informacijos bėgama-
sisis reikalais.

6. L. e. Ministerio Pirmininko pareigas ponas J. Ambrazevičius informuoja Ministerių Kabineta, kad Vyriausybė gauna labai daug sveikinimų iš provincijos. Tuose sveikinimuose reiškiamas pritiriamas Vyriausybės siekimams.

Kultūros Darbo ir Tautinio Auklėjimo Valdybos Valdytojas p. Senkus prideda prie šios informacijos, kad provincijoje įvykstantieji visuomenės susirinkimai būna labai gausūs ir kad juose yra galimumo atsilankyti ir kalbėti p. p. Ministeriams.

Ministerių Kabinetas priėmė šias informacijas dėmesin.

Teisingumo Ministeris p. Mackevičius atkreipė Ministerių Kabineto dėmesį į tai, kad kai kuriose vietose (pav., Telšiuose) vietos organai nerodo pakankamo noro bendradarbiauti su Teisingumo Ministerijos pareigūnais. Iš to atsiranda įvairių suėmimų ir nuteisimų, nesuderintų su veikiančiais įstatymais.

Ponas Vidaus Reikalų Ministeris, atsakydamas į p. Teisingumo Ministerio iškeltą klausimą, pažymėjo, kad gyvenamasis momentas ne visada duoda gali-

mumo smulkmeniškai išpildyti procesinius ir kitus nuostatus, tačiau krašte kiekvieną dieną einama vis prie geresnio susitvarkymo.

Ponas Finansų Ministeris J. Matulionis, vakar grįžęs iš Vilniaus, informuoja Vyriausybę apie dabartinę padėtį Vilniuje, pažymėdamas, kad ten buvęs įtempimas yra jau atslūgęs lietuvių naudai.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas J. Švelnikas [parašas]

PRAMONĖ

Okupacinės bolševikų mos jų buvusiems sąlygoms nuosavybėn šio

Nacionalizuotos žydujų tautos interesus, Šiame straipsnyje instrukcija.

Jei pramonės įmonių nacionalizuotą turto priklausanti dalis tik daugiau kaip 50 %.

Įmonė, išlikusi pramonės, gražinama buvusiems pasikeitimus, lyginant nacionalizacijos akto duomenis. Apskaitymas vykdomas

Jei nacionalizuota įmonė ma gražinti kaip atskiras 6 str. nurodyta tvarka

Atsiskaitant už nacionalizuotą turtą liavas, fabrikatus, pramonės nacionalizacijos akte pažymėtas

PRIEDAS NR. 1
PRAMONĖS ĮMONIŲ DENACIONALIZACIJOS
ĮSTATYMAS

1.

Okupacinės bolševikų valdžios nacionalizuotos pramonės įmonės grąžinamos jų buvusiems savininkams – fiziniams ir juridiniams asmenims – privačiai nuosavybėn šio įstatymo pagrindais.

2.

Nacionalizuotos žydų, ne Lietuvos piliečių ir asmenų, atkingai veikusių prieš lietuvių tautos interesus, pramonės įmonės jų buvusiems savininkams negrąžinamos. Šiame straipsnyje išvardintų asmenų sąvokas nustato Ministerių Kabineto instrukcija.

3.

Jei pramonės įmonėje dalyvavo asmenys, turį teisę pagal šį įstatymą atgauti jų nacionalizuotą turtą, ir žydai, tai pirmiesiems dalininkams grąžinama jiems priklausanti dalis tik tuo atveju, kai tokioje įmonėje žydų kapitalo buvo ne daugiau kaip 50 %.

4.

Įmonė, išlikusi po nacionalizacijos nelikviduota arba neprijungta prie kitos, grąžinama buvusiam savininkui tokia, kokia ji yra, nustačius įvykusius pasikeitimus, lyginant perduodamus aktyvus ir pasyvus su tos įmonės nacionalizacijos akto duomenimis.

Apskaitymas vykdomas 6 ir 7 str. nurodyta tvarka.

5.

Jei nacionalizuota įmonė buvo likviduota ar prijungta prie kitos ir negalima grąžinti kaip atskiros įmonės, tai už nacionalizuotąjį turtą atsiskaitoma 6 str. nurodyta tvarka.

6.

Atsiskaitant už nacionalizuotos įmonės trobesius, mašinas, įrengimus, žaliavas, fabrikatus, pusfabrikatus ir kitą turtą atlyginama natūra pagal nacionalizacijos akte pažymėtą vertę šio įstatymo priėmimo dienos kainomis.

Už kitus aktyvus ir pasyvus atsiskaitoma pagal nacionalizacijos akte pažymėtas kainas, atskaitant sumas, sumokėtas kreditoriams, taip pat mokesčius ir kitas sumokėtas nacionalizuotų įmonių sumas ir gražinant iš debitorių gautas sumas.

7.

Gražinamų vertybių suma, atėmus iš jos perduodamus įmonės pasivardėjimus, kiek ji yra didesnė kaip 100.000, – rubl., apdedama vienkartinio krašto atstatymo mokesčiu nuo 5 iki 50 % gražinamojo turto vertės.

8.

Krašto atstatymo mokesį 7 str. nurodytose ribose nustato Pramonės Ministeris, susitaręs su Finansų Ministeriu.

9.

Pramonės įmonių denacionalizacija vykdoma buvusių savininkų ar jų įpėdinių prašymu, paduodamu Pramonės Ministeriui.

10.

Nacionalizuotų pramonės įmonių gražinimą vykdo ir tuo reikalu instrukcijas leidžia Pramonės Ministeris, susitaręs su Finansų Ministeriu ir Valstybės Kontrolieriumi.

11.

Denacionalizuotų pramonės įmonių veikimą prižiūri ir jų likvidavimą sprendžia Pramonės Ministeris.

12.

Šis įstatymas veikia nuo jo priėmimo dienos.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Pramonės Ministeris A. Damušis [parašas]

Kaunas, 1941 m. liepos mėn. 22 d.

Ištikus karui, atsirado o
Raudonasis Kryžius r
1) Tarybų valdžios išt
2) pasiliuosavusiai iš
3) atvykusiais iš tolin
sunkioj padėtyje,
4) išvežtais į pionieri
Be to, anksčiau, kol n
ir nukentėjusiais partizan
guomene.

Šelpiamų yra daug ir
grįžti ištremtieji.

Tam reikalui Raudon
gamiesiems reikalams.

Šelpimo suorganizavi
rublių, kuriuos prašoma

LIETUVOS RAUDONASIS KRYŽIUS

Kaunas liepos mėn. d.
Kęstučio g. 8, tel. 2 55 42.
Telegr.: Lietkryžius
Nr. 2854

MINISTRŲ TARYBAI*

Ištikus karui, atsirado daug žmonių, reikalingų Raudonojo Kryžiaus globos. Raudonasis Kryžius rūpinasi:

- 1) Tarybų valdžios ištremtais iš Lietuvos ir jų šeimomis,
- 2) pasiliuosavusiais iš kalėjimo politiniais kaliniais ir jų šeimomis,
- 3) atvykusiais iš tolimesnių vietų gyventojais ir atsідūrusiais karo metu sunkioj padėtyje,
- 4) išvežtais į pionierių stovyklas ir paliktais be globos lietuvių vaikais.

Be to, anksčiau, kol nebuvo susiorganizavę kiti šelpimo organai, rūpinosi ir nukentėjusiais partizanais bei jų šeimomis, o taip pat ir Kauno miesto vargumene.

Šelpiamų yra daug ir manoma, kad jų greit atsiras labai daug, kai pradės grįžti ištremtieji.

Tam reikalui Raudonojo Kryžiaus lėšų neužtenka, nes jis lėšų turėjo tik bėgamsiems reikalams.

Šelpimo suorganizavimui ir pačiam šelpimui šiuo reikalu reikalinga 300.000 rublių, kuriuos prašoma Raudonajam Kryžiui paskirti.

Raudonojo Kryžiaus Pirmininkas VI. Ingelevičius [parašas]

Raudonojo Kr[yžiaus] Įgaliotinis
nukent[ėjusiems] nuo karo šelpti [parašas]

Sekretorius [parašas]

* Taip dokumente.

LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. liepos 25 d. posėdžio
PROTOKOLAS

Nr. 24

Pirmininkauja: I. e. Ministerio Pirmininko pareigas
p. J. Ambrazevičius.
Dalyvauja: visi Ministerių Kabineto nariai.
Sekretoriauja: Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas
p. J. Švelnikas.

Svarstyta:

1. Kioskų perdavimas spaudos platinimo įstaigai.
2. „Sojuzpečiat“ įstaigų perdavimas.
3. Komunistinių laikraščių inventorius perdavimas.

Nutarata:

1. Projektą referavo Kultūros Darbo ir Tautinio Auklėjimo Valdybos Valdytojas ponas Senkus. Ministerių Kabinetas iš principo šiam projektui (priedas Nr. 1) pritarė, bet galutinai jį suredaguoti ir suderinti su kitais denacionalizacijos įstatymais pavedė referentui su juriskonsultų komisija.
2. Kultūros Darbo ir Tautinio Auklėjimo Valdybos Valdytojui p. Senkui pasiūlius, Ministerių Kabinetas nutaria:
Spaudos Platinimo Įstaigai perduoti buv[usią] Spaudos Platinimo ir Ekspedijavimo Įstaigą „Sojuzpečiat“ su aktyvu ir pasyvu ir visą jos turta.
3. Kultūros Darbo ir Tautinio Auklėjimo Valdybos Valdytojui p. Senkui pasiūlius, Ministerių Kabinetas nutaria:
1) Kultūros Darbo ir Tautinio Auklėjimo Valdybai perduoti ligi š. m. birželio mėn.

4. Dariaus ir Girėno varo įamžinimo darbai.

5. Kino teatrų ir kitų kinematografijos imo denacionalizacija.

6. Akc[inės] B[endro]v „Maistas“ restaurav

4. Dariaus ir Girėno vardo
įamžinimo darbai.

22 d. Lietuvojeėjusių komunistinių laikraščių inventorių ir kitą turta.

2) Kultūros Darbo ir Tautinio Auklėjimo Valdyba, reikalui esant, tą inventorių gali paskirstyti naujai įsisteigusių ar steigiamų laikraščių leidykloms.

4. Ministerių Kabinetas, norėdamas kiek galima greičiau regimais ženklais įamžinti lietuvių tautos didvyrių Dariaus ir Girėno vardą, nutaria:

1) Pavesti Kultūros Darbo ir Tautinio Auklėjimo Valdybai visus Dariaus ir Girėno vardo įamžinimo tvarkymo reikalus.

2) Įpareigoti Kultūros Darbo ir Tautinio Auklėjimo Valdybą perimti iš Lietuvos Aero Klubo ir Dariaus ir Girėno Paminklui Statyti Komiteto lėšas, bylas ir visą kitą, paminklo statybą bei didvyrių vardo įamžinimą liečiančią medžiagą.

3) Vykdyti visus kitus darbus, susijusius su Dariaus ir Girėno atminimo bei jų žygio fiksavimu ir populiarinimu.

5. Kino teatrų ir kitų
kinematografijos įmonių
denacionalizacija.

5. Projektą (Priedas Nr. 2) referavo Kultūros Darbo ir Tautinio Auklėjimo Valdybos Valdytojas p. Senkus. Ministerių Kabinetas iš principo šiam projektui pritarė ir pavedė referentui su juriskonsultų komisija jį galutinai suredaguoti, suderinant su kitais denacionalizacijos įstatymais.

6. Akc[inės] B[endro]vės
„Maistas“ restauravimas.

6. Ponui Pramonės Ministeriui pasiūlius, Ministerių Kabinetas nutaria:
1) LTSR Liaudies Komisarų Tarybos
1941 m. kovo mėn. 10 d. nutarimą

Nr. 197, kuriuo įsteigtas Valstybinis Mėsos Trestas „Maistas“, panaikinti.

2) Atstatyti Akc. B-ve „Maistas“ ir leisti jai tęsti savo veiklą pagal jos Finansų Ministerijos Viešojo Atsiskaitymo Įstaigų ir Įmonių Inspekcijoje 1930 m. kovo mėn. 22 d., 1936 m. balandžio mėn. 17 d. ir 1938 m. birželio mėn. 8 d. perregistruotus rejestro Nr. 81 įstatus.

3) Paskirti laikinąją Akc. B-vės „Maistas“ šios sudėties valdybą: pirmininku Grudzinską Vladą, nariais – Matuką Juoza, Dagį Povilą, Grajauską Pijų, Adomaitį Domą, Tamulionį Antaną.

4) Valstybinio Mėsos Tresto „Maistas“ turimus statutinius fondus, visas įmones, prekių atsargas, transporto priemones bei kitokį turtą balanso kainomis perduoti valdyti ir tvarkyti Akc. B-vei „Maistas“.

5) Akc. B-vei „Maistas“ perduodamo turto kiekiui ir vertei nustatyti Pramonės Ministeris skiria savo atstovą.

7. Akc[inės] B[endro]vės „Sodyba“ restauravimas.

7. Ponui Pramonės Ministeriui pasiūlius, Ministerių Kabinetas nutaria:

1) LTSR Liaudies Komisarų Tarybos 1940 m. spalio mėn. 22 d. nutarimas Nr. 251, kuriuo įsteigtas Valstybinis „Sodybos“ Trestas, panaikinamas.

2) Atstatyti Akc. B-ve „Sodyba“ ir leisti jai tęsti savo veiklą pagal jos Finansų Ministerijos Viešojo Atsiskaitymo Įstaigų ir Įmonių Inspekcijoje 1939 m. rugpjūčio mėn. 3 d. rejestro Nr. 221 įregistruotus įstatus.

3) Paskirti laikinąją Akc. B-vės „Sodyba“ Valdybą šios sudėties: pirmininku

8. Akc[inės] B[endro]vės „Styba“ restauravimas

Strazdas Jurgis, nariais – Strazdas Justas, Kaladė Petras, Budrys Ignas, Bakanas Juozas.

4) Valstybinio „Sodybos“ Tresto turimus statutinius fondus, visas įmones, prekių atsargas, transporto priemones bei kitokį turtą balanso kainomis perduoti valdyti ir tvarkyti Akc. B-vei „Sodyba“.

5) Akc. B-vei „Sodyba“ perduodamo turto kiekiui ir vertei nustatyti Pramonės Ministeris skiria savo atstovą.

4. Akc[inės] B[endro]vės „Statyba“ restauravimas.

8. Ponui Pramonės Ministeriui pasiūlius, Ministerių Kabinetas nutaria:

1) LTSR Liaudies Komisarų Tarybos 1940 m. rugsėjo mėn. 11 d. nutarimu įsteigtą „Pramonės Statybos Trestą“ panaikinti.

2) Atstatyti Akc. B-ve „Statyba“ ir leisti jai tęsti savo veiklą pagal jos įstatus, paskelbtus Vyr. Žin. II d. 362, 364 ir 586 Nr.

3) Paskirti laikinąją Akc. B-vės „Statyba“ šios sudėties valdybą: Pirm[ininkas] diplom. inž. Dačinskas Juozas, nariai – diplom. inž. Ražaitis Viktoras, diplom. ekonom. Balta Kazys, dipl. prek. Lieponis Justas ir dipl. ekon. Polteraitis Pranas.

4) Valstybinio Pramonės Statybos Tresto turimus fondus, visas įmones, prekių ir medžiagų atsargas, transporto priemones bei kitokį turtą balanso kainomis perduoti valdyti ir tvarkyti Akc. B-vei „Statyba“.

5) Akc. B-vei „Statyba“ perduodamo turto kiekiui ir vertei nustatyti Pramonės Ministeris skiria savo atstovą.

9. Farmacijos įmonių denacionalizacija.
10. Valstybinės Prekybos sistemos panaikinimas.
11. Ministerių Kabineto etatų pakeitimas.

9. Projektą referavo p. Sveikatos Ministeris (Priedas Nr. 3*). Ministerių Kabinetas šiam projektui iš principo pritarė ir pavedė p. Sveikatos Ministeriui su juriskonsultų komisija šį projektą suderinti su kitais denacionalizacijos įstatymais.

10. Projektą referavo Prekybos Viceministeris p. Padalskis. Ministerių Kabinetas iš principo šiam projektui pritarė ir pavedė referentui drauge su juristais ir ekspertais šį projektą papildyti ir suderinti su kitais denacionalizacijos įstatymais, imant dėmesin tas mintis, kurios buvo Ministerių Kabinete iškeltos diskusijų metu.

11. L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] ponui J. Ambrazevičiui pasiūlius, Ministerių Kabinetas priėmė šį nutarimą:

Šių metų liepos mėn. 2 d. Ministerių Kabineto posėdyje patvirtintieji Ministerių Kabineto kanceliarijos laikinieji etatai papildomi:

Sekretorius ... 1 ... 500 [rub.]

Vertėjai ... 2 ... 600 [rub.]

Išbraukiami:

Budėtojas ... 1 ... 300 [rub.]

Šis etatų pakeitimas veikia nuo 1941 m. rugpjūčio mėn. 1 d.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas J. Švelnikas [parašas]

* Projekto teksto nėra.

Spaudos Platinimo Įstai
kioskus:
a) „Maistprekybos“ naci
b) buvusius „Spaudos“
c) buvusius „Pažangos“
d) kioskus, kurių savini
e) žydų ir asmenų, veiki
raščių spinteles,
f) geležinkelių stočių ki

L. e. Ministerio Pirmininko

Už Mi

Kaunas, 1941 m. liepos m

[PRIEDAS NR. 1*]
MINISTERIŲ KABINETO
NUTARIMAS

Spaudos Platinimo Įstaigai perduoti Lietuvos teritorijoje esančius šiuos kioskus:

- a) „Maistprekybos“ nacionalizuotus kioskus,
- b) buvusius „Spaudos“ kioskus,
- c) buvusius „Pažangos“ b[andro]vės kioskus,
- d) kioskus, kurių savininkai yra pabėgę,
- e) žydų ir asmenų, veikusių prieš lietuvių tautos interesus, kioskus ir laikraščių spinteles,
- f) geležinkelių stočių kioskus, esančius geležinkelių valdybos nuosavybėje.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Už Ministerių Kabineto Reikalų Vedėją J. Sakalauskas [parašas]

Kaunas, 1941 m. liepos mėn. 25 d.

* Spausdinamas nutarimas, kuris sutampa su projektu.

PRIEDAS NR. 2

Ministerių Kabineto nutarimas Nr. ...

Dėl kino teatrų ir kitų kinematografijos
įmonių denacionalizacijos ir Akc. B-vės „Lietu-
tuvos Filma“ atgaivinimo

Lietuvos Laikinoji Ministerių Taryba* NUTARIA:

1. Kino teatrams, kino filmų nuomojimo kontoroms, kino studijai ir kitoms kino srities įmonėms taikyti 1941 m. liepos mėn. 22 d. Pramonės įmonių denacionalizacijos įstatymą.
2. Nuo 1941 m. liepos ... d. laikyti veikiančia, Viešojo Atsiskaitymo įstatgų ir Įmonių Inspekcijos 1940 m. vasario mėn. 14 d. (Nr. 224) įregistruotais įstatais, Akcinę Bendrovę „Lietuvos Filma“.
3. Visas šio nutarimo 1 str. išvardintas įmones, nesugrąžintas, remiantis Pramonės įmonių denacionalizacijos įstatymo 2 ir 3 str., jų buv[usiem] savininkams, perduoti Akc. B-vei „Lietuvos Filma“.
4. Išimti iš Vidaus Reikalų Ministerijos žinios turimas Akc. B-vės „Lietuvos Filma“ akcijas ir pavesti jomis disponuoti Kultūros Darbo ir Tautinio Auklėjimo Valdybai.
5. Akc. B-vės „Lietuvos Filma“ valdybą reorganizuoti ir sudaryti ją tokios sudėties:
 1. Naruševičius Antanas,
 2. Steikūnas Antanas,
 3. Tarulis Albertas,
 4. Kalinauskas Česlovas,
 5. Sutkus Antanas.

* Taip dokumente. Turėtų būti – Kabinetas.

VALSTYBINĖ

PROJEKTAS

1. Valstybinė prekybmenų ir didmenų prekybniams asmenims jų privačion nuosavybėn žyda tautos interesus.
2. Likviduojamos valstybinės prekybos įmonės, kurios veikia, tačiau jų veikla nepažymi tautos interesus.
3. Perleidžiant likviduojamas, nuo perleidžiamų pda Prekybos Ministerio jų šalių sutarta kaina.
4. Likviduojamų valstybinės prekybos ir kitas kilnojamų išsimokėjimo sąlygais, susitaręs su Finansų ministerija, kaip 18 mėnesių.
5. Perleidžiant prekybių vertės, jei perėmėjų tės, Prekybos Ministerij šusi ją prekėmis.
- Prekybos Ministerija dalininkų sudėtas kapitalą, turinti skoloti būti perleista, įkeista, P
7. Valstybinių mažmenų Prekybos Ministeriui.
8. Šiam įstatymui v
9. Šis įstatymas vei

Kaunas, 1941 m. liepo

PRIEDAS NR. 4*
VALSTYBINĖS PREKYBOS SISTEMOS PANAIKINIMO
ĮSTATYMAS

1. Valstybinė prekybos sistema Lietuvoje panaikinama. Valstybinės mažmenų ir didmenų prekybos ir jų įmonės perleidžiamos fiziniams arba juridiniams asmenims jų privačiomis nuosavybėn.
 2. Likviduojamos valstybinės prekybos įmonės negali būti perleistos privačiomis nuosavybėn žydams ir asmenims, aktingai veikiusiems prieš lietuvių tautos interesus.
 3. Perleidžiant likviduojamų valstybinių mažmenų ir didmenų prekybų prekes, nuo perleidžiamų parduodamąja kaina prekių sumos atskaitoma nuolaidą šalių sutarta kaina.
 4. Likviduojamų valstybinių mažmenų ir didmenų prekybų perleidžiamos prekės ir kitas kilnojamas turtas gali būti duotas išsimokėtinai. Išsimokėjimo sąlygas ir atsiskaitymo terminus nustato Prekybos Ministeris, susitaręs su Finansų Ministeriu, tačiau atsiskaitymo terminas negali būti ilgesnis kaip 18 mėnesių.
 5. Perleidžiant prekes ar kitą turtą vienai įmonei daugiau kaip 500.000 rublių vertės, jei perėmėjų savi kapitalai nesudaro 25 % perleidžiamo turto vertės, Prekybos Ministerija dalyvauja toje įmonėje atitinkama kapitalo suma, įnešusi ją prekėmis.
- Prekybos Ministerija iš tokios įmonės dalininkų tarpo pasitraukia, kai kitų dalininkų sudėtas kapitalas patikrina normalų įmonės veikimą.
6. Įmonė, turinti skolų valstybei už gautą iš jos pagal šį įstatymą turtą, negali būti perleista, ikeista, padalinta ar išnuomota be Prekybos Ministerio leidimo.
 7. Valstybinių mažmenų ir didmenų prekybų likvidacija pavedama atlikti Prekybos Ministeriui.
 8. Šiam įstatymui vykdyti instrukcijas leidžia Prekybos Ministeris.
 9. Šis įstatymas veikia nuo jo priėmimo dienos.

Kaunas, 1941 m. liepos mėn. d.

* Įstatymo projektas. Kampe užrašyta ranka „Gražinta komisijai“.

LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. liepos mėn. 26 d. posėdžio
PROTOKOLAS
Nr. 25

Pirmininkauja: I. e. Ministerio Pirmininko [pareigas]
p. J. Ambrazevičius.
Dalyvauja: visi Ministerių Kabineto nariai.
Sekretoriauja: Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas
p. J. Švelnikas.

Svarstyta:

1. Akcinės Susisiekimo „Auto“ B[endorf]vės restauravimas.

Nutarta:

1. Ponui Susisiekimo Ministeriui pasiūlius, Ministerių Kabinetas nutaria:
 - 1) Atstatyti bolševikų valdžios panai-
kintą Akcinę Auto Susisiekimo B[en-
dro]vę (sutrumpintai vadinamą „Auto“
B-vę), įsteigtą pagal Vyr. Žin. II d.
Nr. 468, Prek. Rejestr. Vyr. Žin. II d.
Nr. 517, Rejestr. Nr. B. 35, eil. Nr. 1, ir
tuo pačiu likviduoti buv[usią] Respubli-
kinę Autotransporto Valdybą prie LTSR
LKT, įsteigtą LKT ir CK 1941.IV.14 d.
nutarimu Nr. 344.
 - 2) Pavesti „Auto“ B-vei valdyti ir
administruoti Autotransporto Valdybai
priklausiusį kilnojamąjį ir nekilnojamąjį
turtą, visas keleivių ir krovinių perveži-
mo kontorą, autoremontą dirbtuves,
atsarginių dalių krautuves, sandėlius ir
kt.
 - 3) Buv[usios] Amerikos Akc. B-vės
turtą, kuris okupacinės bolševikų val-

2. Dėl valdinių įstaigų etatų.

džios buvo perduotas Autotransporto Valdybai, su visais aktyvais ir pasyvais iš „Auto“ B-vės sistemos išskirti ir gražinti dabar atstatomai Amerikos Lietuvių Akcinei Bendrovei.

4) Paskirti laikiną Akc. „Auto“ B-vės valdybą iš šių asmenų: pirmininko – inž. B. Laucevičiaus ir narių – inž. V. Petkūno, J. Žiginsko ir J. Augusto.

5) Akcinei „Auto“ B-vei perduodamo turto kiekiui ir vertei nustatyti Susisiekimo Ministeris skiria savo atstovą.

2. Dėl valdinių įstaigų etatų.

2. Ponui Finansų Ministeriui pasiūlius, Ministerių Kabinetas nutaria: pavesti visoms valdinėms įstaigoms parengti savo laikinuosius etatus, kurie turės pradėti veikti nuo š. m. rugpjūčio mėn. 1 d.

Įstaigos, projektuodamos etatus, turi laikytis šių nurodymų:

1) Valstybinių įstaigų struktūrų ir tarpusavių priklausomybių pagrindan imti tuos santykius, kurie yra buvę valstybės aparate ligi 1940 m. birželio mėn. 15 d.

2) Jeigu dėl pasikeitusių sąlygų negalima būtų jų atstatyti, tai leidžiama suprojektuoti etatus pagal naujas įstaigų schemas.

3) Rengiant etatų projektus, kaip būtinos sąlygos, laikytis kuo didžiausios ekonomijos, o taip pat aiškumo ir paprastumo.

Etatų projektai ligi rugpjūčio mėn. 5 d. turi būti pateikti Finansų Ministeriui, kuri juos, dalyvaujant Valstybės

Kontrolės ir suinteresuotos įstaigos atstovams, peržiūrės ir sudarys valstybės aparato etatų projektą, kurį po to pateiks Ministerių Kabinetai patvirtinti.

3. Lietuvos Mokslų Akademijos reorganizacija.

3. Ponui Švietimo Ministeriui, l. e. Ministro Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičiui pasiūlius, Ministerių Kabinetas nutaria:

1) Lietuvos TSR Mokslų Akademiją perorganizuoti į Lietuvos Mokslų Akademiją.

2) Panaikinti LTSR Liaudies Komisarų Tarybos 1941 m. kovo mėn. 10 d. nutarimu Nr. 201 patvirtintą Lietuvos TSR Mokslų Akademijos statutą.

3) Patvirtinti prie šio nutarimo pridėdamą laikinąjį Lietuvos Mokslų Akademijos statutą (Priedas Nr. 1*).

4) Pavesti Švietimo Ministeriui pasiūlyti naujus kandidatus Lietuvos Mokslų Akademijos skyrių branduoliams sudaryti ir Lietuvos Mokslų Akademijai valdyti.

4. Farmacijos įmonių denacionalizacijos įstatymas.

4. Įstatymą referavo p. Sveikatos Ministeris, Ministerių Kabinetas šį įstatymą priėmė (Priedas Nr. 2).

5. Dienos reikalai.

5. Pasidalinus informacijomis dienos klausimais, Ministerių Kabinetas priėjo išvadą, kad yra reikalo švelninti tarp Lietuvos Aktyvistų Fronto ir Geležinio Vilko organizacijos kilusius nesutarimus. Tam

* Priedo Nr. 1 nėra.

atsiekti Ministerių Kabinetas paveda
l. e. Ministerio Pirmininko p[areigas]
J. Ambrazevičiui, Krašto Apsaugos Minis-
teriui p. gen. Raštikiui ir Vidaus Reikalų
Ministeriui p. pulk. Šlepečiui parašyti
abiejų minėtųjų organizacijų štabams
Vyriausybės vardu atitinkamo turinio
raštus. Be to, p. Krašto Apsaugos Ministe-
ris duos šiuo reikalu įsakymą Kauno m.
Komendantui.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas J. Švelnikas [parašas]

PRIEDAS NR. 2
FARMACIJOS ĮMONIŲ DENACIONALIZACIJOS
ĮSTATYMAS

1. Okupacinės bolševikų valdžios nacionalizuotos prekybos pobūdžio farmacijos įmonės: vaistinės, urmo sandėliai, chirurgijos, optikos ir odontologijos įrankių bei kosmetikos ir parfumerijos parduotuvės grąžinamos jų buvusiems savininkams nuosavybėn pagal Prekybos ir Viešojo maitinimo įmonių denacionalizacijos įstatymą.

2. Nacionalizuotos pramonės pobūdžio farmacijos įmonės: chemijos-farmacijos laboratorijos ir fabrikai, chirurgijos, optikos ir odontologijos įrankių dirbtuvės ir fabrikai, kosmetikos ir parfumerijos laboratorijos ir dirbtuvės grąžinamos jų buvusiems savininkams nuosavybėn pagal Pramonės įmonių denacionalizacijos įstatymą.

3. Farmacijos įmonių denacionalizacija vykdoma buvusių savininkų ar jų įpėdinių prašymais, paduodamais Sveikatos Ministeriui.

4. Šiam įstatymui vykdyti instrukcijas leidžia Sveikatos Ministeris, susitaręs dėl 1 str. nurodytų įmonių su Prekybos ir Finansų Ministeriais ir Valstybės Kontrolierium, o dėl 2 str. nurodytų įmonių su Pramonės ir Finansų Ministeriais ir Valstybės Kontrolierium.

5. Šis įstatymas veikia nuo jo priėmimo dienos.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius p[arašas]

Sveikatos Ministeris K. Vencius p[arašas]

Kaunas, 1941 m. liepos 26 d.

LIETUV
1941 m.

Pirmininkas

Dalys

Sekretorius

Svarstyta:

1. Nuostatai žydu k...
mui tvarkyti.

2. Namų fondui tv...
įstatymas.

3. Kambarių, butų...
kių patalpų nuor...
tvarkyti nuostatai

LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. liepos mėn. 28 d. posėdžio PROTOKOLAS

Nr. 26

Pirmininkauja:

Dalyvauja:

Sekretoriauja:

Vidaus Reikalų Ministeris p. pulk. Šlepetys.
visi p. p. Ministeriai, išskyrus l. e. Ministe-
rio Pirmininko [areigas] J. Ambrazevičių.
Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas
p. J. Švelnikas.

Tvarkyta:

Nutarata:

1. Nuostatai žydu klausimui tvarkyti.

1. Referavo p. Vidaus Reikalų Ministeris, pažymėdamas, kad šiais nuostatais siekiama žydu klausimą vienodai tvarkyti visoje Lietuvoje. Bendrose diskusijose p. p. Ministeriai pasisakė dėl šių nuostatų ir padarė kai kurių pataisų. Ministerių Kabinetas pripažino nuostatus iš principo priimtinus, tačiau galutinai paruošti nutarė perduoti juos juristų komisijai.

2. Namų fondui tvarkyti įstatymas.

2. Įstatymo projektą referavo p. Komunalinio Ūkio Ministeris. Ministerių Kabinetas įstatymą priėmė (Priedas Nr. 1).

3. Kambarių, butų ir kitokių patalpų nuomai tvarkyti nuostatai.

3. Referavo p. Komunalinio Ūkio Ministeris. Ministerių Kabinetas pripažino šiuos nuostatus iš principo priimtinus. Galutinai paruošti pavedė referentui drauge su komisija, pritraukiant prie šio darbo Darbo ir Socialinės Apsaugos Ministerijos atstovą.

4. Įstatymas komunalinio ūkio reikalams tvarkyti.

4. Referavo p. Komunalinio Ūkio Ministeris. Kadangi klausimas platus, o projekto tekstas p. p. Ministeriams iš anksto nebuvo išdalintas, nutarta klausimą atidėti ligi trečiadienio, liepos mėn. 30 d., posėdžio.

Vidaus Reikalų Ministeris
Posėdžio Pirmininkas J. Šlepetys [parašas]

Ministerių Kabineto Reikalų
Vedėjas J. Švelnikas [parašas]

Nedenacionalizuoti a
pais ir kitais priklausin

Iš šio įstatymo 1 pu
„Namų fondas“.

Vietos savivaldybės
tus iš „Namų fondo“
tybinėms ir savivaldyb
drovėms ir kitiems ju

Iš „Namų fondo“
jams perleidžiami su
ir teisėmis.

Perleidimo aktai c
nalinio Ūkio Ministe
kos knygas naujų sa

Šiam įstatymui vy
sitaręs su Finansų ir

PRIEDAS NR. 1
NAMŲ FONDUI TVARKYTI
ĮSTATYMAS

1

Nedencionalizuoti ar kitu būdu perėję savivaldybių žinion namai su sklypais ir kitais priklausiniais perduodami nuosavybėn vietos savivaldybėms.

2

Iš šio įstatymo 1 punkto išvardinto turto vietos savivaldybėse sudaromas „Namų fondas“.

3

Vietos savivaldybės turi teisę už nustatytą atlyginimą nekilnojamuosius turto iš „Namų fondo“ perleisti nuosavybėn lietuvių tautybės asmenims, valstybinėms ir savivaldybinėms įstaigoms, lietuvių ūkinėms organizacijoms, bendrovėms ir kitiems juridiniams asmenims.

4

Iš „Namų fondo“ nekilnojamieji turtai naujiems savininkams ar valdytojams perleidžiami su visomis susijusiomis su tuo turtu prievolėmis, skolomis ir teisėmis.

5

Perleidimo aktai daromi vietos savivaldybių organų ir tvirtinami Komunalinio Ūkio Ministerio. Visos Ipotekos įstaigos tokius aktus įtraukia į ipotekos knygas naujų savininkų vardu.

6

Šiam įstatymui vykdyti taisykles leidžia Komunalinio Ūkio Ministeris, susitaręs su Finansų ir Teisingumo Ministeriais.

1941 m. liepos 28 d.

126

7

Šis įstatymas veikia nuo jo priėmimo dienos.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] *J. Ambrzevičius* [parašas]

Komunalinio Ūkio Ministeris *Vyt. Landsbergis-Žemkalnis* [parašas]

Kaunas, 1941 m. liepos mėn. 28 d.

1941 m. liepos 29 d.

LIETUV
1941

Pirmin

Da

Sekre

svarstyta:

1. Farmacijos įmonių
denacionalizacijos
mo papildymas.

2. Valstybinės ma
prekybos sistemo
kinimo įstatym

LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. liepos mėn. 29 d. posėdžio
PROTOKOLAS

Nr. 27

- Pirmininkauja: I. e. **Ministerio Pirmininko** pareigas
p. J. Ambrazevičius.
- Dalyvauja: visi p. p. **Ministeriai**, išskyrus Komunalinio Ūkio Ministerį p. Žemkalnį.
- Sekretoriauja: **Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas**
p. J. Švelnikas.

Spaustyta:

1. Farmacijos įmonių denacionalizacijos įstatymo papildymas.

Nutarata:

1. Ponui Sveikatos Ministeriui pasiūlius, Ministerių Kabinetas priėmė šį Farmacijos įmonių denacionalizacijos įstatymo papildymą:

Farmacijos įmonių denacionalizacijos 1941.VII.26 įstatymas papildomas taip:
1^a str.

Savininkui prašant, Sveikatos Ministeris gali denacionalizuojamą vaistinę gražinti jos savininkui tokiame stovy, kokiam dabar yra, ir nedarant prekių bei inventoriaus surašymo.

Vienkartinis progresyvinis mokestis krašto atstatymo reikalams tokiu atveju imamas nuo nacionalizacijos akte nurodytos sumos dalies, viršijančios 100.000 rublių.

2. Valstybinės mažmenų prekybos sistemos panaikinimo įstatymas.

2. Įstatymo projektą referavo Prekybos Viceministeris p. Padalskis. Ministerių Kabinetas jį priėmė (priedas Nr. 1).

3. Lietuvos jūrų ir upių prekybos laivyno denacionalizacijos įstatymas.
4. Akc[inės] B[endro]vės „Lietuvos Baltijos Lloydas“ restauravimas.

3. Įstatymo projektą referavo p. Susisieikimo Ministeris. Ministerių Kabinetas įstatymą priėmė (priedas Nr. 2).

4. Ponui Susisieikimo Ministeriui pasiūlius, Ministerių Kabinetas nutaria:

1.

LTSR Liaudies Komisarų Tarybos 1940 m. rugsėjo mėn. 5 d. nutarimą Nr. 52, kuriuo įsteigtas „Vakarų upių laivininkystės Nemuno Eksploatacijos Ruožas“ ir nuo 1941 m. sausio mėn. 1 d. perorganizuotas į „Nemuno Laivininkystės Valdybą“ panaikinti.

2.

Atstatyti Akc. B-vę „Lietuvos Baltijos Lloydas“ ir leisti jai tęsti savo veiklą pagal jos Finansų Ministerijos Viešojo Atsiskaitymo Įstaigų ir Įmonių Inspekcijoje 1936 m. lapkričio mėn. 20 d. rej. Nr. 181 įregistruotus įstatus.

3.

Paskirti laikinąją Akc. B-vės „Lietuvos Baltijos Lloydas“ šios sudėties Valdybą: Grudzinskas Vladas, Rimkus Kazys, Krimslis Leopoldas, Bublys Vladas, Puniška Gabriėlius, Lapšys Juozas.

4.

Nemuno Laivininkystės Valdybos turimus statutinius fondus, visas įmones, prekių atsargas, laivus, baidokus, transporto priemones bei kitokį turtą balanso kainomis perduoti valdyti ir tvarkyti Akc. B-vei „Lietuvos Baltijos Lloydas“.

5.

1940 m. lapkričio mėn. 29 d. aktu perduotus valdyti Valsts Juras Kugnieciba'ī, Latvija, Riga, jūrų laivus „Šiauliai“.

5. Atleidžiamųjų valstybės tarnautojų kompensac...

L. e. Ministerio

Ministerių K

„Marijampolė“, „Denny“, „Kretinga“, „Utena“ ir „Darbas“ su priklausančiu jiems turto perduoti Akc. B-vei „Lietuvos Baltijos Lloydas“.

6.

Akc. B-vės „Lietuvos Baltijos Lloydas“ perduodamo turto kiekiui ir vertei nustatyti Susisiekimo Ministeris skiria savo atstovą.

Atleidžiamųjų valstybės tarnautojų kompensacija.

5. Ponui Darbo ir Socialinės Apsaugos Ministeriui pasiūlius, Ministerių Kabinetas nutaria:

1.

Valstybinių ir savivaldybinių įstaigų tarnautojams, atleidžiamiems iš tarnybos po 1941 m. liepos mėn. 1 d. ir neįspėtiems apie atleidimą prieš penkiolika dienų, išmokėti pusę paskutinio mėnesio jų gautos algos.

Šis atlyginimas išmokamas tik tiems tarnautojams, kurie yra atleidžiami iš tarnybos dėl visiško įstaigos ar jos dalies likvidavimo, etatų mažinimo ir dėl tarnautojo ligos, užsitęsusių ilgiau kaip du mėnesius iš eilės.

2.

Aukščiau nurodytą atlyginimą išmoka ta įstaiga, kuri tarnautoją atleido.

L. e. Ministerio Pirmininko p[arašas] J. Ambrazevičius [parašas]

Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas J. Švelnikas [parašas]

PRIEDAS NR. 1
VALSTYBINĖS MAŽMENŲ PREKYBOS
SISTEMOS PANAIKINIMO
ISTATYMAS

1.

Valstybinės mažmenų prekybos sistema Lietuvoje naikinama.

2.

Valstybinės mažmenų prekybos ir jų įmonės perleidžiamos fiziniams arba juridiniams asmenims jų nuosavybėn už nustatytą atlyginimą.

3.

Likviduojamos valstybinės prekybos įmonės negali būti perleistos nuosavybėn žydams ir asmenims, aktingai veikusiems prieš lietuvių tautos interesus.

4.

Perleidžiant likviduojamų valstybinių mažmenų prekybų prekes, nuo perleidžiamų parduodamąja kaina prekių sumos atskaitoma nuolaida, nustatyta kiekvienai prekių rūšiai Prekybos Ministerio, susitarus su Finansų Ministeriu ir Valstybės Kontrolieriumi. Už kitą perleidžiamą kilnojamą turtą atsiskaitoma abiejų šalių sutarta kaina.

5.

Likviduojamų valstybinių mažmenų prekybų perleidžiamos prekės ir kitas kilnojamas turtas gali būti duotas išsimokėtinai.

Garantijas, išsimokėjimo sąlygas ir atsiskaitymo terminus nustato Prekybos Ministeris, susitaręs su Finansų Ministeriu ir Lietuvos Banku.

6.

Įmonė, gavusi likviduojamų valstybinių mažmenų prekybų perleidžiamas prekes ir kitą kilnojamą turtą, kol už jas neatsiteista, negali būti perleista, ikeista, padalinta ar išnuomota be Prekybos Ministerio leidimo.

Valstybinių mažmenų
prekybos Ministeriui.

Šiam įstatymui vykdymui

Šis įstatymas veiks

L. e. Ministeris

Pr

Kaunas, 1941 m. liepos 29 d.

7.
Valstybinių mažmenų prekybų likvidacija pavedama atlikti Prekybos Ministeriui.

8.
Šiam įstatymui vykdyti instrukcijas leidžia Prekybos Ministeris.

9.
Šis įstatymas veikia nuo jo priėmimo dienos.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Prekybos Ministeris P. Vainauskas [parašas]

Kaunas, 1941 m. liepos mėn. 29 d.

[PRIEDAS NR. 2]
LIETUVOS JŪRŲ IR UPIŲ PREKYBOS
LAIVYNO DENACIONALIZACIJOS
ĮSTATYMAS

1

Okupacinės bolševikų valdžios nacionalizuoti jūrų ir upių laivai grąžinami jų buvusiems savininkams – fiziniams ir juridiniams asmenims – nuosavybėn šio įstatymo pagrindais.

2

Nacionalizuoti žydų ir asmenų, aktingai veikusių prieš lietuvių tautos interesus, laivai jų buvusiems savininkams negrąžinami.

Kas laikomas žydu, o taip pat asmeniu, aktingai veikusiu prieš lietuvių tautos interesus, nustato Ministerių Kabinetas.

3

Jei laivo savininkais buvo asmenys, turį teisę pagal šį įstatymą atgauti jų nacionalizuotą turtą, ir žydai, tai pirmiesiems dalininkams grąžinama jiems priklausanti dalis tik tuo atveju, kai žydų kapitalo buvo ne daugiau kaip 50 %.

4

Laivai grąžinami buvusiems savininkams tokie ir toje vietoje, kur ir kokie jie yra šio įstatymo priėmimo dieną.

5

Grąžinamo savininkui laivo su priklausiniais verte laikoma ta vertė, kuri nustatyta laivo nacionalizacijos akte.

6

Grąžinamų vertybių suma, kiek ji yra didesnė kaip 100.000,- rub., apdama vienkartinio krašto atstatymo mokesčiu nuo 5 iki 50% grąžinamojo turto vertės.

Krašto atstatymo mo
nisteris, susitaręs su Fi

Laivų denacionaliza
šymu, paduodamu Sus

Nacionalizuotų laiv
sisiekimo Ministeris, s
riumi.

Denacionalizuotų la

Šis įstatymas veiki

Kaunas, 1941 m. liep

L.

7

Krašto atstatymo mokesčių 6 str. nurodytose ribose nustato Susisiekimo Ministeris, susitaręs su Finansų Ministeriu.

8

Laivų denacionalizacija vykdoma buvusių jų savininkų ar jų įpėdinių prašymu, paduodamu Susisiekimo Ministeriui.

9

Nacionalizuotų laivų gražinimą vykdo ir tuo reikalu instrukcijas leidžia Susisiekimo Ministeris, susitaręs su Finansų Ministeriu ir Valstybės Kontrolie-riumi.

10

Denacionalizuotų laivų eksploataciją prižiūri Susisiekimo Ministeris.

11

Šis įstatymas veikia nuo jo priėmimo dienos.

Kaunas, 1941 m. liepos 29 d.

L. e. Ministerio Pirmininko p[arašas] J. Ambrazevičius [parašas]

L. e. Susisiekimo Ministerio p[arašas] A. Novickis [parašas]

LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. liepos mėn. 30 d. posėdžio
PROTOKOLAS
Nr. 28

<u>Pirmininkauja:</u>	I. e. Ministerio Pirmininko p[areigas], Švietimo Ministeris p. J. Ambrazevičius.
<u>Dalyvauja:</u>	visi p. p. Ministeriai, išskyrus Komunalinio Ūkio Ministerį p. Žemkalnį.
<u>Sekretoriauja:</u>	p. J. Sakalauskas.

Svarstyta:

Padėtis, sudaryta Vokietijos
Reicho organų atsišaukimo
lietuviams (paskelbto
1941.VII.30 spaudoje).

Nutarta:

Kreiptis į Generalkomisarą von Renteln
išdėstyti jam Lietuvos vyriausybės pažiūrai
dėl padėties.

Nuvykti pas p. von. Renteln pavesta
p. p. min. J. Ambrazevičiui, gen. Raštikiui
ir dr. J. Pajajui, jiems taip pat pavesta
surašyti atitinkamą memorandumą įteikti
D[idžiosios] Vokietijos Reicho organams.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Posėdžio Sekretorius J. Sakalauskas [parašas]

prie [Li
1941.

Ministerių Kabinetas
naudodavo lietuvių tautą
tais. prisidengę bolševi
lietuvių tautą plačiausi
dų veiklai bei apsaugo
priimti šiuos nuostatus

Lietuvos teritorijoje
I kategorija. Komu
ir nebūdami šių organ
imami ir traukiami ba
II kategorija. Visi k
jie apgyvendinami at
krūtinės dalies nešioj
ryje turi būti raidė J.
Žydams apgyven
ūkiuose, pagal vietos
burmistrais ar kitais

Išvykti iš paskirtų
dimo draudžiama.
Žydų tautybės as
skirtose vietovėse. I
duoti per dvi savaitis

PRIEDAS NR. 1
 prie [Lietuvos Ministerių Kabineto]
 1941. VIII. 1 prot[okolo] Nr. 31*

ŽYDŲ PADĖTIES NUOSTATAI

Ministerių Kabinetas, atsižvelgdamas į tai, kad žydai ištisis šimtmečius išnaudojo lietuvių tautą ekonomiškai, smukdė ją morališkai, o pastaraisiais metais, prisidengę bolševizmo skraiste, kovą prieš Lietuvos nepriklausomybę ir lietuvių tautą plačiausiai išvystė, ir siekdamas užkirsti kelią šiai žalingai žydų veiklai bei apsaugoti lietuvių tautą nuo kenksmingos jų įtakos, – nutarė priimti šiuos nuostatus:

1

Lietuvos teritorijoje gyveną žydai suskirstomi į šias dvi kategorijas:

I kategorija. Komunistinių organizacijų nariai ir kiti asmenys, kurie, kad ir nebūdami šių organizacijų nariais, pasireiškė bolševikiniu veikimu. Jie suminami ir traukiami baudžiamojon atsakomybėn.

II kategorija. Visi kiti žydų tautybės asmenys, nepatekę į I-ą kategoriją. Jie apgyvendinami atskirose tam tikslui parinktose vietovėse ir ant kairiosios krūtinės dalies nešioja geltonos spalvos 8 cm dydžio apskritimą, kurio viduryje turi būti raidė J.

Žydams apgyvendinti vietoves atskiruose priemiesčių kvartaluose arba ūkiuose, pagal vietos sąlygas, parenka apskričių viršininkai, susitarę su miestų burmistras ar kitais atitinkamais vietos savivaldybių organais.

2

Išvykti iš paskirtų gyventi vietovių ribų žydams be specialaus policijos leidimo draudžiama.

Žydų tautybės asmens gali turėti kilnojamąjį turta tik jiems gyventi parinktose vietovėse. Kitose vietovėse turimą kilnojamąjį turta jie turi likviduoti per dvi savaites nuo šių nuostatų priėmimo dienos. Per tą laiką žy-

* Nėra išlikusių 1941 m. liepos 31 d. ir rugpjūčio 1 d. posėdžių protokolų Nr. 29-31, tik kai kurie priedai.

dų neperleistas turtas konfiskuojamas ir perduodamas viešojo naudojimo reikalams.

4

Žydams draudžiama laikyti:

- a) radijo aparatus;
- b) spaustuves, rašomąsias mašinėles ir kt. spaudmenų dauginamąsias priemones (rotatorius, šapirografus ir kt.);
- c) automobilius, motociklus, dviračius ir kitas mechanizuotas susisiekimo priemones;
- d) pianinus, fortepijonus ir fisharmonijas;
- e) fotoaparatus.

5

Medicinos kabinetai, rentgeno aparatai, fizioterapijos aparatai, įrankiai ir vaistai patikrinami specialios Sveikatos Ministerio paskirtos komisijos ir reikalingi viešam naudojimui paaimami viešojo naudojimo reikalams.

6

Žydams draudžiama naudotis savo namų ūkyje kitų tautybių asmenų patarnavimais.

7

Nusižengę šių nuostatų 2, 3, 4, 5 ir 6 str. str. asmenys, o taip pat žydų tautybės asmenys, pavojingi visuomenės tvarkai, rimčiai ar saugumui, apskrities viršininko nutarimu gali būti talpinami į priverčiamojo darbo stovyklas laikui iki vienerių metų, jei už šiuos nusikaltimus nėra skaudžiau baudžiama kitais įstatymais.

8

Šie nuosatai netaikomi asmenims, kurie apdovanoti Vyčio Kryžiumi arba yra savanoriai, įstoję į Liet[uvos] kariuomenę iki 1919 m. III. 5 d., jeigu jie vėlesniu laiku neveikė prieš lietuvių tautos interesus.

9

Šiems nuostatams vykdyti instrukcijų leidžia ir kylančius dėl šių nuostatų vykdymo neaiškumus ir skundus galutinai sprendžia Vidaus Reikalų Ministeris.

10

Šie nuostatai veikia nuo jų priėmimo dienos.

Kaunas, 1941 m. rugpjūčio mėn. 1 d.*

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazavičius [parašas]

Vidaus Reikalų Ministeris J. Šlepetyš [parašas]

* Įrašas padarytas ranka.

[KITI LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. RUGPJŪČIO 1 d. PRIIMTI NUTARIMAI]

MINISTERIŲ KABINETO
NUTARIMAS

1. Draudimo akcinės bendrovės „Kooperacija“ nacionalizavimą, o taip pat buv[usios] LTSR Liaudies Komisarų Tarybos 1940. XI. 4 d. nutarimą dėl šios bendrovės veikimo sustabdymo ir jos įjungimo į Valstybinio Draudimo Valdybą panaikinti;

2. Atstatyti Draudimo akcinę bendrovę „Kooperacija“, grąžinant jai visą jos turtą ir lėšas, kurias iš jos perėmė pagal 1940. XI. 1 d. balansą Valstybinio Draudimo Valdyba, ir leisti šiai bendrovei tęsti savo veiklą toliau jos įstatais, įregistruotais Viešojo Atsiskaitymo Įstaigų ir Įmonių Inspekcijoje 1938. VIII. 26 d. Nr. 210.

3. Laikinąją Draudimo akc. b-vei „Kooperacija“ Valdybą paskirti šios sudėties: Jonas Vilkaitis, Alfus Gilvydis ir Vincas Kvieska.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Ministerių Kabineto Posėdžio

Sekretorius J. Sakalauskas [parašas]

Kaunas, 1941 m. VIII. 1 d.

Vidaus Reikalų Mi
nutarė:

1. Nuo 1941 m. birž
čiausiosios Tarybos Pro
mitetų ir kt. įsakus, nu
kesčių ir rinkliavų įsta
kliavų panaikinimą.
2. Nuo 1941 m. sa
įstatymus ir vietas sa

L. e. Ministerio Pirmin

LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO
NUTARIMAS

Vidaus Reikalų Ministeriui pasiūlius, Ministerių Kabinetas 1941. VIII. 1
nutarė:

1. Nuo 1941 m. birželio mėn. 22 d. panaikinti visus buvusius LTSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo, Liaudies Komisarų Tarybos, Vykdomųjų Komitetų ir kt. įsakus, nutarimus ir potvarkius, kurie liečia savivaldybinių mokesčių ir rinkliavų įstatymų ir vietos savivaldybinių organų nutarimų dėl rinkliavų panaikinimą.

2. Nuo 1941 m. sausio mėn. 1 d. atstatyti visus savivaldybinius mokesčių įstatymus ir vietos savivaldybių organų nutarimus dėl rinkliavų.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Posėdžio Sekretorius J. Sakalauskas [parašas]

LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO
NUTARIMAS

Vidaus Reikalų Ministeriui pasiūlius, Ministerių Kabinetas 1941.VIII.1 d. nutarė:

1. Sudaryti prie Lietuvos Raudonojo Kryžiaus tarpvadybinę komisiją bolševikų sušaudytųjų arba šiaip nužudytųjų Lietuvos gyventojų lavonams surasti ir identifikuoti ir palaidoti.
2. Komisijos sudėtis tokia: Raudonojo Kryžiaus Valdybos pirmininko skirtas pirmininkas ir nariai – šių įstaigų atstovai: Sveikatos Ministerijos atstovas – gydytojas, Teisingumo Ministerijos atstovas – tardytojas, Kurijos atstovas – kunigas, Policijos atstovas ir komisijos pakviestas istorikas.
3. Esant reikalui, komisija gali samdyti techniškąjį personalą.

L. e. Ministerio Pirmininko p[arašas] J. Ambrazevičius [parašas]

Posėdžių Sekretorius J. Sakalauskas [parašas]

- Ministerių K
1. Prekybos
 2. nutarimą
dėlis 2);
 3. nutarimą
 4. nutarimą
 5. nutarimą
 6. nutarimą
 7. kooperac
publikine
lis 7);
 8. nutarimą
dėlis 8);
 9. nutarimą
lis 9);
 10. nutarimą
lis 10);
 11. nutarimą
Bibliotek

L. e. Ministe

MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. rugpjūčio 2 d. posėdžio
PROTOKOLAS
Nr. 32

<u>Pirmininkauja:</u>	I. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] Švietimo Ministeris p. J. Ambrazevičius.
<u>Dalyvauja:</u>	visi Ministeriai, išskyrus Sveikatos ir Komunalinio Ūkio Ministerius.
<u>Sekretoriauja:</u>	Patarėjas dr. J. Sakalauskas.

Ministerių Kabinetas priėmė:

1. Prekybos registro įstatymo pakeitimą (Priedėlis 1);
2. nutarimą lietuvių labdaros ir švietimo draugijų atgaivinimo reikalu (Priedėlis 2);
3. nutarimą indėlių ir einamųjų sąskaitų reikalu (Priedėlis 3);
4. nutarimą vertybinių ir procentinių popierių reikalu (Priedėlis 4);
5. nutarimą žemės ūkio kredito draugijų reikalu (Priedėlis 5);
6. nutarimą Žemės Banko denacionalizavimo reikalu (Priedėlis 6);
7. kooperacinėms gamybinėms verslinėms artelėms, jų sąjungoms ir Respublikinės Gamybinės Kooperacijos Tarybai likviduoti įstatymą (Priedėlis 7);
8. nutarimą Akc[inės] „Spindulio“ B[endro]vės restauravimo reikalu (Priedėlis 8);
9. nutarimą Akc[inės] „Varpo“ B[endro]vės restauravimo reikalu (Priedėlis 9);
10. nutarimą Akc[inės] „Žaibo“ B[endro]vės restauravimo reikalu (Priedėlis 10);
11. nutarimą Finansų Ministerijos namus perduoti Centralinės Valstybinės Bibliotekos žinion.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Posėdžio Sekretorius J. Sakalauskas [parašas]

PRIEDĖLIS 1

PREKYBOS REGISTRO ĮSTATYMO PAKEITIMAS (V. Ž. Nr. 574, eil. 3999, Nr. 693, eil. 5246)

Prekybos registro įstatymas pakeičiamas taip:

34

I prekybos registrą turi įsirašydinti:

- 1) vienasmeniai pirkliai, išskyrus smulkiuosius,
- 2) prekybos bendrovės,
- 3) kooperacijos bendrovės ir jų sąjungos.

Prekybos Ministeris nustato, kurie vienasmeniai pirkliai prekybos registro reikalui laikomi smulkiaisiais.

35

Panaikinamas.

44

5) panaikinamas.

62

Prekybos registro įrašai, išskyrus nurodytuosius 63 str., vieną kartą skelbiami „Vyriausybės Žiniuose“ arba kitame Prekybos, Pramonės ir Amatų Rūmų pirmininko nurodytame leidinyje.

Prekybos registro įrašai skelbiami į registrą pirklio lėšomis.

Prekybos registro įrašas laikomas paskelbtu trečią dieną po jo paskelbimo „Vyriausybės Žiniuose“ arba kitame leidinyje.

73

Prekybos registrą tvarko prekybos registro vedėjas, kurį skiria ir atleidžia Prekybos, Pramonės ir Amatų Rūmų pirmininkas ir tvirtina Prekybos Ministeris.

79

Ligi 1941 m. birželio 22 d. į prekybos registrą įrašytieji pirkliai laikomi nuo to laiko įmonių nebevarančiais. Jie turi per vieną mėnesį nuo varytųjų imo-

1941 m. rugpjūčio
nių atgaivinimo P
daryti ir jam pasl

Prekybos Min
1) prekybos r
įrašų formą;
2) atlyginimo
kybos registro į
mą žiūrėti preky
Minėtasis atly

Prekybos Mi

Šis pakeitim

L. e. Minister

Kaunas, 194

nių atgaivinimo pranešti apie tai prekybos registru atitinkamam įrašui padaryti ir jam paskelbti.

83

Prekybos Ministeris nustato:

- 1) prekybos registro knygų formą, pareiškimo registru formą ir registro įrašų formą;
 - 2) atlyginimo normas už įrašydinimą į prekybos registrą, už duodamus prekybos registro įrašų nuorašus, dokumentų nuorašus ir liudijimus ir už leidimą žiūrėti prekybos registrą ir pridėtus prie jo dokumentus.
- Minėtasis atlyginimas eina Prekybos, Pramonės ir Amatų Rūmų naudai.

84

Prekybos Ministeris leidžia taisykles šiam įstatymui vykdyti.

87

Šis pakeitimas veikia nuo jo priėmimo dienos.

L. e. Ministerio Pirmininko [parašas] J. Ambrazevičius [parašas]

Prekybos Ministeris P. Vainauskas [parašas]

Kaunas, 1941 m. rugpjūčio 2 d.

PRIEDĖLIS 3
MINISTERIŲ KABINETO
NUTARIMAS

1. Kredito įstaigos iš suvestinės einamosios sąskaitos „Anuliuotos einamosios sąskaitos ir indėliai“ grąžina indėlininkams priklausiusias sumas į jų einamąsias ir indėlių sąskaitas.
2. Indėlių ir einamųjų sąskaitų sumos gali būti naudojamos įvairiems atsiskaitymams, perkeltiant jas iš sąskaitos į sąskaitą toje pačioje ar kitoje kredito įstaigoje.
3. Indėlių ir einamųjų sąskaitų sumų išmokėjimo gyvais pinigais tvarka nustatoma atskiru Finansų Ministerio įsakymu.
4. Šis nutarimas netaikomas žydams ir asmenims, aktingai veikusiems prieš lietuvių tautos interesus.
Kas laikomas žydu ar asmeniu, veikusiu prieš lietuvių tautos interesus, nustato Ministerių Kabinetas.
5. Sumos dalis, viršijanti 200.000, – rublių, apdedama vienkartinio krašto atstatymo mokesčiu nuo 5 ligi 50 % tos dalies didumo.
6. Šis nutarimas veikia nuo jo priėmimo dienos.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Posėdžio Sekretorius J. Sakalauskas [parašas]

Kaunas, 1941 m. rugpjūčio 2 d.

1. Finansų Ministerio (M. 5945) atiduoti ...
riai grąžinami jų ...
2. Buvusios ...
privatinių asmenų ...
kams.
3. Šio nutarimo ...
ka nustatoma atsi ...
4. Šis nutarimas ...
lietuvių tautos in ...
Kas laikomas ...
teresus, nustato M ...
5. Šis nutarim ...

L. e. Ministerio

Kaunas, 1941 m.

PRIEDĖLIS 4
MINISTERIŲ KABINETO
NUTARIMAS

1. Finansų Ministerio 1940 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu (V. Ž. 726 Nr., eil. 5945) atiduoti Lietuvos Bankui saugoti vertybiniai ir procentiniai popieriai gražinami jų savininkams.

2. Buvusios bankų išnuomotuose įvairiems asmenims seifuose vertybės ir privačių asmenų paliktos bankuose saugoti vertybės gražinamos jų savininkams.

3. Šio nutarimo 1 ir 2 p. p. nurodytų popierių ir vertybių gražinimo tvarka nustatoma atskiru Finansų Ministerio įsakymu.

4. Šis nutarimas netaikomas žydams ir asmenims, aktingai veikusiems prieš lietuvių tautos interesus.

Kas laikomas žydu ar asmeniu, aktingai veikusiu prieš lietuvių tautos interesus, nustato Ministerių Kabinetas. ✓

5. Šis nutarimas veikia nuo jo priėmimo dienos.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Posėdžio Sekretorius J. Sakalauskas [parašas]

Kaunas, 1941 m. rugpjūčio 2 d.

PRIEDĖLIS 6
MINISTERIŲ KABINETO
NUTARIMAS

1. Ministerių Kabineto 1940 m. liepos 26 d. Bankų nacionalizavimo įstatymo dalis, kuri liečia Žemės Banką, panaikinama ir šis bankas atstatomas tais pagrindais, kurie yra nustatyti Žemės Banko įstatyme ir statute, paskelbtuose „Vyr. Žiniuose“ Nr. 333, 392, 532.

2. Žemės Bankui pavedama administruoti Kooperacijos Banko aktyvus ir pasyvus ir prižiūrėti žemės ūkio smulkaus kredito kooperatyvus.

3. Ligi bus išrinkta Žemės Banko Taryba, pavedama jos pareigas eiti Valdybai.

4. Žemės Banko Valdytoju skiriamas p. Juozas Valaitis ir Valdybos nariais – direktoriais: p. p. Kazys Radušis ir Petras Kregždė.

5. Šis nutarimas veikia nuo jo priėmimo dienos.

L. e. Ministerio Pirmininko [pareigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Posėdžio Sekretorius J. Sakalauskas [parašas]

Kaunas, 1941 m. rugpjūčio 2 d.

KOOPERACIJŲ SAJUNGA

Buvusios L. e. Ministerio Pirmininko Nr. 309 įsteigimo p...

Asmenys, šė gamybos tvarka atsiim

Asmenys nių atsargas

Asmenin tės artelių, Kas laik stato Minis

Likvida kreditorių Pramonės

Kooper likinės G ria Vyr. I

PRIEDĖLIS 7
KOOPERACINĖMS GAMYBINĖMS VERSLINĖMS ARTELĖMS,
JŲ SAJUNGOMS IR RESPUBLIKINĖS GAMYBINĖS KOOPERACIJOS
TARYBAI LIKVIDUOTI
ĮSTATYMAS

1

Buvusios Lietuvos TSR Komisarų Tarybos 1940 m. lapkričio 4 d. nutarimas Nr. 309 dėl Namų Pramonės Verslo Kooperacijos Organizacinio Biuro įsteigimo panaikinamas.

2

Asmenys, kurie stodami į kooperatyvines gamybinės verslines arteles įnešė gamybos priemones, inventorių ir kapitalą, turi teisę savo turtą nustatyta tvarka atsiimti.

3

Asmenys, kurie, stodami į koop. gam. versl. artelę, įnešė žaliavas ir gaminių atsargas, gauna už juos atitinkamą atlyginimą.

4

Asmenims, aktingai veikusiems prieš lietuvių tautos interesus, turtas, esantis artelių, jų sąjungų ar centro žinioje, negražinamas.

Kas laikomas asmeniu, aktingai veikusiu prieš lietuvių tautos interesus, nustato Ministerių Kabinetas.

5

Likvidavus arteles, jų sąjungas ir centrą ir patenkinus visas teisėtas narių, kreditorių ir kitų asmenų bei įstaigų pretenzijas, likusis turtas perduodamas Pramonės Ministerijai.

6

Kooperacinėms verslinėms gamybinėms artelėms, jų sąjungoms ir Respublikinės Gamybinės Kooperacijos Tarybai likviduoti Pramonės Ministeris skiria Vyr. Likvidacinę komisiją.

7

Šiam įstatymui vykdyti taisykles leidžia Pramonės Ministeris.

8

Šis įstatymas veikia nuo jo priėmimo dienos.

Kaunas, 1941.VIII.2.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Pramonės Ministeris A. Damušis [parašas]

1

Pi

Ministerių K

1. Nutarima
- lis 1);
2. Laikinuo
3. Nutarim
- tymo reikalu
4. Nutarim
5. Nutarim
6. Nutarim
7. Nutarim
- atstatymo rei
8. Kamban

MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. rugpjūčio 4 d. posėdžio
PROTOKOLAS
Nr. 33

Pirmininkauja: I. e. Ministerio Pirmininko [pareigas]
p. J. Ambrazevičius.
Dalyvauja: visi Ministeriai, išskyrus Komunalinio
Ūkio Ministerį.
Sekretoriauja: Patarėjas J. Sakalauskas.

Ministerių Kabinetas priėmė:

1. Nutarimą labdaros ir švietimo draugijų nacionalizacijos reikalu (Priedėlis 1);
2. Laikinuosius nuostatus darbo jėgai tvarkyti (Priedėlis 2);
3. Nutarimą Spaudos Darbuotojų Kooperatyvinės Bendrovės „Raidė“ atstatymo reikalu (Priedėlis 3);
4. Nutarimą akc[inės] b[endro]vės „Molis“ atstatymo reikalu (Priedėlis 4);
5. Nutarimą Akc[inės] Bendrovės „Metalas“ atstatymo reikalu (Priedėlis 5);
6. Nutarimą Akc[inės] B[endro]vės „Neris“ atstatymo reikalu (Priedėlis 6);
7. Nutarimą Akc[inės] Bendrovės „Amerikos lietuvių Akc[inė] Bendrovė“ atstatymo reikalu (Priedėlis 7);
8. Kambarių, butų ir kitokių patalpų nuomai tvarkyti taisyklės (Priedėlis 8).

L. e. Ministerio Pirmininko [pareigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Ministerių Kabineto Posėdžio
Sekretorius J. Sakalauskas [parašas]

[PRIEDĖLIS 1]
 MINISTERIŲ KABINETO
 1941 m. rugpjūčio 4 d.
 NUTARIMAS

Dėl labdaros ir švietimo draugijų denacionalizacijos.

1. Ministerių Kabineto 1941 m. rugpjūčio 2 d. nutarimu atgaivintoms labdaros ir švietimo draugijoms gražinamas turtas, jų turėtas nacionalizacijos dieną.
2. Suinteresuotosios labdaros ir švietimo draugijos pareiškimus turtui atgauti duoda tai ministerijai ar įstaigai, kurios žinioje turtas yra.
3. Labdaros ir švietimo draugijų turtą denacionalizuojant kilusius neaiškumus sprendžia šio nutarimo ribose atitinkamas ministeris.
4. Šis nutarimas veikia nuo š. m. rugpjūčio 4 dienos.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Ministerių Kabineto Posėdžio
 Sekretorius J. Sakalauskas [parašas]

Kaunas, 1941 m. rugpjūčio 4 d.

1941 m. rugpjūčio 4 d.

LAIKI...

Siekdamas pa...
 įtama suderinamai
 ministeris įsakymais
 a) nustatyti da...
 b) tvarkyti da...
 c) gražinti da...
 d) reikalui es...
 e) įvesti visie...
 f) organizuo...
 g) įvesti dar...

1 str. išvardi...
 teriais ir viešai...
 kamoms įstaig...

Darbo ir Soc...
 kymo srityje v...
 Šiam tikslu...

Visos įstaig...
 nės Apsaugos...
 reikalingus 1...

Asmenys,
 ir Socialinės...
 apskrities vir...
 verčiamųjų d...

[PRIEDĖLIS 2]
LAIKINIEJI NUOSTATAI DARBO JĖGAI TVARKYTI

1

Siekdamas parūpinti darbo jėgos neturintiems ir tvarkyti darbo jėgos naudojimą suderinamai su tautos ūkio interesais, Darbo ir Socialinės Apsaugos Ministeris įsakymais arba atskirais patvarkymais turi teisę:

- a) nustatyti darbo jėgos registraciją ir skirstymą,
- b) tvarkyti darbo jėgos registraciją ir skirstymą,
- c) gražinti darbininkus į tą darbo sritį, kurioje jie dirbo per paskutinius dvejus metus, jei to reikia tautos ūkio gerovei kelti,
- d) reikalui esant, įvesti darbo prievolę atskiruose respublikos rajonuose ir, Ministerių Kabinetai pritarus, visoje teritorijoje,
- e) įvesti visiems dirbantiems privalomą registravimąsi,
- f) organizuoti laisvas arba priverstines darbo talkas,
- g) įvesti darbo knygeles.

2

1 str. išvardinti įsakymai, esant reikalui, daromi susitarus su atskirais ministeriais ir viešai skelbiami. Atskiri patvarkymai pranešami betarpiškai atitinkamoms įstaigoms, įmonėms bei asmenims.

3

Darbo ir Socialinės Apsaugos Ministeris savo uždavinius darbo jėgos tvarkymo srityje vykdo per centro ir vietos įstaigas.

Šiam tikslui vietose steigiami darbo biurai ir darbo punktai.

4

Visos įstaigos, įmonės bei paskiri asmenys privalo teikti Darbo ir Socialinės Apsaugos Ministerijai ir jos vietos įstaigoms duomenis ir paaiškinimus, reikalingus 1 str. išvardintoms funkcijoms vykdyti.

5

Asmenys, nusižengę šiam įstatymui, jam vykdyti taisyklėms arba Darbo ir Socialinės Apsaugos Ministerio įsakymams bei patvarkymams, baudžiami apskrities viršininko administracine tvarka ligi 3.000 rub. arba ligi 3 mėn. priverčiamųjų darbų, arba iš karto abiem bausmėmis.

6

Darbo Tvarkymo Departamento Direktoriaus 5 str. kalbamas baudžiamasis nutarimas gali būti per 7 dienas nuo paskelbimo dienos skundžiamas Darbo ir Socialinės Apsaugos Ministeriui, kurio nutarimas galutinis.

7

Piniginės baudos ieškomos valstybiniais mokesčiams ieškoti nustatyta tvarka ir įnešamos į atitinkamą Darbo ir Socialinės Apsaugos Ministerijos žinioje esantį fondą. Įsiteisėjusį 6 str. pagrindu padarytą nutarimą, kiek jis liečia priverčiamąjį darbą, vykdo Vidaus Reikalų Ministerijos atitinkamos įstaigos.

8

Šiam įstatymui vykdyti taisyklės leidžia Darbo ir Socialinės Apsaugos Ministeris, susitaręs su Vidaus Reikalų Ministeriu.

9

Visi buv[ę] tarybiniai nuostatai, kuriais buvo tvarkomi darbo jėgos registracijos ir skirstymo reikalai, panaikinami. Negalioja taip pat 1940 m. balandžio 30 d. darbui parūpinti ir darbo jėgai rikiuoti įstatymas (V. Ž. Nr. 703, eil. Nr. 5422).

10

Šie nuostatai veikia nuo jų priėmimo dienos.

L. e. Ministerio Pirmininko p[ara]reigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Darbo ir Socialinės Apsaugos
Ministeris J. Pajaujis [parašas]

Kaunas, 1941 [m.] rugpjūčio 4 d.

1. Atstato
džiama jai t
mo įstaigų i

2. Skiriam
dė" valdyba
pirminink
vicepirm
sekretori
nariai

3. Šis nu

L. e. Mir

Kaunas,

[PRIEDĖLIS 3]
MINISTERIŲ KABINETO
NUTARIMAS

1. Atstatoma Spaudos Darbuotojų Kooperatyvinė Bendrovė „Raidė“ ir leidžiama jai tęsti savo veiklą pagal jos įstatus, įregistruotus Viešojo Atsiskaitymo Įstaigų ir Įmonių Inspekcijoje 1927.IX.13 reg. Nr. 15.

2. Skiriama laikinoji Spaudos Darbuotojų Kooperatyvinės Bendrovės „Raidė“ valdyba šios sudėties:

pirmininkas	–	Jonas Vilkaitis,
vicepirmininkas	–	Antanas Matulaitis,
sekretorius	–	Juozas Skorubskas,
nariai	–	Stasys Dambrauskas ir Juzefa Blukytė.

3. Šis nutarimas veikia nuo jo priėmimo dienos.

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Posėdžio Sekretorius J. Sakalauskas [parašas]

Kaunas, 1941 m. rugpjūčio 4 d.

[PRIEDĖLIS 8]
KAMBARIŲ, BUTŲ IR KITOKIŲ PATALPŲ NUOMAI TVARKYTI
TAISYKLĖS

1

Vilniuje, Kaune, pirmajiuose ir antraeiliuose miestuose butų, kambarių ir kitų patalpų mėnesinė nuomos kaina apskaičiuojama pagal nuomojamų ar užimamų patalpų grindų plotą (kvadraturą).

I gyvenamųjų patalpų grindų plotą neįskaitoma: virtuvės, vonios kambariai, prieškambariai, koridoriai, išvietės, sandėliai, laiptai, skalbyklos, džiovyklos, rūšys ir pan. Taip pat neįskaitomas kapitalinių sienų, pertvarų, dūmtraukių ir nuolatinių krosnių užimamas plotas. Grindų plotas skaitomas nuo sienų.

I verslovėms laikyti patalpų grindų plotą įskaitomas tiktiesiogiai verslovės reikalams naudojamas grindų plotas. Pagalbinės patalpos, t. y. koridoriai, laiptai, išvietės ir pan., neįskaitoma. Verslovės reikalams sandėlių nuoma nustatoma pagal susitarimą, tačiau už 1 m² sandėlio grindų ploto negali būti imama daugiau kaip 25 % tarifų, numatytų už patalpas verslovėms laikyti.

2

Išnuomojamų atskirų gyvenamųjų kambarių nuomos kaina turi būti proporcinga visam butui nustatytai nuomai. Už patarnavimą, baldus ir šviesą atlyginimas imamas pagal susitarimą. Apkūrenimo faktiškos išlaidos mokamos proporcingai kambario naudingam grindų plotui.

3

Esantieji prie nuomojamų patalpų sodai, daržai, garažai ir patalpos su specialiu įrengimu naudojamos pagal susitarimą.

4

Patalpų nuomos kainai nustatyti miestai suskirstomi rajonais. Rajonus nustato vietos savivaldybės, Komunalinio Ūkio ir Finansų Ministerijų atstovams dalyvaujant. Gyvenamųjų ir versloinių patalpų suskirstymas rajonais gali būti skirtingas.

5

Mėnesinė nuomos kaina už nuomojamas patalpas, neįskaitant kurą ir vandeni, vienam ketvirtiniam metrui yra tokia:

Vietos pavadinimas
Kaunas
Vilnius
Kiti pirmajiai miestai
Antraeiliai miestai

Patalpų nuomo-
kui, elektros švies-
ketu.

Patalpos nuom

- 1) elektros
- 2) vandent
- 3) kanaliza
- 4) vonios
- 5) šilto var
- 6) parketo

Rūsio patalp-
nustatyta patalp-
žemiau kaip 50
žemesnėms kai

Jei gyvenam-
gyvenamajame
mojo ploto nor

Pastaba: drė-
vus

Išnuomojan-
primokama ap-
lytos propor-
dalinama fak-
atskiro skaiti

Nuomojan-
savininkas a-
ginčius spren

Vietos pavadinimas	Gyv[enamosioms] patalpoms			Verslovėms laikyti		
	I	II	III	I	II	III
Kainos	2,5	2,-	1,5	5,-	4,40	4,-
Vėrinis	2,20	1,80	1,40	4,40	4,-	3,60
Kiti pirmieji miestai	2,-	1,40	-	4,-	3,40	-
Antraieji miestai	1,70	1,20	-	3,40	2,80	-

Patalpų nuomos kainos suprantamos patalpai su kanalizacija, vandentiekio, elektros šviesos įvadu, vonia, šilto vandens centr[iniu] įrengimu ir parketu.

Patalpos nuomos kaina sumažinama šiais procentais, jei nėra:

- 1) elektros šviesos įvado – 3 %
- 2) vandentiekio – 10 %
- 3) kanalizacijos – 10 %
- 4) vonios – 3 %
- 5) šilto vand[ens] centr[iniu] įreng[imo] – 2 %
- 6) parketo – 2 %.

Rūsio patalpoms (grindys žemiau žemės paviršiaus daugiau kaip 50 cm) nustatyta patalpų nuomos norma sumažinama 50 %; pusrūsio (jei grindys ne žemiau kaip 50 cm) – 20 %; pastogės gyv[enamosioms] patalpoms – 15 %; žemesnėms kaip 2,5 m patalpoms – 5 %.

Jei gyvenamam bute iš vieno ar dviejų kambarių atskiros virtuvės nėra, o gyvenamajame kambaryje yra virykla, tai tas kambarys įskaitomas į gyvenamojo ploto normą, bet nuomos kaina jam sumažinama 15 %.

Pastaba: drėgnos patalpos, savivaldybės sanitarinei priežiūrai tai konstatavus, negali būti naudojamos gyventi.

6

Išnuomojant patalpas, apšildomas centraliniu šildymu, prie buto nuomos primokama apkūrenimo laikotarpyje padarytos faktiškos kuro išlaidos, padalytos proporcingai užimamajam naudojamam plotui. Taip pat padalinama faktiškos išlaidos už vandentiekio vandens naudojimą, jeigu nėra atskiro skaitiklio, proporcingai gyventojų skaičiui.

7

Nuomojamas patalpas remontuoja ir jas palaiko tinkamoje tvarkoje namų savininkas ar valdytojas. Remonto reikalingumą nustato ir su tuo susijusius ginčus sprendžia miestų savivaldybės.

8

Nuomininkas turi rūpestingai naudotis jam išnuomotomis patalpomis, panaikinant, negadinant ir, apskritai, nemažinant išnuomos patalpos vertę.

Visus trūkumus, atsiradusius dėl netinkamo ar nepakankamai rūpestingo patalpos naudojimo, sutvarko bei susijusias su tuo išlaidas padengia savo lėšomis nuomininkas. Tais reikalais kilusius ginčus sprendžia miestų savivaldybės.

9

Nuomininkai ir subnuomininkai privalo tvarkingai ir punctualiai mokėti nuomą. Nuoma mokama pirmyn, bet ne daugiau kaip už vieną mėnesį. Patalpos nuomoti gali būti sudaromos sutartys, neprieštaraujančios šioms taisyklėms.

10

Patalpos savininkui ar valdytojui atsisakius priimti nuompinigius už nuomojamą patalpą, pinigai įnešami į atitinkamos savivaldybės ar teismo depozitą.

11

Šios taisyklės veikia nuo 1941 metų liepos 1 dienos.

12

Veikusieji potvarkiai nuo tos pat dienos panaikinami.

L. e. Ministerio Pirmininko p[araigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Komunalinio Ūkio Ministeris Vyt. Landsbergis-Žemkalnis [parašas]

Kaunas, 1941 m. rugpjūčio 4 d.

Ministerių K

1. Lietuvos
2. nutarima
3. nutarima
mo reika
4. nutarim
lis 4);
5. nutarim
(Priedėl
6. nutarim
(Priedėl
7. nutarim
8. nutarim
9. nutarim
lis 9);

L. e. Mini

MINISTERIŲ KABINETO
1941 m. rugpjūčio 4 d. vakaro posėdžio
PROTOKOLAS

Nr. 34

<u>Pirmininkauja:</u>	I. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] Švietimo Ministeris p. J. Ambrazevičius.
<u>Dalyvauja:</u>	visi Ministeriai, išskyrus Krašto Apsaugos Ministerį.
<u>Sekretoriauja:</u>	patarėjas Dr. J. Sakalauskas.

Ministerių Kabinetas priėmė:

1. Lietuvos Žemės Ūkio Rūmų įstatymą (Priedėlis 1);
2. nutarimą Valstybinės Leidyklos administravimo reikalu (Priedėlis 2);
3. nutarimą Akc[inės] B[endro]vės „Alus“ (buv[usi] „Gubernija“) atstatymo reikalu (Priedėlis 3);
4. nutarimą Akc[inės] B[endro]vės „Palemonas“ atstatymo reikalu (Priedėlis 4);
5. nutarimą Akc[inės] B[endro]vės „Lietuvos Muilas“ atstatymo reikalu (Priedėlis 5);
6. nutarimą Akc[inės] B[endro]vės „Lietuvos Linas“ atstatymo reikalu (Priedėlis 6);
7. nutarimą Akc[inės] B[endro]vės „Birutė“ atstatymo reikalu (Priedėlis 7);
8. nutarimą Akc[inės] B[endro]vės „Drobė“ atstatymo reikalu (Priedėlis 8);
9. nutarimą Pramonės Projektavimo Kontoros likvidavimo reikalu (Priedėlis 9);

L. e. Ministerio Pirmininko p[areigas] J. Ambrazevičius [parašas]

Ministerių Kabineto Posėdžio
Sekretorius J. Sakalauskas [parašas]

[PRIEDĖLIS 1]
LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO RŪMŲ
ĮSTATYMAS

I. BENDRIEJI DĖSNIAI

§ 1

Žemės Ūkio Rūmai yra ūkiškoji savivaldybė žemės ūkio ir ūkininkų reikalams tvarkyti ir atstovauti.

§ 2

Žemės Ūkio Rūmai yra Žemės Ūkio Ministerio žinioje.

§ 3

Žemės Ūkio Rūmai:

- tvarko ir organizuoja žemės ūkio gamybą;
- nustato būdus ir priemones atskiroms žemės ūkio gamybos šakoms plėsti ir derinti;
- tiria teisinę, ekonominę, politinę ir kitokią žemės ūkio padėtį ir pasako dėl reikalingų žemės ūkio reformų linkmės ir esmės;
- prižiūri ir derina atskirų žemės ūkio organizacijų veiklą;
- rūpinasi ūkininkų ir namų šeimininkų organizavimu ir jų kvalifikacijos lygio pakėlimu racionaliai tvarkyti ir organizuoti savo ūkius;
- tvarko ir globoja jaunųjų ūkininkų ratelius;
- leidžia žemės ūkio laikraščius ir kitus žemės ūkio leidinius;
- rūpinasi visais kitais žemės ūkio reikalais.

§ 4

Žemės Ūkio Rūmai yra viešosios teisės juridinis asmuo. Ž[emės] Ū[kio] Rūmai bendrais civiliniais įstatymais gali įsigyti ir perleisti visokių kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą ir šiaip daryti visokius turinius juridinius aktus.

Ž[emės] Ū[kio] Rūmai stoja ir atsako teisme tokiomis pat teisėmis kaip ir valstybės įstaigos.

§ 5

Ž[emės] Ū[kio] Rūmai atleidžiami nuo visokių mokesčių, rinkliavų ir visokių pareigų, nuo kurių, einant įstatymais, atleidžiamos vietos savivaldybės.

Ž[emės] Ū[kio] Rūmai
traktuojami lyg

Valstybės, su
mų pirmininko
reikalingų žini
Rūmams įvyk

Visais klausimais
Rūmai betarpi

Ž[emės] Ū[kio] Rūmai

Žemės ūkio Rūmų
sudaro:

- apskritis
- centrai
- žemės ūkio
- vyriausybės

Žemės ūkio Rūmai turi būti atskaitingi daryti ne

Ž[emės] Ū[kio] Rūmai
30 metų

Ž[emės] Ū[kio] Rūmų tarnautojai socialinio draudimo mokesčio atžvilgiu traktuojami lygiai kaip ir vietos savivaldybės ir jų tarnautojai.

§ 6

Valstybės, savivaldybės ir kitos viešosios teisės įstaigos Ž[emės] Ū[kio] Rūmų pirmininko arba direktoriaus prašomos, turi teikti Ž[emės] Ū[kio] Rūmams reikalingų žinių, paaiškinimų ir dokumentų, o taip pat padėti Ž[emės] Ū[kio] Rūmams įvykdyti jų parėdymus žemės ūkio gamybos reikalais.

§ 7

Visais klausimais, kurie liečia žemės ūkį ir ūkininkų reikalus, Ž[emės] Ū[kio] Rūmai betarpiškai susižino su visomis valdžios įstaigomis ir asmenimis.

§ 8

Ž[emės] Ū[kio] Rūmų būstinė – Lietuvos sostinė.
Ž[emės] Ū[kio] Rūmai turi savo antspaūdą.

II. ŽEMĖS ŪKIO RŪMŲ SUDĖTIS

§ 9

Žemės Ūkio Rūmų vyriausias organas yra Žemės Ūkio Rūmų Taryba. Ją sudaro:

- apskričių ūkininkų tarybų atstovai;
- centralinių žemės ūkio organizacijų ir įstaigų atstovai;
- žemės ūkio specialistų profesinių organizacijų atstovai;
- vyriausybės skirti 5 atstovai.

§ 10

Žemės Ūkio Rūmų Tarybos narių skaičių, rinkimo būdus ir tvarką nustato Žemės Ūkio Ministeris. Bendras Žemės Ūkio Rūmų Tarybos narių skaičius turi būti ne mažesnis kaip 80.

Apskričių ūkininkų tarybų atstovai Žemės Ūkio Rūmų Taryboje turi sudaryti nemažiau 2/3 visų atstovų.

§ 11

Ž[emės] Ū[kio] Rūmų Tarybos nariai renkami 3-iems metams. Ž[emės] Ū[kio] Rūmų nariais gali būti pilnateisiai Lietuvos piliečiai ne jaunesni kaip 30 metų, kurie turi teisę rinkti ir būti renkamais į vietos savivaldybes.

III. ŪKININKŲ TARYBOS

§ 12

Kad padėti Žemės Ūkio Rūmams vietose sėkmingai organizuoti žemės ūkio kultūros darbus, ugdyti ir plėsti žemės ūkio gamybą ir artimai bendradarbiauti su ūkininkais ir jų vietos organizacijomis, valsčiuose ir apskrityse veikia ūkininkų tarybos.

§ 13

Ūkininkų Tarybos:

- a) svarsto ir tyrinėja, draug su vietiniais Ž[emės] Ū[kio] Rūmų specialistais, vietos žemės ūkio kėlimo būdus ir priemones;
- b) rūpinasi Ž[emės] Ū[kio] Rūmų nustatyto žemės ūkio gamybos plano įvykdymu, teikia reikalingas žinias ir pildo jų nurodymus;
- c) rūpinasi kaimo gyventojų, ūkininkų ir darbininkų gyvenimo lygio gerinimu ir sudarymu reikiamų sąlygų, kad jie būtų kaimo gyvenimu patenkinti;
- d) normuoja darbo ir atlyginimo klausimus, kiek tai neprieštarauja tuo reikalu veikiantiems įstatymams;
- e) kelia ir stiprina kaimo gyventojų valstybingumą, tėvynės meilę ir tautos vienybės idėją;
- f) organizuoja ūkininkų klubus, tautines ir derliaus šventes ir šiaip ruošia įvairias kultūrinės pramogas;
- g) padeda Ž[emės] Ū[kio] Rūmams vykdyti vietose dirbančių žemės ūkio specialistų darbo kontrolę.

§ 14.

Ūkininkų Tarybos gali:

- a) daryti nutarimus tais klausimais, kuriuos pati valsčiaus ar apskrities ūkininkų taryba, ją sudarančios organizacijos ar atskiri jų nariai gali įvykdyti;
- b) pareikšti pageidavimus tais klausimais, kuriuos turėtų ar galėtų Ž[emės] Ū[kio] Rūmai įvykdyti;
- c) pareikšti nusistatymą tais klausimais, dėl kurių atsiklausia nuomonės Ž[emės] Ū[kio] Rūmų ar šiaip vietinės įstaigos ar atskiri pareigūnai.

Atstovus į valsčiaus
a) kiekvienos seniūn
b) kiekviena valsčių
iš savo organizacij
Valsčiaus ūkininku
kurie valdo daugiau

Valsčiaus ūkinink
3-jų narių, kurią sud

Apskrities ūkini
nariai.

Apskrities ūkini
ba jo skirtas ž[emės]

Apskrities ūkini
bą, kurią sudaro:

Apskričių ir va
3 narių.

Ūkininkų tarv
ganizacijų mokes
Ž[emės] Ū[kio]
naudojami tiems
ūkininkų tarybų

IV.

Ž[emės] Ū[kio]
2) Valdyba, 3)

§ 15.

Atstovus į valsčiaus ūkininkų tarybą 3-iems metams renka:

- a) kiekvienos seniūnijos ūkininkai po 1 atstovą;
- b) kiekviena valsčiuje veikianči ž[emės] ū[kio] organizacija – po 2 atstovus iš savo organizacijos narių tarpo.

Valsčiaus ūkininkų tarybos atstovus renka ir gali būti renkami ūkininkai, kurie valdo daugiau kaip 2 ha žemės.

§ 16.

Valsčiaus ūkininkų taryba iš savo tarpo renka 3-iems metams valdybą iš 3-jų narių, kurią sudaro: pirmininkas, vicepirmininkas ir sekretorius.

§ 17.

Apskritis ūkininkų tarybą sudaro valsčių ūkininkų tarybų valdybos nariai.

Apskritis ūkininkų tarybos reikalų vedėjas yra apskrities agronomas arba jo skirtas ž[emės] ū[kio] specialistas.

§ 18

Apskritis ūkininkų taryba iš savo tarpo renka 3 metams iš 5 narių valdybą, kurią sudaro: pirmininkas, vicepirmininkas, sekretorius ir 2 nariai.

§ 19

Apskričių ir valsčių ūkininkų tarybos renka 3 metams revizijos komisiją iš 3 narių.

§ 20

Ūkininkų tarybų lėšas sudaro: ŽŪR skirti kreditai, vietos žemės ūkio organizacijų mokesčiai, aukos, palikimai ir kitos pajamos.

Ž[emės] Ū[kio] Rūmų kreditai skiriami per apskrities agronomą ir gali būti naudojami tiems tikslams, kuriems jie skirti. Kitų lėšų sunaudojimą sprendžia ūkininkų tarybų valdybos.

IV. ŽEMĖS ŪKIO RŪMŲ VALDOMIEJI ORGANAI

§ 21

Ž[emės] Ū[kio] Rūmų valdomuosius organus sudaro: 1) ŽŪR Taryba, 2) Valdyba, 3) Ž[emės] Ū[kio] Rūmų Direktorius ir 4) Revizijos Komisija.

Žemės Ūkio Rūmų Taryba

§ 22

Žemės Ūkio Rūmų Valdyba nerečiau kaip vieną kartą per metus šaukia ŽŪR Tarybos susirinkimą žemės ūkio gamybos planui ir ŽŪR sąmatai priimti ir apyskaitai tvirtinti.

Valdybos nutarimu arba vienam trečdaliui ŽŪR Tarybos narių pareikalavus, gali būti šaukiami nepaprasti ŽŪR Tarybos susirinkimai.

§ 23

ŽŪR Tarybos susirinkimas:

- priima žemės ūkio gamybos planą;
- svarsto ir tvirtina Rūmų Valdybos paruoštą sąmatą ir pereinų metų darbų apyskaitą;
- renka valdybą ir revizijos komisiją;
- sprendžia kitus žemės ūkio klausimus, kuriuos pateikia vyriausybė, ŽŪR Valdyba arba kuriuos pati Taryba ras reikalinga svarstyti.

§ 24

Žemės Ūkio Rūmų Tarybos susirinkimas laikomas teisėtu, jei jame dalyvauja nemažiau kaip pusė narių.

Jei dėl nepakankamo narių skaičiaus susirinkimas negali įvykti, tai po dviejų savaičių šaukiamas antras susirinkimas, kuris laikomas teisėtu, neatsižvelgiant į atvykusią narių skaičių.

§ 25

ŽŪR Tarybos susirinkimo nutarimai daromi dalyvaujančių narių posėdyje balsų dauguma. Balsams pasidalinus lygiomis, nusveria pirmininkaujantčio balsas.

§ 26

ŽŪR Tarybos susirinkimas renka prezidiumą iš pirmininko ir dviejų jo pavaduotojų. Į prezidiumą negali būti renkami ŽŪR Valdybos ir Revizijos Komisijos nariai.

Tarybos susirinkimo protokolus pasirašo prezidiumas.

Žemės Ūkio
Tarybos
sąmatai
priimti ir
apyskaitai
tvirtinti.

ŽŪR Valdybos
nutarimu
gali būti
šaukiami
nepaprasti
ŽŪR Tarybos
susirinkimai.

Valdybos
narių, jų tarp
visi klausimai
sveria pirm
Valdybos
torius.

ŽŪR Valdybos
a) svarsto
b) priima
c) priima
d) svarsto
tuoja
e) spren
kimo
f) šaukia
g) sudar
peter
h) priim
i) priim
j) skiria
k) spren

§ 27

Žemės Ūkio Ministeris ar jo atstovas, dalyvaudamas ŽŪR Tarybos susirinkime, gali be eilės reikšti savo nuomonę kiekvienu svarstomuoju klausimu. ŽŪR Tarybos susirinkimo nutarimai pristatomi Žemės Ūkio Ministeriui.

Valdyba

§ 28

ŽŪR Valdybos narių skaičių nustato ŽŪR Taryba, bet Valdybos narių negali būti mažiau kaip 5. Valdybos narius ir 3 kandidatus Taryba renka 3-iems metams.

§ 29

Valdybos posėdis laikomas teisėtu, jei jame dalyvauja daugiau kaip pusė narių, jų tarpe pirmininkas arba vicepirmininkas.

Visi klausimai sprendžiami balsų dauguma. Balsams lygiai pasidalinus, nusveria pirmininko balsas.

Valdybos posėdžius šaukia pirmininkas arba, jam pavedus, Rūmų Direktorius.

§ 30

ŽŪR Valdyba:

- a) svarsto ir tyrinėja ž[emės] ū[kio] kėlimo būdus ir priemones;
- b) priima žemės ūkio gamybos planą;
- c) priima ŽŪR pajamų ir išlaidų sąmatas;
- d) svarsto ir tvirtina apskričių ūkininkų tarybų sąmatas, prižiūri ir instruktuoja jų veikimą;
- e) sprendžia nekilnojamojo turto igijimą bei perleidimą ir paskolų užtraukimo klausimą;
- f) šaukia ŽŪR Tarybos susirinkimą ir nustato jam darbų tvarką;
- g) sudaro nuolatines ir laikinas komisijas įvairiems, įeinantiems ŽŪR kompetencijon, klausimams svarstyti ir darbams atlikti;
- h) priima įvairias taisykles;
- i) priima ŽŪR etatus ir nustato tarnautojams atlyginimus;
- j) skiria ŽŪR direktorių ir jam pavaduotojus;
- k) sprendžia kitus ŽŪR veiklos klausimus.

Žemės Ūkio Rūmų Direktorius

§ 31

Žemės Ūkio Rūmų Direktorius:

- a) Žemės Ūkio Rūmų Valdybos pavedamas atstovauja Ž[emės] Ū[kio] Rūmus valdžios įstaigose ir visuomenės organizacijose; pasirašo Rūmų vardu sutartis, vekselius, čekius ir kitokius aktus. Direktorius gali įgalioti savo pavadotojus ir kitus tarnautojus atstovauti Ž[emės] Ū[kio] Rūmus;
- b) paruošia ŽŪR sąmatas ir vykdo ŽŪR Tarybos susirinkimo patvirtintą sąmatą;
- c) tvarko ŽŪR atskaitomybę ir sudaro ŽŪR apyskaitą;
- d) administruoja Rūmų įstaigas bei įmones ir tvarko kilnojamąjį bei nekilnojamąjį turtą;
- e) paruošia ŽŪR uždaviniams vykdyti įvairias taisykles bei instrukcijas;
- f) seka ir derina atskirų ž[emės] ū[kio] organizacijų veiklą;
- g) skiria, atleidžia ir perkelia iš vienos vietos į kitą Rūmų tarnautojus ir nustato jiems atlyginimą;
- h) pateikia Rūmų Valdybai savo nuomonę dėl prisiųstų ŽŪR įstatymų, įsakymų ir taisyklių projektų;
- i) ir bendrai veda, tvarko ir prižiūri visus ŽŪR reikalus ir vykdo ŽŪR Tarybos ir Valdybos nutarimus.

Ž[emės] Ū[kio] Rūmų Revizijos Komisija

§ 32

Revizijos komisija renkama 3 metams iš 3-jų narių ir 3-jų kandidatų.

§ 33

Revizijos komisija tikrina ŽŪR turtą, kapitalus, piniginę atskaitomybę ir tuo reikalu daro reviziją.

Apyskaitos metams pasibaigus, revizijos komisija iki metinio ŽŪR Tarybos susirinkimo turi peržiūrėti ir patikrinti metinės sąmatos vykdymo apyskaitą. Revizijos komisijos nutarimai protokoluojami. Revizijos komisija savo darbus praneša ŽŪR Tarybos susirinkimui.

Žemės Ūkio

a) 35 % val

Ž[emės]

b) 5 % gry

Ž[emės]

c) 1 % nuo

d) Ž[emės]

e) įstatyma

f) valstybė

g) kitokios

Valstybės

jos buvo duo

izdui.

Iš valstyb

tvarka.

Už naudo

rinkliavą. R

ŽŪR gali

ŽŪR ske

Vyriaus

Naujų Ž

po ŽŪR p

bą ir Reviz

V. ŽEMĖS ŪKIO RŪMŲ LĖŠOS

§ 34

Žemės Ūkio Rūmų lėšas sudaro:

- a) 35 % valstybinių žemės ūkio mokesčių, kurie automatiškai pervedami Ž[emės] Ū[kio] Rūmų sąskaiton;
- b) 5 % gryno pelno centr. žemės ūkio organiz[acijų] ir įstaigų, kurios turi Ž[emės] Ū[kio] Taryboje savo atstovus;
- c) 1 % nuo išvežamųjų iš Lietuvos žemės ūkio gaminių kainos;
- d) Ž[emės] Ū[kio] Rūmų įstaigų ir įmonių pajamos;
- e) įstatymais nustatytos rinkliavos ir mokesčiai;
- f) valstybės išdo pašalpos;
- g) kitokios pajamos.

Valstybės išdo pašalpos tegali būti naudojamos tiems reikalams, kuriems jos buvo duotos. Nesunaudotos pašalpos ar jų liekanos gražinamos valstybės išdui.

Iš valstybės išdo gautų pašalpų ŽŪR atsiskaito vyriausybės nustatyta tvarka.

§ 35

Už naudojimąsi ŽŪR įstatymais ir patarnavimais, ŽŪR gali imti tam tikrą rinkliavą. Rinkliavų didumą nustato ŽŪR Valdyba.

§ 36

ŽŪR gali įsteigti atskirus fondus specialiems tikslams.

§ 37

ŽŪR skelbia kasmet ŽŪR Tarybos patvirtintą metinę apyskaitą.

VI. ŽEMĖS ŪKIO RŪMŲ PALEIDIMAS

§ 38

Vyriausybės nutarimu ŽŪR gali būti paleisti.

Naujų ŽŪR rinkimai turi būti paskirti ne vėliau kaip už dviejų mėnesių po ŽŪR paleidimo dienos. Naujai išrinktieji ŽŪR renka iš naujo visą Valdybą ir Revizijos Komisiją.

Iki bus sušauktas naujai išrinktų ŽŪR Tarybos susirinkimas, senoji Valdyba eina savo pareigas.

VII. PEREINAMIEJI NUOSTATAI

§ 39

Žemės Ūkio Rūmų įstatymas (Vyr. Žin. Nr. 222, 469 ir 546 panaikinamas).

§ 40

Šis įstatymas veikia nuo jo priėmimo dienos.

Kaunas, 1941 m. rugpjūčio mėn. 4 d.

L. e. Ministeris Pirmininkas p[arašas] J. Ambrazevičius [parašas]

Žemės Ūkio Ministeris B. Vitkus [parašas]

LIETUVI
JUOZAS
(nuo 19
gimė 19
Trakišk
kritikas
veikėjas
teratūri
fakulte
nos un
dirbo i
lietuv
toju. M
ologija
1941–
profes
buvo
gos p
litera
mini
akad
sios
ir ėjė
1942
ryba
orie
jas.
litir
jos
i V
194
ats
for
ir
(19
pe
„I

LIETUVOS LAIKINOSIOS VYRIAUSYBĖS POSĖDŽIUOSE DALYVAVUSIŲJŲ BIOGRAFIJOS

JUOZAS AMBRAZEVIČIUS

(nuo 1944 m. BRAZAITIS)
gimė 1903 m. Marijampolės aps.
Trakiškių k. Literatūros istorikas,
kritikas, politikos ir visuomenės
veikėjas. 1922–1927 m. studijavo li-
teratūrą VDU Teologijos-filosofijos
fakultete. Vėliau žinias gilino Bo-
nos universitete. 1927–1943 m.
dirbo Kauno „Aušros“ gimnazijoje
lietuvių kalbos ir literatūros moky-
toju. Nuo 1933 m. dėstė VDU Te-
ologijos-filosofijos fakultete;
1941–1943 m. – ekstraordinarinis
profesorius. Visuomeninėje veikloje
buvo Ateitininkų sendraugių sąjun-
gos pirmininkas, Lietuvių kalbos ir
literatūros mokytojų sąjungos pir-
mininkas, Lietuvių katalikų mokslų
akademijos narys. Buvo Laikino-
sios vyriausybės švietimo ministras
ir ėjo ministro pirmininko pareigas.
1942 m. pavasarį subūrė Tautos ta-
rybą, kuri suvienijo katalikiškos
orientacijos antinacines organizaci-
jas. 1943–1944 m. buvo VLIK'o po-
litinės ir ryšių su užsieniu komisi-
jos pirmininkas. 1944 m. pasitraukė
į Vokietiją. Čia vėl veikė VLIK'e:
1945–1951 m. buvo Lietuvių fronto
atstovas; Vykdamosios Tarybos in-
formacijos tarnybos (1946–1948)
ir užsienio reikalų tarnybos
(1949–1951) valdytojas. 1951 m.
persikėlė į JAV. Redagavo žurnalą
„Laisvė“. Kūrė Lietuvių fronto

bičiulių (LFB) sąjūdį ir koordinavo
jo programą. 1952 m. išrinktas Ka-
nados ir JAV LFB centro valdybos
pirmininku. 1958–1964 m. – LFB
vyriausiosios tarybos pirmininkas,
vėliau tarybos politinės komisijos
narys. Mirė 1974 m. Niujorke.

JURGIS BOBELIS

gimė 1895 m. Marijampolės aps.
Suvalkų Kalvarijoje. Lietuvos ka-
riuomenės pulkininkas. 1915 m.
Sankt Peterburge baigė Karo mo-
kyklą. 1918 m. atvykęs į Lietuvą,
stojó savanoriu į Lietuvos kariuo-
menę. 1919–1920 m. – Kauno ko-
mendantūros mokomosios kuopos
vadas. 1921–1924 m. buvo kariuo-
menės štabo rikiuotės skyriaus vir-
šininku, 1925–1926 m. – kariuome-
nės štabo viršininko padėjėju.
1924 m. baigė VDU Teisių fakulte-
tą, 1930 m. – Ekonomikos fakulte-
tą. 1925 m. baigė Aukštusius ka-
rininkų kursus Kaune, 1926 m. pa-
skirtas 8-ojo pėstininkų pulko va-
du. 1927–1935 m. – ypatingų rei-
kalų karininkas prie krašto apsau-
gos ministro ir karinių įstatymų
redakcinės komisijos pirmininkas.
1936–1940 m. buvo Kauno miesto
ir apskrities karo komendantas ir
Kauno apygardos šaulių rinktinės
vadas. Parengė Karinės tarnybos
įstatymo, Drausmės statuto, Šaulių
sąjungos įstatymo ir statuto pro-

jektus. SSRS okupavus Lietuvą, suimtas, kalintas Kaune. Kilus Vokietijos–SSRS karui iš kalėjimo išsilaivino. 1941 m. birželio 24 d. Laikinosios vyriausybės įsakymu paskirtas Kauno miesto ir apskrities komendantu. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. 1948 m. pabaigoje išvyko į JAV. Nuo 1949 m. – Lietuvos kariuomenės savanorių kūrėjų organizacijos Čikagoje pirmininkas. Mirė 1954 m.

KLEMENSAS BRUNIUS

gimė 1906 m. Laikinosios vyriausybės patariamiosios kolegijos narys. Vienas iš Lietuvos nacionalistų partijos vadovų (1941 m. liepos–gruodžio mėn.). 1942 m. dalyvavo antinacinėje organizacijoje – Vyriausiam lietuvių komitete, buvo Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos nariu. 1943 m. pabaigoje įkurtame VLIK'e atstovavo nacionalistų partijai. 1944 m. balandžio mėn. suimtas gestapo. Kalintas Vokietijos kalėjimuose. 1945 m. balandžio 14 d. išvadotas iš kalėjimo. Nuo 1945 m. buvo atgaivinto VLIK'o narys. 1945 m. lapkričio mėn. slapta sugrįžo į Lietuvą, Kauną. 1946 m. gruodžio 27 d. suėmė MGB. Ypačtingo pasitarimo 1947 m. rugpjūčio 10 d. nuteistas 25 metams. Kalėjo Minlage, Komijoje. Paleistas 1956 m. liepos 23 d., tais pačiais metais grįžo į Lietuvą. Mirė 1975 m.

ADOLFAS DAMUŠIS

gimė 1908 m. Rusijoje, Mogiliovo gub. Toscicoje. Chemijos inžinie-

rius, visuomenės veikėjas. 1934 m. baigė VDU Technologijos fakultetą ir įgijo chemijos technologo specialybę. 1930 m. įsitraukė į visuomeninę veiklą; 1930–1931 m. – moksleivių ateitininkų, 1933 m. – studentų ateitininkų sąjungų pirmininkas. 1931 m. buvo suimtas ir 6 mėn. kalintas Varnių koncentracijos stovykloje. 1934 m. dirbo VDU Technologijos fakultete laborantu, vėliau asistentu, docentu. 1942–1944 m. – Technologijos fakulteto dekanas. Laikinojoje vyriausybėje buvo pramonės ministras. Aktyviai dalyvavo antinacinėje rezistencijoje – Lietuvių fronte. Vienas iš VLIK'o organizatorių ir jo vicepirmininkas. 1944 m. nacių suimtas ir iki 1945 m. kalintas Vokietijoje. 1945 m. Kempteno lietuvių gimnazijos direktorius. 1947 m. išvyko į JAV. Iki 1952 m. vadovavo Ateitininkų federacijai. 1948–1952 m. – ALRK federacijos vicepirmininkas, nuo 1954 m. – pirmininkas. 1973–1982 m. – Detroito universiteto profesorius. 1997 m. grįžo į Lietuvą.

PRANAS DIELININKAITIS

gimė 1902 m. Vilkaviškio aps. Žaliosios vlsč. Juškų k. Sociologas, visuomenės veikėjas. 1924 m. baigė Marijampolės mokytojų seminariją. Mokytojaudamas studijavo VDU, 1928 m. Teologijos-filosofijos fakultete baigė sociologiją. Studijas tęsė Sorbonoje, 1933 m. ten gavo daktaro laipsnį. 1933 m. pradėjo dirbti VDU Teologijos-filosofijos fakultete

vyr. asist
dentų ate
ninkas, a
valdybos
Lietuvos
jungos is
rias pare
Laikinos
skirtas „
liau laik
apsaugo
rudens
Filosofij
docentu
1942 m.

VLADA
gimė 18
vos kar
gęs gim
bet buv
riuome
ku. 191
vos kar
nės kor
Kauno
dos ma
daug p
bos lai
vyriau
dytojas
išvežė
stovyk
veno M
ko į J

VLAD
gimė
žuony
1913
dicino

vyr. asistentu. 1925–1927 m. – studentų ateitininkų sąjungos pirmininkas, ateitininkų sąjungos centro valdybos pirmininkas. Nuo pat Lietuvos krikščionių darbininkų sąjungos įsikūrimo 1934 m. ėjo įvairias pareigas jos centro valdyboje. Laikinosios vyriausybės buvo paskirtas „Laisvė“ redaktoriumi, vėliau laikinai – darbo ir socialinės apsaugos ministru. Nuo 1941 m. rudens dirbo Kauno universiteto Filosofijos fakulteto sociologijos docentu ir katedros vedėju. Mirė 1942 m. Šiauliuose.

VLADAS GRUDZINSKAS

gimė 1893 m. Marijampolėje. Lietuvos kariuomenės pulkininkas. Baigęs gimnaziją, stojo į universitetą, bet buvo mobilizuotas į rusų kariuomenę. Tarnavo karo valdininku. 1918 m. grįžo į Lietuvą. Lietuvos kariuomenėje buvo kariuomenės komendantu. Studijavo teisę Kauno universitete. Buvo Klaipėdos maisto fabriko direktoriumi, daug prisidėjo prie Lietuvos prekybos laivyno išvystymo. Laikinojoje vyriausybėje buvo maitinimo valdytojas. 1944 m. suėmė vokiečiai ir išvežė į Štuthofo koncentracijos stovyklą. 1945 m. išlaisvintas. Gyveno Marijampolėje. 1965 m. išvyko į JAV. Mirė 1967 m. Čikagoje.

VLADAS INGELEVIČIUS

gimė 1889 m. Rokiškio aps. Beržuonyse. Gydytojas, pulkininkas. 1913 m. Peterburge baigė Karo medicinos akademiją. 1913–1917 m.

tarnavo rusų kariuomenėje. 1918 m. grįžo į Lietuvą ir savanoriu stojo į Lietuvos kariuomenę. 1919–1940 m. buvo karo sanitarijos viršininko padėjėjas. Rašė karo medicinos klausimais. Buvo vienas iš 1919 m. Lietuvos Raudonojo Kryžiaus (LRK) steigėjų ir iki 1944 m. dirbo jo vyriausiojoje valdyboje (nuo 1938 m. kaip vicepirmininkas). 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. Ten 1945 m. atgaivino LRK veiklą. 1949 m. emigravo į JAV. Mirė 1985 m. Niujorke.

ZENONAS IVINSKIS

gimė 1908 m. Telšių aps. Plungės vlsč. Kaušėnų k. Istorikas. 1929 m. baigė VDU Teologijos-filosofijos fakultetą, studijavo Miuncheno ir Berlyno universitetuose, 1932 m. gavo filosofijos daktaro laipsnį. Dirbo VDU Teologijos-filosofijos fakultete, nuo 1933 m. – Lietuvos katalikų mokslo akademijos narys, nuo 1939 m. – Litanistikos instituto istorijos skyriaus narys. 1940 m. po okupacijos uždarius VDU Teologijos-filosofijos fakultetą, dirbo Kultūros paminklo apsaugos konservatoriumi, dėstytoju Vilniaus universitete. Laikinosios vyriausybės paskirtas palaikyti ryšius su ministerijomis ir vokiečių įstaigomis. 1941 08 01 grąžintas į VDU, Lietuvos laikinosios vyriausybės nurodymu organizavo Filosofijos fakultetą ir buvo jo dekanu iki 1942 m. pabaigos. 1944 m. rudenį pasitraukė į Vokietiją, tapo Savišalpos komisijos prie Lietuvos sąjun-

gos pirmininku, lietuvių gimnazijoje dėstė istoriją. 1949 m. išvyko gyventi į Romą ir Vatikano archyvuose rinko medžiagą Lietuvos istorijai. Nuo 1953 m. buvo Baltų instituto Bonoje nariu. Mirė 1971 m.

STASYS LUŠYS

gimė 1903 m. Šiaulių aps. ir vlsč. Vaišnorių k. Ekonomistas, visuomenės veikėjas. 1930 m. baigė VDU Teisių fakulteto Ekonomikos skyrių. Priklausė ateitininkams. Dirbo Žemės banke. Per 1941 m. Birželio sukilimą parašė Nepriklausomybės atkūrimo aktą. 1941 m. Laikinios vyriausybės paskirtas Prekybos, pramonės ir amatų rūmų pirmininku, šias pareigas ėjo iki 1944 m. Abiejų okupacijų metu veikė pogrindyje. Vienas iš VLIK'o steigėjų. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. 1945–1946 m. Vokietijoje buvo Lietuvių sąjungos centro valdybos narys, 1947–1948 m. vadovavo Lietuvių tremtinių bendruomenės (LTB) Regensburgo apygardai. 1948 m. persikėlė į JAV, buvo vienas iš Bostono liutuanistinės mokyklos steigėjų. 1949 m. ir 1952 m. – vietinės LTB apylinkės pirmininkas. Nuo 1954 m. dvejus metus buvo BALF'o (Bendrasis Amerikos lietuvių fondas) reikalų vedėju Bruklina. 1950–1958 m. – JAV lietuvių krikščionių demokratų sąjungos centro valdybos vicepirmininkas, Vidurio Europos krikščionių demokratų unijos kon-

grese 1953 m. išrinktas tarybos nariu ir vykdomojo komiteto vicepirmininku. 1964–1966 m. – VLIK'o valdybos pirmininko pavaduotojas. Nuolatinis VLIK'o seimų, tarybų, valdybų narys, VLIK'o tarybos politikos ir teisių komisijos pirmininkas. Mirė 1980 m. Bostone.

MEČISLOVAS MACKEVIČIUS

gimė 1906 m. Zarasų aps. Antalieptės vlsč. Savičiūnų k. Teisininkas. 1936 m. baigė VDU Teisių fakultetą, 1935 m. Freiburgo institute studijavo vokiečių kalbą, 1937–1939 m. Paryžiaus universitete – teisę. Kilus Užnemunės ūkininkų streikui buvo suimtas ir kalėjo Marijampolės kalėjime. 1939–1940 m. buvo Kauno apygardos teismo kandidatu. 1941 m. – Lietuvos laikinosios vyriausybės teisingumo ministras, 1941–1943 m. – teisingumo reikalų generalinis tarėjas, 1942–1943 m. – Vilniaus universiteto Teisių fakulteto vyr. asistentas, 1943–1945 m. vokiečių kalintas Štuthofo koncentracijos stovykloje. 1946–1948 m. – Pabaltijo universiteto lektorius. Nuo 1949 m. gyveno JAV.

JONAS MATULIONIS

gimė 1898 m. Alytaus aps. Krokiaklaukio vlsč. Žiugždų k. 1919 m. baigė Karo mokyklą Kaune leitenanto laipsniu ir 1927 m. VDU Teisių fakultetą. 1929–1937 m. dirbo Lietuvos banke. 1937–1940 m. – Ūkio banko vyr. direktorius,

1938–1940 m. – Prekybos ir pramonės rūmų valdybos narys ir Bankų korporacijos pirmininkas. Pirmosios sovietinės okupacijos metu dirbo Statybos trešte, 1941 m. – Laikinosios vyriausybės finansų ministras ir vokiečių okupacijos metu – finansų reikalų generalinis tarėjas. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, kur įkūrė lietuvių tremtinių stovyklą Blomberge ir buvo jos viršininku. 1947 m. išvyko į Angliją. Ten buvo Didžiosios Britanijos lietuvių sąjungos Coventry skyriaus ir apygardos pirmininkas. 1951 m. emigravo į Kanadą, aktyviai dalyvavo lietuvių visuomeniniame ir politiniame darbe. 1952–1955 m. – Kanados lietuvių bendruomenės pirmininkas, vėliau politinio komiteto pirmininkas. 1955–1957 m. – VLIK'o pirmininkas, nuo 1958 m. – Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkas. Mirė 1980 m.

JUOZAS NARAKAS

gimė 1899 m. Panevėžio aps. Smilgių vlsč. Bružių k. Generalinio štabo pulkininkas. 1919 m. Lietuvos kariuomenės savanoris, 1919 m. gruodžio mėn. baigė Karo mokyklą ir buvo paskirtas į 4-ąjį pėstininkų pulką, 1920 m. dalyvavo kovose su lenkais. 1923 m. baigė Aukštuosius karininkų kursus ir po to buvo perkeltas į karo aviaciją. 1924 m. baigė aviacijos karininkų kursus, 1926 m. pakeltas majoru, 1927 m. paskirtas naikintuvų eskadrilės va-

du, 1929 m. baigė Prahos karo akademiją. Po to buvo paskirtas karo aviacijos štabo viršininku. 1932 m. jam suteiktas generalinio štabo pulkininko leitenanto laipsnis. 1934 m. dėl dalyvavimo voldemarininkų perversme suimtas ir nužudytas mirties bausme, kuri pakeista 12 metų kalėjimo. 1936 m. bausmė buvo dovanota ir J. Narakas paleistas iš kalėjimo, 1938 m. jam grąžintos teisės ir karinis laipsnis. 1937–1940 m. tarnavo Prekybos ir pramonės rūmuose referentu. 1941 m. vasario 23 d. suimtas, iš kalėjimo išsilaisvino karo pradžioje. Lietuvos laikinosios vyriausybės vidaus reikalų ministras, vėliau – viceministras, generalinis vidaus reikalų tarėjas. Dėl pasipriešinimo jaunimo mobilizacijai 1943–1945 m. kalintas Štuthofio koncentracijos stovykloje. 1945 m. išvyko į Švediją. Mirė 1989 m.

ANTANAS NOVICKIS

gimė 1894 m. Šiaulių aps. Žeimelio vlsč. Diržių k. Diplomuotas statybos inžinierius, atsargos inžinierius pulkininkas leitenantas. 1913 m. įstojo į Rygos politechnikos institutą, 1915–1916 m. mokėsi Maskvoje. 1916 m. buvo mobilizuotas ir išsiųstas į frontą. 1917 m. mokėsi Karo inžinerijos mokykloje Kijeve, 1923–1925 m. – Karo inžinerijos mokykloje Versalyje ir ją baigė karo inžinieriaus laipsniu. 1930 m. VDU gavo statybos inžinieriaus laipsnį. Nuo 1919 01 04 iki 1930 m.

tarnavo Lietuvos kariuomenėje: 1919 m. – Kauno komendantūros adjutantas, 1920–1921 m. – artilerijos brigados adjutantas. 1925–1931 m. dirbo Karo mokyklos ir Aukštųjų karininkų kursų lektoriumi. 1926 m. buvo Lietuvos Respublikos prezidento K. Griniaus adjutantu. 1927–1930 m. – generalinio štabo IV skyriaus susisiekimo dalies vedėjas. Apdovanotas Vyčio Kryžiumi. 1931–1940 – vyr. statybos inspektorius, 1940 m. – Statybos ir sauskelių departamento direktorius. 1939–1940 m. buvo komisijos SSRS ir Lietuvos seniai nustatyti nariu. 1941 m. – Laikinosios vyriausybės susisiekimo ministras, 1941–1944 m. – statybos valdybos valdytojas. Baigiantis karui pasitraukė į Vakarų, 1947–1949 m. – VLIK'o vykdomosios tarybos kultūros tarybos valdytojas. Nuo 1949 m. gyveno JAV. Mirė 1971 m.

PRANAS PADALIS (PADALSKIS) gimė 1911 m. Raseinių aps. Girkalnio vlsč. Šikšnių k. Ekonomistas, visuomenininkas. 1933 m. baigė VDU Teisų fakulteto Ekonomikos skyrių. 1933–1935 m. studijavo Ciūricho ir Sorbonos universitetuose. 1938 m. VDU gavo ekonomikos mokslų daktaro laipsnį. Nuo 1941 m. – Vilniaus universiteto Ekonomikos fakulteto docentas. Lietuvos laikinojoje vyriausybėje buvo prekybos viceministras. Karo pabaigoje pasitraukė į Vakarų, 1944–1945 m. buvo VLIK'o delegatūros Vokietijoje nariu, 1945–1946 m. – VLIK'o dele-

gatu Paryžiuje ir 1946–1949 m. – JAV. Nuo 1946 m. gyveno JAV, profesoriavo universitetuose. Mirė 1971 m.

JUOZAS PAJAUJIS-JAVIS gimė 1894 m. Suvalkų aps. Punsko vlsč. Cyrailių k. Ekonomistas, visuomenininkas, publicistas. Teisės ir valstybės mokslus 1920–1923 m. studijavo Berlyno universitete, 1923–1926 m. – Kijevo universitete, kurį baigė socialinių politinių mokslų daktaro laipsniu. 1926 m. buvo išrinktas Seimo atstovu. 1927 m. balandžio mėn. suimtas. 1927 04 28 karo lauko teismo nuteistas mirties bausme, kuri buvo pakeista kalėjimu iki gyvos galvos. 1929 09 01 amnestuotas ir išvyko iš Lietuvos į Prancūziją. Po trejų metų grįžęs į Lietuvą, apsigyveno Klaipėdos krašte. 1934–1938 m. – Prekybos instituto docentas ir reikalų vedėjas, 1938 m. išrinktas Lietuvių darbininkų susivienijimo atstovu į Klaipėdos krašto seimelį. 1940 07 18 NKVD suimtas, paleistas 1941 02 22. Laikinojoje vyriausybėje buvo darbo ir socialinės apsaugos ministru. 1941–1944 m. – Vilniaus universiteto docentas. Po karo pasitraukė į Vakarų, 1946 m. išvyko gyventi į JAV. Aktyviai dalyvavo visuomeninėje politinėje veikloje, buvo vienas „Varpo“ steigėjų ir redaktorių. Mirė 1973 m.

KAZIMIERAS PALČIAUSKAS gimė 1907 m. Šiaulių aps. Žagarėje. Ekonomistas, skautų veikėjas. Šiau-

liuose baigė Mokytojų seminariją ir kurį laiką mokytojavo. 1936 m. baigė VDU Teisių fakulteto Ekonomikos skyrių. Dirbo kooperacijos katedroje, parengė ir pasiskelbė keletą ekonominių studijų. 1941–1942 m. ėjo Kauno miesto burmistro pareigas. Baigiantis karui pasitraukė į Vakarus, Vokietiją, vėliau išvyko į JAV. Labai aktyviai dalyvavo skautų veikloje.

JUOZAS PAKNYS

gimė 1883 m. Rokiškio aps. Južintų vlsč. Pakniškių vsd. Ekonomistas. Paskutiniiais gimnazijos metais įstojo į socialistinę jaunimo organizaciją. Organizavo darbininkų streikus, dalyvavo 1905 m. revoliuciniame sąjūdyje. 1906–1907 m. kalėjo. 1908–1912 m. studijavo Peterburgo komercijos institute. Nuo 1912 m. gyveno Kaune, dirbo Komercijos banke. Pirmojo pasaulinio karo metais persikėlė į Vilnių, įsitraukė į LSDP politinę ir bendrąją visuomeninę veiklą. 1919 m. persikėlė į Kauną. 1919 04 12–1919 10 07 – darbo ir socialinės apsaugos ministras. Nuo 1922 m. rudens iki 1940 m. vasaros dirbo Lietuvos banko vadovybėje. Pirmosios sovietinės okupacijos metais paskirtas Finansų liaudies komisariato vicekomisarų. Prasižėjęs karui iš pradžių buvo finansų reikalų generalinio tarėjo pavaduotoju, o nuo 1941 m. rudens – Lietuvos banko valdytoju. 1942 m. rudenį pasitraukė iš banko, dalyvavo pagrindinėje rezistencinėje veikloje, vadovavo Lietuvos karo nuo-

stoliams apskaičiuoti ir ūkio atstatymo komisijoms. 1944 m. pasitraukė į Vakarus.

TADAS PETKEVIČIUS

gimė 1893 m. Šiauliuose. Teisíninkas. Studijavo teisę Maskvos universitete, 1927 m. baigiamuosius egzaminus išlaikė Kauno universitete. Iki 1930 m. ten ėjo docento pareigas. Perkėlus Teisių fakultetą į Vilnių, nuo 1941 m. dėstė tarptautinę privatinę teisę kaip ekstrordinarinis profesorius. Turėjo atsakingas pareigas valstybės tarnyboje: nuo 1918 m. buvo Ministrų Kabineto reikalų vedėjas, vėliau Londono pasiuntinybės patarėjas, po to – Užsienio reikalų ministerijos juriskonsultas, 1928–1935 m. – Valstybės Tarybos narys, Klaipėdos komisijos prie Ministrų Kabineto narys (1934–1939). Kaip Užsienio reikalų ministerijos konsultantas, dalyvavo beveik visose svarbesnėse bylose, spęstose tarptautinėse institucijose. Likęs Lietuvoje, 8 metus kalintas Vorkutoje. Mirė 1964 m. Kaune.

JONAS PIKČILINGIS

gimė 1889 m. Šakių aps. Sintautų vlsč. Kiaulupių k. Teisíninkas. Apie 1927 m. baigė Kauno universitetą. Iki Pirmojo pasaulinio karo dirbo Kaune lietuviškoje Banaičio spaustuveje, vėliau buvo Seimo kanceliarijos viršininku, Kauno taikos teisėju, Kauno apygardos teismo nariu. Nuo 1932 m. – Kauno miesto viceburmistras. Nuo

1934 iki 1940 m. – Valstybės Tarybos narys. Valstybės Taryboje prisidėjo rengiant socialinius įstatymus. Laikinios vyriausybės vėl paskirtas Kauno miesto viceburmistru.

LEONAS PRAPUOLENIS

gimė 1913 m. Vilkaviškio aps. Kybartų vlsč. Daugelaičių k. Visuomenės veikėjas. 1936 m. baigė Karo mokyklą, 1939 m. – Prekybos institutą. 1939–1940 m. – „Gulbės“ chemijos fabriko steigėjas ir direktorius. 1940 m. rugsėjo mėn. perėjo į pogrindį, buvo vienas Lietuvos aktyvistų fronto (LAF) organizatorių, vienas 1941 m. Birželio sukilimo vadovų. Vokiečiams uždarius LAF'ą 1941 m. rugsėjo mėn. suimtas ir įkalintas Dachau koncentracijos stovykloje, iš kurios K. Škirpos pastangomis paleistas 1942 m. balandžio mėn. ir apgyvendintas Pietų Vokietijoje, jam paskirta gestapo priežiūra. Kurį laiką slapstėsi Austrijoje, Šveicarijoje. Pasibaigus karui gyveno Vokietijoje, o 1955 m. išvyko į JAV. Mirė 1972 m.

STASYS PUNDZEVIČIUS

gimė 1893 m. Rokiškio aps. Skapiškio vlsč. Laibiškių k. Divizijos generolas. Nuo 1913 m. studijavo Kijevo komercijos institute. 1916 m. mobilizuotas į rusų kariuomenę ir išsiųstas į Orienburgo karo mokyklą, kurią baigęs tarnavo rusų armijoje. Nuo 1919 m. pradžios tarnavo Lietuvos kariuomenėje, dalyvavo kovose dėl Lietuvos laisvės, buvo

apdovanotas V laipsnio Vyčio Kryžiumi su kardais. 1919–1920 m. – I brigados ir vėliau I divizijos adjutantas, 1921–1922 m. – IV pėstininkų divizijos adjutantas, štabo viršininkas, 1922 m. – operacijų skyriaus viršininkas. 1923 m. baigė Aukštuosius karininkų kursus, o 1925 m. – Prahos karo akademiją. 1925–1927 m. – 5-ojo pėstininkų pulko vadas, 1927–1934 m. – karo aviacijos viršininkas. 1935 m. paskirtas I divizijos vadu ir pakeltas brigados generolu. 1939–1940 m. – kariuomenės štabo viršininkas. 1940 m. okupavus Lietuvą, iš kariuomenės atleistas. Laikiniosios vyriausybės 1941 m. birželio 24 d. paskirtas Lietuvos ginkluotųjų pajėgų vadu. 1944 m. pasitraukė į Vakarus, nuo 1949 m. gyveno JAV. Mirė 1980 m.

STASYS RAŠTIKIS

gimė 1896 m. Šiaulių aps. Kuršėnuose. Divizijos generolas. 1915 m. savanoriu įstojo į rusų kariuomenę, dalyvavo Pirmajame pasauliniame kare. 1917 m. baigė Tifliso karo mokyklą ir liko Kaukazo fronte iki karo pabaigos. 1918 m. grįžo į Lietuvą. 1919 m. įstojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę, dalyvavo kovose su lenkais ir bolševikais. Sunaikiai sužeistas pateko į bolševikų nelaisvę, buvo kalinamas Tulos koncentracijos stovykloje ir Maskvos kalėjime. 1921 m. balandžio mėn. grąžintas į Lietuvą. 1929 m. baigė Kauno universitetą, 1932 m. –

Vokietij
mija. Bu
kursų in
divizijos
nio štab
vyriaus
1935 01
riuomen
riausyb
nistro p
atsarga.
pacijai b
likvidac
pavadu
kietija. I
S. Raštil
Lietuvos
paskirta
Vokiečių
Vytauto
Kaune.
Vokietij
JAV. M.

MIKAS
gimė 18
Daugird
Nuo 19
menėje,
kyklą M
karo me
austrais
į Lietuv
organiz
cija, buv
ties mili
savanor
už pasiž
tuvos ne
tas V lai

Vokietijos generalinio štabo akademija. Buvo Aukštųjų karininkų kursų ir Karo mokyklos lektoriumi, divizijos štabo viršininku, generalinio štabo valdybos viršininku, vyriausiojo štabo viršininku, 1935 01 01–1940 01 – Lietuvos kariuomenės vadu. VI. Mirono vyriausybėje ėjo krašto apsaugos ministro pareigas. 1940 04 23 išėjo į atsargą. Prasidėjus sovietinei okupacijai buvo Lietuvos kariuomenės likvidacinės komisijos pirmininko pavaduotojas. Slapta išvyko į Vokietiją. Į Sibirą buvo ištremti S. Raštikio vaikai. Prasidėjus karui, Lietuvos laikinosios vyriausybės paskirtas krašto apsaugos ministru. Vokiečių okupacijos metais dirbo Vytauto Didžiojo karo muziejuje Kaune. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. 1949 m. išvyko gyventi į JAV. Mirė 1985 m.

MIKAS RĖKLAITIS

gimė 1896 m. Alytaus aps. ir vlsč. Daugirdėlių k. Divizijos generolas. Nuo 1915 m. tarnavo rusų kariuomenėje, 1916 m. baigė Karo mokyklą Maskvoje, Pirmojo pasaulinio karo metu dalyvavo kovose su austrais ir vokiečiais. 1918 m. grįžo į Lietuvą ir gruodžio mėn. pradėjo organizuoti Alytaus apskrities miliciją, buvo pirmas Alytaus apskrities milicijos vadas. 1919 m. įstojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę, už pasižymėjimus kovose dėl Lietuvos nepriklausomybės apdovano-
tas V laipsnio Vyčio Kryžiaus ordi-

nu su kardais. 1930 m. paskirtas I pėstininkų DLK Gedimino pulko vadu, 1935 m. – III pėstininkų divizijos vadu, 1935 11 23 pakeltas brigados generolu. Baigė Aukštųjų karininkų kursų ir Aukštesniųjų kariuomenės viršininkų kursų. 1939 m. pirmininkavo lietuvių komisijai derybose su SSRS kariuomenės atstovais dėl sovietinių įgulų Lietuvoje. 1940 m. birželio 25 d. paleistas į atsargą. 1941 m. sausio 9 d. suimtas ir kalintas Kaune. Karo pradžioje išsilaisvino. 1941 m. birželio 24 d. paskirtas Lietuvos ginkluotųjų pajėgų vadovybės štabo viršininku. 1944 m. pasitraukė į Vakarų. Emigravo į JAV. Mirė 1976 m.

JUOZAS SAKALAUSKAS

gimė 1896 m. Šakių aps. Sintautų vlsč. Vilkeliškių k. Teisininkas, politikas. 1924 m. Berlyno universitete įgijo daktaro laipsnį. Mokytojas, viešosios teisės lektorius, 1924–1925 m. – Seimo narys, Užsienio reikalų ministerijos tarnautojas centre ir pasiuntinybėse, Klaipėdos gubernatūros patarėjas, ministerijos juriskonsultas. Lietuvos delegacijų įvairių derybų sekretorius ir pirmininkas. 1944 m. išvyko į Vokietiją, dirbo stovyklose, „Amerikos balse“.

JUOZAS SENKUS

gimė 1911 m. Marijampolės aps. Veiverių vlsč. Girininkų k. Žurnalistas. 1930–1933 m. VDU Humani-

tarių mokslų fakultete studijavo istoriją. Vilniui vaduoti sąjungos ir Šaulių sąjungos, Lietuvos žurnalistų sąjungos narys. 1934–1940 m. „Mūsų Rytojaus“ ir „Ūkininko patarėjo“ redakcijos narys. 1941 m. Laikinosios vyriausybės paskirtas Spaudos valdybos viršininku, 1941 m. rugpjūčio–spalio mėn. – Kultūros darbo ir tautinio auklėjimo valdytojas. 1941–1944 m. – Studijų biuro direktorius. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, Flensburge buvo Lietuvių komiteto narys ir stovyklos kultūros vadovas. 1947 m. emigravo į Didžiąją Britaniją, dirbo Didžiosios Britanijos Lietuvių sąjungoje. 1952 m. penkerius metus buvo Londono Lietuvių politinio klubo pirmininkas. 1957 m. persikėlė į Kanadą.

JONAS ŠLEPETYS

gimė 1894 m. Utenos aps. Daugailių vlsč. Narvydžių k. Teisininkas, pulkininkas, visuomenės veikėjas. 1916 m. baigė Odesos karo mokyklą, 1929 m. – Aukštuosius karininkų kursus, o 1932 m. – VDU Teisinių fakultetą. 1947–1948 m. studijavo teisę Vokietijoje, Tiubingeno universitete. Dalyvavo Pirmajame pasauliniame kare, 1918 m. grįžo į Lietuvą. 1918 m. pabaigoje Lietuvos Tarybos nurodymu suorganizavo Utenos apskrities piliečių apsaugą – miliciją. 1919 m. pradžioje įstojo į Lietuvos kariuomenę ir buvo paskirtas kuopos vadu Kauno įguloje. Dalyvavo kovose su bolševikais ir bermontininkais. Apdova-

notas Vyčio Kryžiumi su kardais. 1919–1923 m. buvo Mažeikių apskrities karo komendantu, 1923–1927 m. – Šiaulių miesto ir apskrities karo komendantas. 1930 m. paskirtas į Lietuvos kariuomenės vyr. štabą, kuriame iki 1936 m. ėjo įvairias pareigas. 1936 m. pasitraukęs iš kariuomenės, dirbo Vidaus reikalų ministerijoje: 1936–1939 m. – Zarasų ir Panevėžio apskrities viršininkas, 1939–1940 m. – Vilniaus miesto ir apskrities viršininkas. Vilniuje sudarė komitetą tautiniams, kultūriniais ir kulto reikalams tvarkyti. 1941 m. gegužės 23 d. NKGB suimtas ir kalintas. Prasidėjus Vokietijos–SSRS karui iš kalėjimo išsilaušino. Laikinojoje vyriausybėje buvo paskirtas vidaus reikalų ministru. 1941–1944 m. buvo vidaus reikalų valdybos juriskonsultu. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, 1945–1950 m. – Lietuvių tremtinių draugijos prancūzų zonos valdybos pirmininkas ir Vyriausiojo lietuvių tremtinių komiteto vicepirmininkas. Nuo 1950 m. gyveno JAV. Aktyviai dalyvavo JAV LB veikloje, buvo įvairių lietuvių išievių organizacijų nariu. Mirė 1981 m.

VLADAS ŠVIPAS

gimė 1900 m. Panevėžio aps. Pušaloto vlsč. Palėvenių k. Architektas. 1924–1926 m. baigė Bauhaus aukštąją architektūros ir meno mokyklą Veimare, 1928 m. – Oldenburgo inžinerijos akademijos Architektūros skyrių. 1929–1940 m. dirbo Žemės

ūkio minist
1940–1941
dies komis
vedėjas. 1
riausybės
ministras.
Statybos v
1942–1944
fakulteto A
lektorius. 1
Vokietija.

PRANAS
gimė 1899
vlsč. Gasči
veikėjas, p
ateitininku
1915 m. –
partijos na
po Lietuv
leitenanto
dos krašto
lyvis. 1922
Kauno un
dirbo Žem
to direktor
vo Finans
departame
1934–1939
muitinės v
22 d. daly
tija dėl Kl
zonos ir 1
nos valdy
vos laikin
bos minis
Vokietija.
riausiosio
išvyko į J
vos laisvė

ūkio ministerijos Statybos skyriuje. 1940–1941 m. – Žemės ūkio liaudies komisariato Statybos skyriaus vedėjas. 1941 m. – Laikinosios vyriausybės komunalinio ūkio viceministras. 1941–1944 m. dirbo Statybos valdybos direktoriumi. 1942–1944 m. buvo VDU Statybos fakulteto Architektūros skyriaus lektorius. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. 1949 m. išvyko į JAV.

PRANAS VAINAUSKAS
 gimė 1899 m. Šiaulių aps. Joniškių vlsč. Gasčiūnų bžk. Visuomenės veikėjas, politikas. Nuo 1911 m. – ateititinkų organizacijos, nuo 1915 m. – krikščionių demokratų partijos narys. 1919–1922 m. tarnavo Lietuvos kariuomenėje, turėjo leitenanto laipsnį. 1923 m. Klaipėdos krašto sukilimo savanoris dalyvis. 1922–1927 m. studijavo teisę Kauno universitete. 1924–1926 m. dirbo Žemės reformos departamentu direktoriumi, 1927–1934 m. buvo Finansų ministerijos Prekybos departamento vyr. referentu, 1934–1939 m. – Klaipėdos uosto muitinės viršininku. 1939 m. kovo 22 d. dalyvavo derybose su Vokietija dėl Klaipėdos uosto laisvosios zonos ir 1939–1940 m. buvo tos zonos valdybos narys. 1941 m. Lietuvos laikinosios vyriausybės prekybos ministras. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. 1946–1949 m. – LRK vyriausiosios valdybos narys. 1949 m. išvyko į JAV. Nuo 1951 m. Lietuvos laisvės komiteto ir Lietuvos iš-

laisvinimo komiteto narys bei Pavergtųjų tautų seimo lietuvių delegacijos narys. 1958 m. tarpkontinentinėje krikščionių demokratų konferencijoje Briuselyje dalyvavo kaip Vidurio Europos krikščionių demokratų sąjungos delegacijos narys. Mirė 1979 m.

KSAVERAS VENCIVS

gimė 1906 m. Marijampolės aps. Gudelių vlsč. Asiūklės k. 1935 m. VDU baigė mediciną, 1936 m. – Karo mokyklą, įgijo leitenanto laipsnį. Nuo 1937 m. dirbo klinikoje. Lietuvos laikinojoje vyriausybėje buvo sveikatos ministru. 1944 m. išvyko į Vokietiją. 1945 m. vyko automobiliu į Bad Rehburgo stovyklą, automobiliui nukritus nuo kelto per Vezerio upę, Vencius su žmona žuvo.

BALYS VITKUS

gimė 1898 m. Utenos aps. Daugailių vlsč. Staškūniškio vsd. Agronomas, profesorius. 1916–1917 m. studijavo Maskvos žemės ūkio akademijoje, 1922–1925 m. Breslau universitete. Dirbo Žemės ūkio akademijoje Dotnuvoje ekstraordinariu profesoriumi. 1926–1934 m. ŽŪA profesorių tarybos sekretorius, 1939–1940 m. – prrektorius, 1941–1944 m. – rektorius. Lietuvos laikinojoje vyriausybėje buvo žemės ūkio ministru. 1944 m. pasitraukė į Austriją, 1948 m. į JAV. Nuo 1955 m. VLIK'o narys. Mirė 1988 m.

VYTAUTAS ŽEMKALNIS-
LANDSBERGIS

gimė 1893 m. Panevėžio aps. Linaičiuose. Architektas. 1916 m. baigė Rygos politechnikos institutą. 1918–1922 m. tarnavo Lietuvos kariuomenėje, už pasižymėjimą kovoje su bermontininkais prie Radviliškio apdovanotas Vyčio Kryžiumi. 1922–1925 m. Romos universitete studijavo architektūrą. Nuo 1939 m. VDU ir VU dirbo lektoriumi. 1939–1944 m. – Vilniaus miesto

vyr. inžinierius architektas, miesto bendrojo plano projektavimo vadovas ir miesto tvarkytojas. 1941 m. Lietuvos laikinojoje vyriausybėje ėjo komunalinio ūkio ministro pareigas. 1944–1945 m. teikė pagalbą antinaciniam pogrindžiui. Po karo pasitraukė į Vakarų, 1949 m. emigravo į Australiją. 1959 m. pavasarį grįžo į Lietuvą ir buvo paskirtas Miestų ir kaimų statybos projektavimo instituto Kaune vyr. architektu. Mirė 1993 m. Vilniuje.

Ar
An

Au

Ba
Ba
Blu
Bo

Br
Bu
Bu
Bu

D
Da
Da
Da

Di

Ei

Fr

G
Ge
Gi
Gr
Gr
Gr

ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Adomaitis Domas 112
 Ambrazevičius Juozas 5, 6, 9–22, 25,
 32, 33, 35, 36, 39, 40, 44, 49, 51, 52,
 55–57, 59, 60, 63, 64, 69–72, 80, 83–
 87, 91, 92, 94, 100, 102–106, 108,
 110, 114, 115, 118, 120–123, 126,
 127, 129, 131, 133, 134, 137–141,
 143, 144–146, 148–150, 152, 153,
 156, 157, 166, 167.
 Augustas J. 119
- Bakanas Juozas 113
 Balta Kazys 113
 Blukytė Juzefa 153
 Bobelis Jurgis 6, 9, 11, 13, 19, 20, 44,
 45, 47, 48, 50, 86, 92, 167
 Brunius Klemensas 92, 168
 Bublys Vladas 62, 128
 Budrys Ignas 113
 Bulvičius Vytautas 5
- Dačinskas Juozas 113
 Dagys Povilas 112
 Dambrauskas Stasys 153
 Damušis Adolfas 5, 6, 9, 13, 15, 17, 38,
 52, 60, 71, 87, 92, 108, 148, 168
 Dielininkaitis Pranas 6, 10–13, 15, 17,
 33, 168
- Eidukevičius Petras 82
- Friedrich 92
- Gavėnas Petras 95
 Germantas Kazys 6
 Gilvydis Alfis 138
 Grajauskas Pijus 112
 Grincevičius 62
 Grudzinskas Vladas 11, 40, 84, 112, 128,
 169
- Hitleris Adolfas 36
- Ingelevičius Vladas 109, 169
 Ivinskis Zenonas 7, 11, 14, 17, 169
- Janušauskas Juozas 15
- Kaladė Petras 113
 Kalinauskas Česlovas 116
 Kleiva Kazimieras 95
 Klimaitis Algirdas Jonas 15
 Kregždė Petras 146
 Krikščionas Jurgis 82
 Krimslis Leopoldas 128
 Kuras Augustinas 15
 Kurkietis Izidorius 6
 Kvieška Vincas 138
- Lapšys Juozas 128
 Laucevičius B.119
 Lieponis Justas 113
 Lušys Stasys 6, 9, 11, 15, 25, 170
- Mackevičius Mečislovas 6, 11, 13, 17,
 38, 53, 105, 170
 Manelis 62
 Masiliūnas Jonas 5
 Matukas Juozas 112
 Matulaitis Antanas 153
 Matulionis Jonas 5, 6, 9, 11, 13, 15, 17,
 21, 38, 40, 57, 69, 71, 73, 76, 78, 79,
 93, 106, 170
 Meilus Vincas 15, 62
 Mikaila Jurgis 6
- Narakas Juozas 6, 9, 11, 13, 15, 17
 Naruševičius Antanas 116
 Nasevičius Vladas 5
 Novickis Antanas 6, 12, 13, 15, 17, 21,
 49, 52, 93, 94, 98, 133, 171

Padalskis (Padalis) Pranas 6, 11, 15,
17, 68, 96, 114, 127, 172
Pajaujis-Javis Juozas 5, 6, 33, 53, 55, 56,
58, 59, 86, 87, 134, 152, 172
Paknys Juozas 71, 173
Palčiauskas Kazimieras 6, 11, 17, 92,
172
Pečkaitis Pijus 62
Petkevičius Tadas 19, 173
Petkūnas V. 119
Pikčilingis Jonas 11, 17, 173
Pyragius Juozas 7
von Pohl Robert 6, 13, 17
Polteraitis Pranas 113
Papuolenis Leonas 5, 7, 15, 17, 86, 174
Pundzevičius Stasys 6, 9, 11, 13–15, 17,
86, 174
Puniška Gabrielius 128
Punkrys Justinas 15

Radušis Kazys 146
Rainys J. 6
Raštikis Stasys 6, 18, 19, 21, 121, 134,
174
Ražaitis Viktoras 113
Rėklaitis Mykolas 6, 9, 13, 15, 17, 86,
175
von Renteln Adrian Theodor 134
Reventas Antanas 95
Rimkus Kazys 128
Rudvalis Vincas 15

Sakalauskas Juozas 115, 134, 138–141,
144–146, 149, 150, 153, 157, 175
Senkus Juozas 6, 59, 71, 86, 92, 105,
110, 111, 175
Sikorskis 69
Simukaitis Juozas 82
Sipavičius 57
Skipitis Rapolas 5, 6
Skorubskas Juozas 153
Stahlecker Walter Franz 50
Steikūnas Antanas 62, 116
Statkus V. 5
Strazdas Jurgis 113
Strazdas Justas 113

Stulpinas Aleksandras (Stulpinas
Jonas) 62

Sutkus Antanas 116

Šabanevičius Balys 82

Škirpa K. 5, 174

Šlepetys Jonas 6, 7, 11, 13–15, 17, 53,
55, 80, 84, 86, 92–94, 96, 121, 123,
124, 137, 176

Šumskis Jonas 82

Švelnikas J. 20, 21–23, 25, 32, 33, 35,
36, 39, 40, 44, 49, 51, 52, 56, 57, 59,
60, 62–64, 70–72, 80, 83–87, 92–94,
96, 103, 106, 110, 114, 118, 121, 123,
124, 127, 129

Švipas Vladas 6, 20, 38, 96, 176

Tamulionis Antanas 112

Tarulis Albertas 116

Toliušis J. 8

Užumeckas Bronius 95

Vainauskas Pranas 5, 6, 9, 11, 13, 15,
17, 53, 71, 80, 84, 87, 93, 102, 131,
143–146, 177

Valaitis Juozas 146

Varnas Albinas 15

Vėbra Juozas 6

Vencius Ksaveras 6, 25, 122, 177

Venclova Jonas 6, 64

Viliamas Vl. 10, 12–18

Vilkaitis Jonas 138, 153

Vitkus Balys 5, 6, 38, 40, 71, 91, 166,
177

Vorošilovas Klimentas 53

Zubrys Antanas 95

Žarskis (Žarskus) Antanas 50

Žemkalnis-Landsbergis Vytautas 5, 7,
9, 11, 13, 15, 17, 33, 36, 40, 52, 53,
56, 80, 84, 86, 87, 100, 126, 127, 134,
156, 177

Žiginskas J. 119

Žižys Kazys 15

Ižanga

LAIKINŲ
PROTŲ

LAIKINŲ
posėdžių

LAIKINŲ
posėdžių

LAIKINŲ
PROTŲ

LAIKINŲ
PROTŲ

LAIKINŲ
posėdžių

LAIKINŲ
posėdžių

Prieda
Prieda

LAIKINŲ
posėdžių

LAIKINŲ
PROTŲ

LAIKINŲ
PROTŲ

LAIKINŲ
PROTŲ

Prieda
Prieda

jos
Prieda

TURINYS

Ižanga	5
LAIKINOJO MINISTERIŲ KABINETO POSĖDŽIO, įvykusio 1941 m. birželio 24 d., PROTOKOLAS Nr. 1	9
LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. birželio mėn. 25 d. 17 1/2 val. posėdžio PROTOKOLAS Nr. 2	11
LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. birželio mėn. 26 d. 13 val. posėdžio PROTOKOLAS Nr. 3	13
LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. birželio mėn. 26 d. posėdžio PROTOKOLAS Nr. 4	15
LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. birželio mėn. 27 d. posėdžio PROTOKOLAS Nr. 5	17
LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. birželio mėn. 30 d. rytinio posėdžio PROTOKOLAS Nr. 6	19
LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. birželio mėn. 30 d. popietinio posėdžio PROTOKOLAS Nr. 7	21
Priedas Nr. 1. [Deklaracija ūkiniais ir socialiniais klausimais]	23
Priedas Nr. 2. Turtams Denacionalizuoti Vadybos sudarymo įstatymas	24
LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. liepos mėn. 2 d. popietinio posėdžio PROTOKOLAS Nr. 8	25
LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. liepos mėn. 3 d. posėdžio PROTOKOLAS Nr. 9	33
LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. liepos mėn. 4 d. posėdžio PROTOKOLAS Nr. 10	36
LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. liepos mėn. 5 d. posėdžio PROTOKOLAS Nr. 11	45
Priedas Nr. 1. Kauno Karo Komendantūros ir jos formacijų etatai	46
Priedas Nr. 2. Skelbiami šie nuostatai laikino atlyginimo Kauno Karo Komendantūros ir prie jos formuojamų dalių ir dalinių pareigūnams	48
Priedas Nr. 3. Kauno Karo Komendantūros ir jos formacijų turto lentelė	

LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. liepos mėn. 7 d. popietinio posėdžio PROTOKOLAS Nr. 12	49
LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. liepos mėn. 8 d. posėdžio PROTOKOLAS Nr. 13	52
LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. liepos mėn. 9 d. posėdžio PROTOKOLAS Nr. 14	57
LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. liepos mėn. 10 d. posėdžio PROTOKOLAS Nr. 15	60
LAIKINOJO LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. liepos mėn. 11 d. posėdžio PROTOKOLAS Nr. 16	64
MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. liepos mėn. 14 d. posėdžio PROTOKOLAS Nr. 17	71
Priedas Nr. 1. Valstybės biudžeto 1941 m. liepos mėnesio balansas	73
Valstybės išlaidų sąmata 1941 m. liepos mėnesio (Ministerijomis, įstaigomis, paragrafais ir straipsniais)	74
Valstybės išlaidų sąmata 1941 m. liepos mėnesio	78
Valstybės pajamų sąmata 1941 m. liepos mėnesio	79
MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. liepos mėn. 15 d. posėdžio PROTOKOLAS Nr. 18	80
MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. liepos 16 d. posėdžio PROTOKOLAS Nr. 19	84
MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. liepos mėn. 17 d. posėdžio PROTOKOLAS Nr. 20	86
Priedas Nr. 1. Žemės denacionalizacijos įstatymas	88
LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. liepos mėn. 18 d. posėdžio PROTOKOLAS Nr. 21	92
MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. liepos mėn. 19 d. posėdžio PROTOKOLAS Nr. 22	94
Priedas Nr. 1. Ministerių Kabinetai [Pašto tarifo pakeitimas]	97
Priedas Nr. 2. Miestų namų ir žemės sklypų denacionalizacijos įstatymas	99
Priedas Nr. 3. Prekybos ir viešojo maitinimo įmonių denacionalizacijos įstatymas	101
MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. liepos mėn. 22 d. posėdžio PROTOKOLAS Nr. 23	103
Priedas Nr. 1. Pramonės įmonių denacionalizacijos įstatymas	107
[Lietuvos Raudonojo Kryžiaus prašymas pašalpos]	109
LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. liepos 25 d. posėdžio PROTOKOLAS Nr. 24	110
[Priedas Nr. 1] Ministerių Kabineto nutarimas [dėl kioskų perdavimo Spaudos platinimo įstaigai]	115

Priedas N
 įmoni
 Priedas N
 LIETUVOS
 PROTOK
 Priedas N
 LIETUVOS
 PROTOK
 Priedas N
 LIETUVOS
 PROTOK
 Priedas
 [Priedas
 LIETUVOS
 PROTOK
 Priedas
 nuo
 [Kiti Li
 MINISTER
 Priedėli
 Priedėli
 Priedėli
 Priedėli
 Priedel
 gar
 MINISTER
 [Pried
 [Pried
 [Pried
 [Pried
 MINISTER
 [Pried
 Lietuv
 biog
 Asmen

Priedas Nr. 2. Ministerių Kabineto nutarimas (projektas) [dėl kino teatrų ir kitų kinematografijos įmonių denacionalizacijos]	
Priedas Nr. 4. Valstybinės prekybos sistemos panaikinimo įstatymas [projektas]	116
LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. liepos mėn. 26 d. posėdžio PROTOKOLAS Nr. 25	117
Priedas Nr. 2. Farmacijos įmonių denacionalizacijos įstatymas	118
LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. liepos mėn. 28 d. posėdžio PROTOKOLAS Nr. 26	122
Priedas Nr. 1. Namų fondui tvarkyti įstatymas	123
LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. liepos mėn. 29 d. posėdžio PROTOKOLAS Nr. 27	125
Priedas Nr. 1. Valstybinės mažmenų prekybos sistemos panaikinimo įstatymas	127
[Priedas Nr. 2]. Lietuvos jūrų ir upių prekybos laivyno denacionalizacijos įstatymas	130
LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. liepos mėn. 30 d. posėdžio PROTOKOLAS Nr. 28	132
Priedas Nr. 1 prie [Lietuvos Ministerių Kabineto] 1941.VIII.1 prot[okolo] Nr. 31. Žydų padėties nuostatai	134
[Kiti Lietuvos Ministerių Kabineto 1941 m. rugpjūčio 1 d. priimtį nutarimai]	135
MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. rugpjūčio 2 d. posėdžio PROTOKOLAS Nr. 32	138
Priedėlis 1. Prekybos registro įstatymo pakeitimas	141
Priedėlis 3. Ministerių Kabineto nutarimas [dėl indelių ir einamųjų sąskaitų]	142
Priedėlis 4. Ministerių Kabineto nutarimas [dėl vertybinių ir procentinių popierių]	144
Priedėlis 6. Ministerių Kabineto nutarimas [dėl Žemės banko denacionalizavimo]	145
Priedėlis 7. Kooperacinėms gamybinėms verslinėms artelėms, jų sąjungoms ir Respublikinės gamybinės kooperacijos tarybai likviduoti įstatymas	146
MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. rugpjūčio 4 d. posėdžio PROTOKOLAS Nr. 33	147
[Priedėlis 1]. Ministerių Kabineto nutarimas [dėl labdaros ir švietimo draugijų denacionalizacijos]	149
[Priedėlis 2]. Laikinieji nuostatai darbo jėgai tvarkyti	150
[Priedėlis 3]. Ministerių Kabineto nutarimas [dėl „Raidės“ atstatymo]	151
[Priedėlis 8]. Kambarių, butų ir kitokių patalpų nuomai tvarkyti taisyklės	153
MINISTERIŲ KABINETO 1941 m. rugpjūčio 4 d. vakaro posėdžio PROTOKOLAS Nr. 34	154
[Priedėlis 1]. Lietuvos Žemės Ūkio Rūmų įstatymas	157
Lietuvos laikinosios vyriausybės posėdžiuose dalyvavusiųjų biografijos	175
Asmenvardžių rodyklė	179

LIETUVOS LAIKINOJI VYRIAUSYBĖ
POSEDŽIŲ PROTOKOLAI
1941 m. birželio 24 d.–rugpjūčio 4 d.

Dailininkas *Romas Dubonis*
Redaktorė *Albina Venskevičienė*
Tekstą rinko ir maketavo
Saulius Juozapaitis

SL 2015. 2001 05 15. 12,5 sp. l. Užs. Nr. 864
Išleido Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras
Didžioji g. 17/1, LT-2001 Vilnius
Spausdino akcinė bendrovė „Spauda“
Laisvės pr. 60, LT-2056 Vilnius
Kaina sutartinė

§ 11.
Užiniškai, kurių šėnės prie bolševikų, omeuoinės valdžios
o paimtos jų kariuomenės ar surištos kitoms valstybės ir vie-
no reikšmės, gali grįžti į savo žemius. Tiems iš jų, kurių bū-
l šėnės padaryta nebetinkama šėnės žemės. Tiems iš jų, kurių bū-
l šėnės, nebogali grįžti į buvusius žemius arba žemės dalis, turin-
tlygiata etitinkamu ekvivalentu.

§ 12.
Tais atvejais, kai soviniškai gręžinama ne viso je 1940 m.
lis 15 d. turėtoji šėnė, ant gręžintos šėnės paliekama sumi-
l šėnė skolų ir kitų apėunkimų dalis, proporcinga gręžinto
vertėi.
Užiniškai, turimos dvarų šėnėje servituoto teisės likviduoja-
sikru įstatymu.

§ 13.
Bešėnėiai ir maldėnėiai, gavusieji iš bolševikų valdžios šėnės
dešėnėimiai, laikomi tos teisės apėojusiais.

§ 14.
§ 15.
§ 16.
§ 17.
§ 18.
§ 19.
§ 20.
§ 21.
§ 22.
§ 23.
§ 24.
§ 25.
§ 26.
§ 27.
§ 28.
§ 29.
§ 30.
§ 31.
§ 32.
§ 33.
§ 34.
§ 35.
§ 36.
§ 37.
§ 38.
§ 39.
§ 40.
§ 41.
§ 42.
§ 43.
§ 44.
§ 45.
§ 46.
§ 47.
§ 48.
§ 49.
§ 50.
§ 51.
§ 52.
§ 53.
§ 54.
§ 55.
§ 56.
§ 57.
§ 58.
§ 59.
§ 60.
§ 61.
§ 62.
§ 63.
§ 64.
§ 65.
§ 66.
§ 67.
§ 68.
§ 69.
§ 70.
§ 71.
§ 72.
§ 73.
§ 74.
§ 75.
§ 76.
§ 77.
§ 78.
§ 79.
§ 80.
§ 81.
§ 82.
§ 83.
§ 84.
§ 85.
§ 86.
§ 87.
§ 88.
§ 89.
§ 90.
§ 91.
§ 92.
§ 93.
§ 94.
§ 95.
§ 96.
§ 97.
§ 98.
§ 99.
§ 100.

§ 16.
Išėnėi šėnės hormai mosovybės dokumentus šėnės sovini-
la šėnės ūkio Ministerijoje.

§ 17.
statymų vykdo šėnės ūkio Ministeris ir leidžia tam
tėyklos.
statymams veikia nuo jo priėmimo dienos.

2. šėnės demacionalisaci-
jos klausimas.

2. šėnės demacionali-
tinei parėmėi į įstatymų pri-
mos ūkio Ministeris. Minis-
tas šį įstatymų priėmė [data]

MINISTREY ūKIO IR ŽEMIAUS ūKIO
[Signature]

MINISTERY KABINETO 1941 METU LIEPOS MĖN. 17 D. POSIENIO
PROTOKOLAS Nr. 1980

Pirmininkas: Ministras Pirmininkas p. J. Ambrazevičius.
Via: p. p. Ministeriai, Kultūros Darbo ir Tautinio
Auklėjimo Valdymo Valdytojas p. Senkus, Kamuo. a.
Komendantas pulk. Sobelis, gen. Sakietis, gen. Pundstas-
vičius, Aktyviųjų Fronto atstovas p. Pragalas.
Rekordininkas: Ministrų Kabineto Reikalų Vedėjas p. J. Švelninas.

Uždaviniai

1. Apie padėti Vilniuje platų praneši-
mą politiniu, ekonominiu ir administracijos at-
sargių padėrašio tikri grįžti iš Vilniaus Vidaus
Reikalų Ministeria p. pulk. Šlepetys. Jo pranešimą
papildė p. Darbo ir Socialinės Apsaugos Ministe-
ria dr. Pejajus ir Komunalinio Ūkio Ministeria
p. Šemkalnis. Be to, apie lietuvių karių būklę
Vilniuje atskirą pranešimą padarė gen. Sakietis.
Jo pranešimą bendrosios sąsiekos juose buvo
platiu aparatuose Vilniuje susidarėsi padė-
tis, kuri ypač sunki matytiuo srityje.

Purdama visų tų padėčių galvoje, Mi-
nistrų Kabinetas nutarė:
1. Pavesti p. p. Vidaus Reikalų Ministe-
riui pulk. Šlepetiui, Darbo ir Socialinės Apsau-
gos Ministeriui dr. Pejajui ir Komunalinio Ūkio
Ministeriui p. Šemkalniui rūpintis Vilniaus rei-
kalais ir teikti Ministrų Kabinatui reikalingų
paaišlymų.

2. Pavesti p. p. Pramonės Ministeriui
Dambšui ir Pragybos Ministeriui Veismaukui pa-
rūpinti raštą vokiečių organams Vilniaus maistini-
m klausimui.
3. Jokia būdu nekelti iš Vilniaus į
Kamą valdinių įstaigų.

3-01-17239
LIETUVOS NACIONALINĖ
MARTYNO MAŽVYDO BIBLIOTEKA
01/17239 R

LIETUVOS LIETUVOS MINISTRŲ KABINETO
1941 m. liepos mėn. 17 d.
REKORDININKAS Nr. 1980
Pirmininkas: p. p. Ministras Pirmininkas p. J. Ambrazevičius.
Via: p. p. Ministeriai, Kultūros Darbo ir Tautinio Auklėjimo Valdymo Valdytojas p. Senkus, Kamuo. a. Komendantas pulk. Sobelis, gen. Sakietis, gen. Pundstasvičius, Aktyviųjų Fronto atstovas p. Pragalas.
Rekordininkas: Ministrų Kabineto Reikalų Vedėjas p. J. Švelninas.

Uždaviniai

1. Pomi Pinamų Ministeriui padidinus
Ministrų Kabinetas nutarė:
1) buv. 2500 žmonių komanda; surybus
2) 30 kr. punktus 4 ir 5 dalį Senos
mokesčių padidindimo pordiniui.
2) Pagal to nutarimą 4 punkte sumuoti-
tas padidinto žemes mokesčio nurodo
įskaityti į neužmokesčius praėjusių
mėnuų žemes mokesčių likusias arba
Senos skaitoj.

3) Nustatyti žemes mokesčių už
1941 m. pirmą pusmetį sumavimui ter-
minui iki 1941 m. liepos mėn. 30 d.

2. E. Lininai Lietuvė Vyrliaybės, de-
dikiosios Vokietijos Reicho Kariu-
riui Adolfui Hitleriui ir Hirtlajui
jo armijai, išnuolatini Lietuvas
teritorijose, pagyvintoms savų geriau-
sų tautos siūly - gerintiems lietuvių
ir lenkų tautų, jų gyvenimo sąlyga-
ti tautos vailių, abūliu:

1. Išlaisvintoms lietuviškos ūkio
grindimams privatinė nuosavybė, kuri
šalia viešosios tautos nuosavybės, turi
jra būtinausia sąlyga tautos geru-
vei bei:
Valstybėje, atsižvelgdam bendruosius
reusus sudėtinus ir socialinius inte-
resius, derinus privatinės nuosavybės
tikslų veikla su viešaisiais tautos
uždaviniais.

2. Nacionalinėms, karinėms ir
ar kitoms reikalingoms veikloms
sintios žemes ir žali turtais, kiek
jie nėra būtini viešiesiems interesams.

ISBN 9986-757-45-2

Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka
000140220